

VOORWOORD

De HKU kiest voor talent. Dat is in het HKU Instellingsplan 2009-2012 nog eens stevig verwoord. HKU studenten moeten excellente studenten zijn en excellente kunstenaars worden. Onze definitie van excellentie is breder dan gebruikelijk: excellente studenten moeten niet alleen uitmunten in de eigen discipline, maar ook sterk zijn op het gebied van onderzoek, interdisciplinariteit, ondernemerschap en technologie. Technologie is van oudsher sterk verbonden aan de HKU. Ondernemerschap geven we een grote impuls met ons COCI-programma: Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie. Interdisciplinariteit is niet meer weg te denken in het huidige kunstlandschap en vindt ook binnen de HKU steeds meer opgang. En met de instelling van drie nieuwe lectoraten in 2009 en de ontwikkeling van nog eens twee is ook het onderzoek binnen de HKU stevig geborgd.

De keuze voor talent komt onder druk te staan. Door nieuw beleid van de rijksoverheid krijgen studenten die geen studietijd meer hebben het moeilijk in de komende jaren. Kunsthogescholen hebben, meer dan andere hogescholen, relatief veel studenten die al een studie hebben afgerond. Omdat in het nieuwe beleid de hogescholen alleen voor de eerste bachelor of master een bijdrage ontvangen, worden deze talenten dure studenten. Dat zal zijn weerslag gaan hebben op de studiekosten die deze studenten moeten gaan betalen. Gelukkig staat de HKU er financieel op dit moment goed voor. Voor reeds ingeschreven studenten hebben we het dan ook zo kunnen regelen dat ze niet meer gaan betalen dan ze nu doen. Toekomstige studenten kunnen we die garantie echter niet geven.

In de tijd dat ik in toelatingscommissies in Groot-Brittannië zat, was de hoeveelheid geld die een Britse student had om zijn studie te kunnen betalen een belangrijk criterium om diegene al dan niet tot de kunstopleiding toe te laten. Het zou bijzonder jammer zijn als we in Nederland die kant opgaan. Talent moet het belangrijkste kenmerk van een kunststudent blijven. Dat zal voor de HKU ook in de toekomst zo zijn.

In dit jaarverslag kunt u lezen dat we tevreden terugkijken op het afgelopen jaar. Vanwege de nieuwe bekostiging staan er bezuinigingen voor de deur, maar de organisatie is momenteel goed op orde. We vertrouwen erop u dit volgend jaar weer te kunnen berichten.

Ad Wisman,

Voorzitter College van Bestuur

juni 2010

INHOUD

Dit is een uitgave van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Redactie

Fokke Uiterwaal, Bureau Communicatie

Vertaling

Textware, Utrecht

Concept, art direction en vormgeving

178 aardige ontwerpers, Amsterdam

www.178.nl

Dit jaarverslag is met de grootste zorg samengesteld.

Door de voortdurende veranderingen in het hoger onderwijs kan echter niet voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden worden ingestaan.

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Lange Viestraat 2

Postbus 1520

3500 BM Utrecht

Tel: 030-2332256

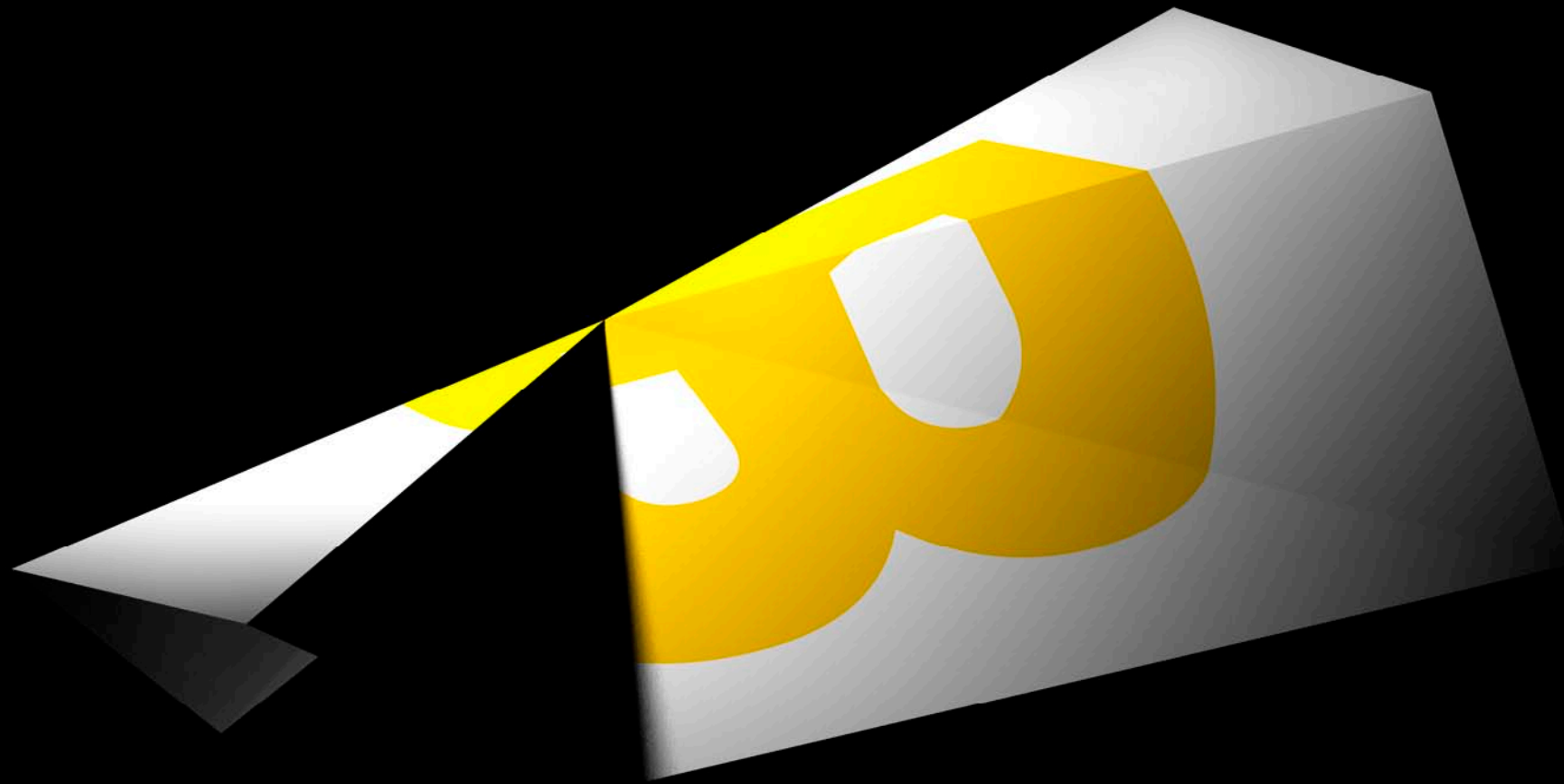
Fax: 030-2332096

info@central.hku.nl

www.hku.nl

© juni 2010

Voorwoord	2	Instroom	81	Bijzondere Resultaten	138
Bestuur en organisatie	6	Selectie	84	Exploitatierkening 2009	139
Missie van de HKU	8	Uitstroom	85	Financieringslasten en renterisico	145
Bestuur van de HKU	9	Werving	91	Vooruitblik	147
Raad van Toezicht	10	Studenten Service Centrum	94	Accountantsverklaring	153
College van Bestuur	20	Informatievoorziening voor			
Bestuursbureau	20	HKU-studenten	95	Projecten	154
Gemeenschappelijke Dienst	20	Afstudeerfonds	96	Faculteit Beeldende Kunst	
Faculteiten	21	Alumni	96	en Vormgeving	157
Centrum voor Interculturele Studies	24	Internationale studentenmobiliteit	98	Faculteit Kunst en Economie	160
Medezeggenschap	25	Klachtenregelingen studenten	101	Faculteit Kunst, Media & Technologie	163
Samenwerking	27			Faculteit Muziek	166
Subsidies	28			Faculteit Theater	169
		Medewerkers	104	Internationale projecten	173
Onderwijs	32	Gevoerd personeelsbeleid	106		
Opleidingenaanbod	35	Kengetallen personeel	110	Prijswinnaars 2009	178
Onderwijsontwikkeling	38	Ziekteverzuim	113	Samenvatting	186
Kwaliteitszorg	49	Gastdocenten	114	Summary	190
Accreditaties	52	Convenant LeerKracht	115		
Geen uitbesteding onderwijs	53	Functionieordening	115		
Projectonderwijs	54	Functionerings- en			
Professional School of the Arts		beoordelingsgesprekken	115		
Utrecht (PSAU)	56	Stafontwikkeling	117		
Internationalisering	57	Internationaal	117		
		Klachtenregelingen medewerkers	118		
Onderzoek	60	Vooruitblik	119		
Belang van onderzoek	62			Faciliteiten	120
Onderzoeksorganisatie	62			Huisvesting	122
Kwaliteitszorg onderzoek	64			ARBO en Milieu	127
LOK conferentie 2009	68			Automatisering	129
Thema's	68				
		Financiën	130		
Studenten	74	Doelstelling	132		
Jonge professionals	76	Planning- en controlcyclus	133		
Studentenpopulatie	77	Bekostiging	133		
Aanmeldingen	80	Positief Exploitatieresultaat	135		

Hoofdstuk 1

BESTUUR EN ORGANISATIE

MISSIE VAN DE HKU

Kunst kan het beste worden beleefd, beoefend, bestudeerd en gemaakt in een stimulerende en vernieuwende omgeving. De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) streeft dat na. De HKU heeft een veelzijdig onderwijsaanbod, waardoor studenten met talent en passie zich kunnen ontwikkelen tot beeldend kunstenaars, docenten, musici, vormgevers, ontwerpers, kunst- en mediamanagers, schrijvers en acteurs. Naast bacheloropleidingen en internationaal erkende masteropleidingen biedt de HKU basis-/vooropleidingen en vervolg- en contractonderwijs aan.

In artistiek en onderwijskundig opzicht is de HKU ambachtelijk en vernieuwend. Naast de traditionele kunstbeoefening en ontwikkeling van vaardigheden zijn experiment, onderzoek en innovatie van kunst en technologie de bouwstenen van de onderwijsprogramma's. De HKU stimuleert haar studenten zelfstandig te leren. Ondersteund door docenten en begeleiders maken ze gebruik van werkplaatsen, ateliers en studio's. Studenten en docenten kunnen de grenzen van hun eigen discipline verleggen. De HKU bevordert dit door projecten, teamwork en interdisciplinair onderwijs.

De HKU levert een bijdrage aan het culturele leven van stad en regio. Daarnaast is de HKU aantrekkelijk voor studenten en docenten uit het buitenland en kunnen haar studenten een gedeelte van de studie in het buitenland volgen. De kwaliteit van de onderwijsprogramma's wordt afgemeten aan internationale kwaliteitsnormen. De HKU garandeert dat afgestudeerden over de kwaliteiten beschikken voor het opbouwen van een professionele loopbaan.

BESTUUR VAN DE HKU

Het College van Bestuur is belast met het besturen van de HKU onder verantwoording aan de Raad van Toezicht. Het bestuur van de HKU is ingericht conform de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek en volgt de Branchecode Governance Hogescholen zoals die in 2006 door de HBO-raad is vastgesteld. Bij de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur volgt de HKU de Uitwerking bezoldiging toezichthouders hogescholen respectievelijk de Uitwerking bezoldiging bestuurders hogescholen zoals opgesteld door de Haygroup en vastgesteld door de HBO-raad.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden die onafhankelijk zijn van de HKU. Leden worden benoemd voor een periode van drie jaar, waarbij herbenoeming tweemaal mogelijk is. De Raad van Toezicht had in 2009 de volgende samenstelling:

De heer drs. P.C. Klaver, leeftijd 64 jaar, voorzitter (lid vanaf 1 april 2003, benoemd als voorzitter vanaf 21 juni 2004; laatstelijk herbenoemd voor de periode van 1 april 2009 tot 1 april 2012)

- Oud-voorzitter directie SHV Holdings N.V.
- Voorzitter bestuur African Parks Foundation

De heer drs. W. Kardux, leeftijd 65 jaar, plaatsvervangend voorzitter (benoemd voor de periode van 16 december 2008 tot 16 december 2011)

- Voormalig lid College van Bestuur Universiteit Utrecht

Mevrouw mr. A.M.J. Driessens-Kuijpers, leeftijd 48 jaar (benoemd voor de periode van 21 juni 2007 tot 21 juni 2010)

- Zelfstandig gevestigd advocaat te Wijk bij Duurstede
- Lid raad van toezicht van de Rabobank Kromme Rijnstreek

De heer drs. W.J. van Gelder, leeftijd 62 jaar (lid vanaf 28 juni 2001, laatstelijk herbenoemd voor de periode van 28 juni 2007 tot 28 juni 2010)

- Voormalig lid Tweede Kamer der Staten Generaal
- Zelfstandig gevestigd consultant op het gebied van beroepsonderwijs

De heer prof. dr. H.O. Voorma, leeftijd 73 jaar (lid vanaf 28 juni 2001, laatstelijk herbenoemd voor de periode van 28 juni 2007 tot 28 juni 2010)

- Oud-rector magnificus Universiteit Utrecht
- Emeritus hoogleraar moleculaire biologie

De Raad van Toezicht is in 2009 viermaal bijeengekomen in aanwezigheid van het College van Bestuur.

Op 15 december 2009 vond het jaarlijkse gesprek van de Raad van Toezicht met de Centrale Medezeggenschapsraad plaats.

De Raad van Toezicht heeft in 2009 goedkeuring verleend aan:

- het Instellingsplan HKU 2009-2012
- het algemeen jaarverslag HKU 2008
- het financieel jaarverslag HKU 2008 (in aanwezigheid van de externe accountant)
- de begroting HKU 2010
- de profielschets van de Raad van Toezicht, als bijlage bij de Gedragscode Governance HKU

De Raad van Toezicht heeft in 2009 onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- de algemene gang van zaken binnen (de faculteiten van) de HKU
- kengetallen aangaande de instroom en uitstroom van studenten
- de vijfjaarlijkse instellingsaccreditatie door de Open University Validation Services in Groot-Brittannië
- ontwikkelingen in het kader van verwachte nieuwe wetgeving en een nieuw sectorplan voor het kunst- onderwijs
- de huisvestingssituatie van de HKU
- het financieel rekenkundig meerjarenperspectief van de HKU 2010-2014
- het lidmaatschap van de HKU van de Vereniging voor Hoger Kunstonderwijs
- de evaluatie naleving Branchecode Governance Hogescholen
- de samenstelling en het functioneren van het College van Bestuur
- het eigen functioneren
- het functioneren van de externe accountant
- het sociaal jaarverslag HKU 2008

BERICHT VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Voor de Raad van Toezicht was het in het afgelopen jaar boeiend om te zien op welke wijze de HKU jonge, getalenteerde studenten wil opleiden tot excellente professionals, die niet alleen in hun vak een hoog niveau bereiken, maar ook hun beroepspraktijk uitstekend weten te organiseren. In het Instellingsplan HKU 2009-2012, dat begin 2009 is vastgesteld, is deze ambitie van de HKU nog eens stevig verwoord.

De raad heeft in de eerste plaats kunnen constateren dat de standaard van onderwijs aan de HKU hoog is. Dit blijkt onder meer uit de goede beoordelingen die de HKU kreeg naar aanleiding van de visitaties in 2009 door de Nederlandse en Britse accreditatieorganen. Op het vlak van het cultureel ondernemerschap heeft de HKU een voortrekkersrol vervuld in 2009. 'Kunstenaar' en 'ondernemer' zijn voor steeds meer studenten van de HKU geïntegreerde kwaliteiten. De raad ziet dat deze ontwikkeling er toe leidt dat de kwaliteiten van afgestudeerden van de HKU in de maatschappij op waarde worden geschat.

Bij de HKU wordt onderzoek uitgevoerd door, voor en met het werkveld. Het nieuw ingestelde lectoraat Play Design and Development introduceert bijvoorbeeld het begrip 'serious play', waarbij spel en spelen worden ingezet om te leren, te communiceren en te organiseren. De Raad van Toezicht ziet een grote meerwaarde van het praktijkgerichte onderzoek van dit lectoraat voor onder meer het bedrijfsleven, doordat met nieuwe inzichten bestaande organisatiestructuren tegen het licht worden gehouden.

Naast de betrokkenheid bij de inhoud van het onderwijs en onderzoek richt de Raad van Toezicht zich bij de

uitoefening van zijn taak uiteraard op het bestuur en de organisatie van de HKU. De raad kijkt daarbij of de verhoudingen binnen de HKU in evenwicht zijn en hoe de HKU zich beweegt in de buitenwereld. Gezien de positieve inzet van alle faculteitsbestuurders en de wijze waarop de HKU zich beweegt binnen de verschillende regionale en landelijke kringen heeft de Raad van Toezicht hierover een goed gevoel. In het jaarlijkse gesprek met de Centrale Medezeggenschapsraad is naar voren gekomen dat er een prettige nieuwe werkwijze is gecreëerd tussen het bestuur en de CMR. Deze werkwijze is de basis voor een inhoudsvolle medezeggenschap binnen de HKU, die essentieel is voor een goed bestuur. Uiteraard heeft de Raad van Toezicht ook een belangrijke toezichthoudende taak op het gebied van het beheer van de HKU. De raad heeft - met de externe accountant - kunnen constateren dat het huisboekje van de HKU goed op orde is.

De Raad van Toezicht heeft in 2009 vier keer vergaderd. Daarnaast zijn er regelmatig contacten tussen de leden van de raad en het College van Bestuur. Belangrijke onderwerpen tijdens de vergaderingen zijn geweest: kwaliteit van het onderwijs, het zoeken naar een nieuwe huisvesting, de financiële toekomst met het oog op mogelijke bezuinigingen en de cultuur binnen de HKU. Bij elke vergadering met het College van Bestuur wordt de Raad van Toezicht op de hoogte gesteld van de gang van zaken per faculteit. Deze vergaderingen zijn niet alleen een wederzijds overleg tussen de raad en het college, maar worden ook bijgewoond door de stafdirecteuren en een aantal getalenteerde jonge managers. Twee keer per jaar wordt bij een faculteit vergaderd en dan tevens kennisgemaakt met de situatie per faculteit. Ook worden vertegenwoordigers vanuit de faculteit uitgenodigd om

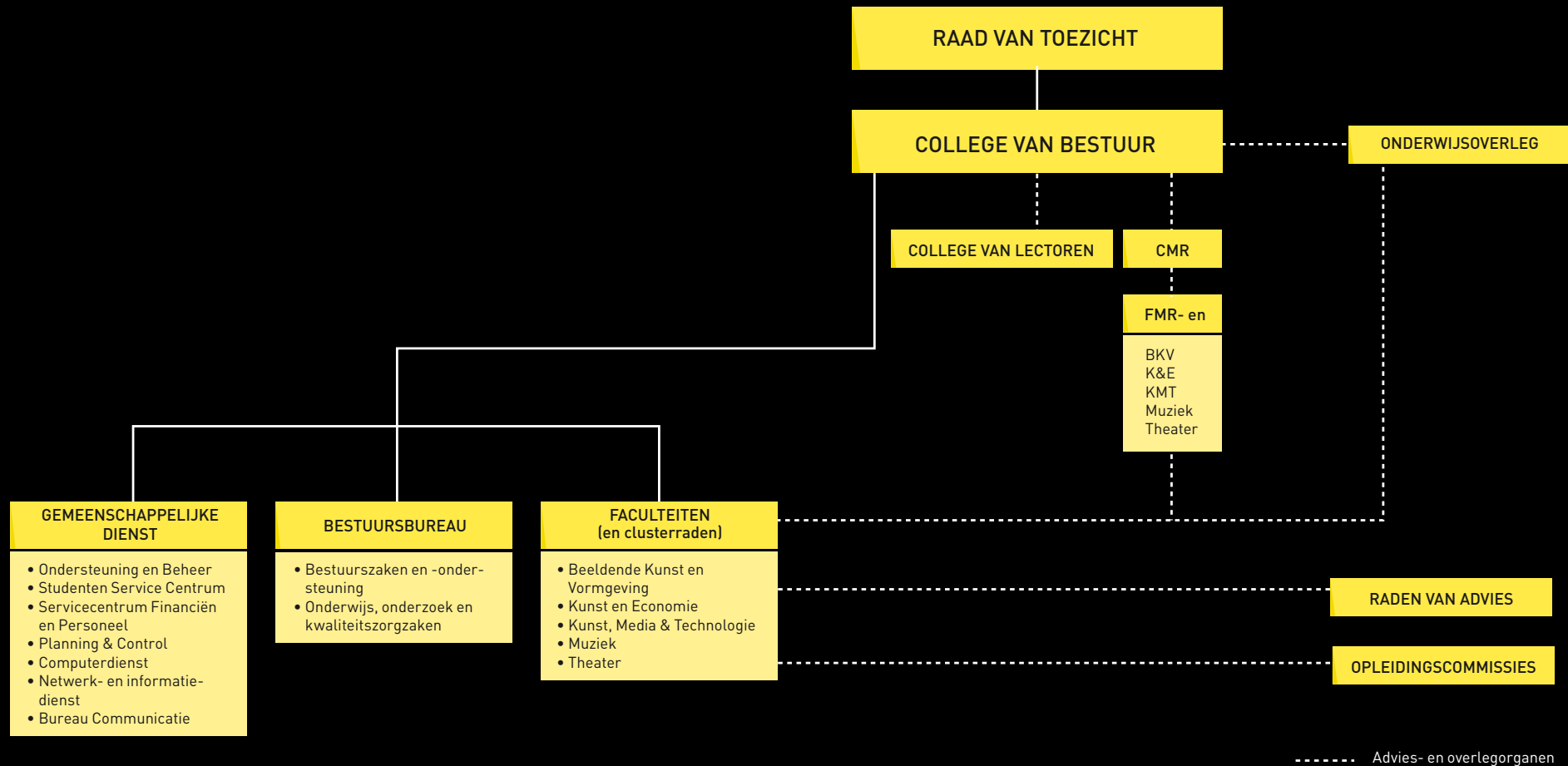
tijdens de vergadering hun activiteiten toe te lichten; vorig jaar ging dit om het onderwerp 'Gaming'. Op dit gebied speelt de Faculteit Kunst, Media & Technologie een vooraanstaande rol. Dit alles gebeurde in een uitstekende samenwerking met het College van Bestuur en de staf.

drs. Piet Klaver

Voorzitter Raad van Toezicht HKU

DE HKU BIEDT EEN
STIMULERENDE EN
VERNIEUWENDE
OMGEVING VOOR HET
MAKEN, BESTUDEREN,
BEOEFENEN EN
BELEVEN VAN KUNST.

**OVERZICHT VAN DE INTERNE ORGANISATIESTRUCTUUR
VAN DE HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN UTRECHT**

COLLEGE VAN BESTUUR

De heer prof. A.D.D. Wisman is voorzitter en enig lid van het College van Bestuur. Het College van Bestuur vergaderde in 2009 wekelijks met zijn beleidsadviseurs, de directeur en de plaatsvervangend directeur van de Gemeenschappelijke Dienst en de directeur van het Bestuursbureau. Daarnaast voerde het College van Bestuur tweewekelijks overleg met de faculteitsbestuurders in het Onderwijsoverleg.

BESTUURSBUREAU

Het Bestuursbureau zorgt voor de beleidsmatige en organisatorische ondersteuning van het College van Bestuur ten aanzien van onderwijs, onderzoek en kwaliteitszorg. Ook is bij het Bestuursbureau de (praktische) ondersteuning van de bestuurlijke organen van de HKU ondergebracht.

GEMEENSCHAPPELIJKE DIENST

Met de Gemeenschappelijke Dienst als organisatorische eenheid denkt de HKU op effectieve wijze tegemoet te kunnen komen aan de hoge eisen die zowel extern als intern gesteld worden aan de bedrijfsprocessen. Een belangrijk aandachtspunt is een goede beheersing en besturing van bedrijfsprocessen die steeds meer met elkaar verweven zijn. Daarnaast wordt veel belang gehecht aan de kwaliteit van de dienstverlening en service. Met de inrichting van de Gemeenschappelijke Dienst kan de HKU hierop goed inspelen richting (aankomende) studenten, personeel, interne onderdelen en externe instanties.

De HKU besteedt veel zorg aan het op goede wijze nakomen van wettelijke regels en het afleggen van (maatschappelijke) verantwoording. Bij de inrichting van en de taakverdeling binnen de Gemeenschappelijke Dienst is ook hiermee nadrukkelijk rekening gehouden. Bij de uitvoering van de taken op het gebied van internationale zaken, interculturele zaken, ARBO en facilitaire zaken is ervoor gekozen om taken meer te delegeren naar de faculteiten. De rol van het centrale niveau is hierbij meer gericht op de algehele coördinatie, (bestuurlijke) advisering en informatievoorziening.

FACULTEITEN

Het onderwijs aan de HKU is verdeeld over vijf faculteiten: Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV), Faculteit Kunst en Economie (K&E), Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT), Faculteit Muziek en Faculteit Theater.

Op bestuurlijk en organisatorisch niveau was 2009 een jaar met weinig veranderingen. Dit gaf de faculteiten de ruimte om het instellingsplan 2009-2012 van de HKU en hun eigen deelplannen nader uit te werken en te implementeren.

De belangrijkste organisatorische ontwikkelingen op de faculteiten in 2009 kunnen samengevat worden aan de hand van de thema's 'efficiëntie en effectiviteit', 'professionalisering van de medewerkers' en 'profilering':

Efficiëntie en effectiviteit

- Op BKV zijn versnipperde organisatieonderdelen samengevoegd in een Bureau Onderwijs en centraal tutoraat. Dit traject is in 2008 gestart en in 2009 voortgezet.
- K&E heeft het projectenbureau Xchange Projects op zowel inhoudelijk als organisatorisch gebied uitgebreid. Hierdoor ontstaat er meer slagkracht op het gebied van contacten met alumni, het vergroten van inkomsten uit kennisdiensten, het werven van externe projecten voor studenten en het vergaren van interessante kennis uit de werkvelden voor het onderwijs.
- KMT heeft de afdeling GOA (Gezamenlijke Onderwijsactiviteiten) ingericht. Hierin zijn de graduate school, de afstudeerrichting Media Management en Xprojects (het 'studentenprojectdeel' van het projectenbureau XChange) samengebracht. Binnen GOA worden de onderwijsactiviteiten in het laatste jaar in nauwere samenhang georganiseerd.
- KMT heeft zes programma's opgezet om de kennis en expertise die voortkomt uit multidisciplinaire (onderzoeks)projecten beter vast te houden en uit te bouwen. Elk programma heeft een eigen thema en een eigen community of practice. In het hoofdstuk Onderzoek onder 'Multidisciplinariteit' (p.69) worden deze programma's nader toegelicht.

Professionalisering van de medewerkers

- K&E heeft veel geïnvesteerd in het verder professionaliseren van medewerkers, onder andere op het gebied van lesgeven in het Engels, het coachen van de hoofden op hun functies en het behalen van de basis-kwalificaties (didactische aantekening en mastergraad) van alle docenten.

- Ook Muziek heeft veel aandacht besteed aan de scholing van medewerkers, onder andere op het gebied van functionerings- en beoordelingsgesprekken en reflectieve vaardigheden.

Profilering

- Theater heeft in 2008 het 'Profiel 2012' ontwikkeld. In de periode 2009-2012 gaat de faculteit zich richten op de thema's transdisciplinariteit, interactiviteit, engagement en werken in context. Hiermee wil de faculteit blijven aansluiten bij en vooruitlopen op ontwikkelingen in het werkveld en de maatschappij. Ook wil de faculteit daarmee beter tegemoet komen aan de specifieke kwaliteiten van studenten van nieuwe generaties en zich duidelijker onderscheiden ten opzichte van andere theateropleidingen. In 2009 heeft de faculteit een begin gemaakt om de thema's op onderwijsinhoudelijk gebied te implementeren. Organisatorische veranderingen waren daarvoor nog niet nodig. Deze worden wel voorzien voor 2010.
- K&E is in mei 2009 gestart met het project Xpert CMKB (zie ook p. 30 van dit hoofdstuk onder 'Subsidies'). Dit moet het expertisecentrum worden voor innovatie en ondernemerschap in het cultureel midden- en kleinbedrijf. De faculteit heeft vier medewerkers aangesteld die gedurende de looptijd van het project een brug zullen slaan tussen het onderwijs en professionals/ ondernemers in de creatieve industrie.
- Met het opzetten van de afdeling HUB richt KMT zich op het toegankelijk, toepasbaar en transparant maken van de kennis en kennisontwikkeling (o.a. onderzoeksresultaten) van de faculteit voor de samenleving. Hiermee wil de faculteit een leidende positie op het snijvlak van kunst, media en technologie gaan innemen.

Vooruitblik naar 2010

Bij alle faculteiten zullen de in 2009 ingezette ontwikkelingen verder doorgevoerd, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld worden. Professionalisering van de medewerkers blijft een continu aandachtspunt. Daarnaast zullen de faculteiten zich in 2010 buigen over de noodzaak tot bezuinigen, die de nieuwe bekostigingssystematiek voor het hoger onderwijs vanaf 2011 met zich meebrengt.

CENTRUM VOOR INTERCULTURELE STUDIES

Het Centrum voor Interculturele Studies (CIS) stimuleert de interculturele competenties van de HKU door het doen van onderzoek, het initiëren en ondersteunen van innovatieve projecten en door het bevorderen van kenniscirculatie rondom culturele diversiteit. Het CIS rondde in 2009 een aantal langer lopende projecten af: 'De vmbo jongere als maker van kunst' en 'Diversity of Talents'. In 'De vmbo jongere als maker van kunst' heeft het CIS een pedagogie van empowerment ontwikkeld, waardoor jongeren op het vmbo hun eigen creatief vermogen leren ervaren.

Dit heeft zijn weerslag gekregen in de site www.vmbokunstenaar.nl en de film 'VMBO kunstenaars'.

Samen met Mira Media heeft het CIS drie jaar gewerkt aan kennisdeling over jong talent met een dubbele culturele bagage. Dit traject is in 2009 afgesloten met de publicatie 'De Brug is van Niemand', waarin de kennis over talentontwikkeling is gebundeld. Als spin-off van dit project heeft het CIS in 2009 de Faculteit Theater begeleid bij het opzetten van een eenmalig zij-instroomtraject binnen de opleiding Docerend Theatermaker. Dit traject is bedoeld voor makers met dubbele culturele bagage die

al in de praktijk werkzaam zijn, maar geen diploma van een kunsthogeschool hebben. Dit project wordt in 2010 afgerond.

Tot slot is het CIS in samenwerking met Onderzoeksbureau Letty Ranshuysen en het lectoraat Burgerschap en culturele dynamiek van de Hogeschool van Amsterdam een onderzoek gestart naar de muzikeducatieve effecten van Music Matters in Rotterdam. Het onderzoek wordt najaar 2010 afgerond.

In 2010 zal het CIS zich, naast de genoemde projecten bezighouden met de interculturele invulling van de speerpunten 'ketenaanbod' en 'maatschappelijke betrokkenheid' uit het instellingsplan 2009-2012 van de HKU. Ook zal het CIS een haalbaarheidsonderzoek naar faculteitsoverstijgende innovatieve en interculturele community art-onderdelen in de diverse curricula uitvoeren.

MEDEZEGGENSCHAP

Centrale Medezeggenschapsraad

In 2009 heeft de Centrale Medezeggenschapsraad toegewerkt naar een nieuwe samenstelling. Sinds 1 september 2009 wordt de CMR samengesteld uit afgevaardigden van de Facultaire Medezeggenschapsraden, aangevuld met een personeelslid van de Gemeenschappelijke Dienst en een extra studentlid dat door een van de FMR-en wordt afgevaardigd. In de voorgaande situatie stonden de FMR-en en de CMR los van elkaar. In de nieuwe situatie wordt de afstand tussen de CMR en haar achterban enerzijds en tussen de verschillende medezeggenschapsraden anderszijds kleiner. Dit zal naar verwachting de onderlinge betrokkenheid en kracht van de medezeggenschap verbeteren.

Eind augustus heeft een overdrachtsdag tussen de oude en nieuwe CMR plaatsgevonden. Hierin werden de nieuwe leden geïnformeerd over de CMR en werden lopende zaken overgedragen. Ook vond een training plaats in de Navigator-methode.

Een groot deel van 2009 heeft voor de CMR in het teken gestaan van de overgang naar de nieuwe opzet van de CMR. Het betekende ook dat diverse CMR-leden die geen lid waren van een FMR de raad hebben verlaten en dat nieuwe leden zijn toegetreden. Eind 2009 waren bijna alle zetels van de CMR ingevuld.

De CMR heeft in 2009 zeven keer regulier vergaderd, vijf keer met het College van Bestuur en een keer met de Raad van Toezicht. Deze vergaderingen hebben tot de volgende resultaten geleid:

- instemming met het instellingsplan HKU 2009-2012
- instemming met het nieuwe Kiesreglement Medezeggenschap
- instemming met de Onderwijs- en Examenregelingen voor de bachelor en masteropleidingen
- instemming met het Onderwijsjaarrooster 2009-2010
- instemming met het Voorstel tot wijziging onderzoeksorganisatie HKU
- instemming met het nieuwe bestuursreglement
- positief advies over de begroting HKU 2010

Verder heeft de CMR de ontwikkelingen over een mogelijke herhuisvesting op de voet gevolgd en een lid afgevaardigd in de werkgroep die de herhuisvesting onderzoekt.

Facultaire Medezeggenschapsraden

In 2009 zijn er verkiezingen gehouden voor de Facultaire Medezeggenschapsraden op de faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) en Kunst en Economie (K&E). Dit leverde bij K&E een voltallige medezeggenschapsraad op. Bij BKV waren eind 2009 nog twee zetels niet vervuld.

2010

In het komende jaar blijft de mogelijke herhuisvesting van de HKU een aandachtspunt voor de CMR. Daarnaast heeft de CMR besloten zich jaarlijks te gaan richten op een onderwerp dat niet per definitie op de CMR-agenda staat. Voor het komend jaar is besloten de mogelijkheden en onmogelijkheden van interfacultaire samenwerking te onderzoeken.

SAMENWERKING

De HKU speelt een actieve rol in de regio Utrecht. Deze regio levert een grote bijdrage aan het totaal aantal werkenden in de creatieve industrie. Als grootste kunsthogeschool van Nederland is de HKU daarbij een belangrijke speler. De creatieve industrie op haar beurt is weer een belangrijke speler voor de HKU. In alle samenwerkingsverbanden zoekt de HKU naar toegevoegde waarde voor het opleidingsaanbod: welke maatschappelijke ontwikkelingen doen zich voor die van belang zijn voor de kwaliteit en actualiteit van het geboden onderwijs en de aansluiting op de beroepspraktijk? Dit geldt ook voor de activiteiten die de HKU voor en met externe partijen ontwikkelt. Nieuwe initiatieven op dit terrein worden mede getoetst aan de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek. De activiteiten die

ontwikkeld worden, zijn bedoeld om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen, dragen bij aan de kennisoverdracht aan de maatschappij en sluiten aan op vastgestelde onderwijscurricula en onderzoeklijnen en/of ondersteunen die.

De HKU werkt bestuurlijk nauw samen met diverse gemeenten en de provincie Utrecht. Medewerkers van de HKU hebben bijvoorbeeld zitting in gemeentelijke adviescommissies op het gebied van beeldende kunst, cultuurparticipatie en podiumkunsten. Ook werkt de HKU samen met de gemeente op uiteenlopende terreinen als internationalisering, (serious) gaming, stadspromotie, studentenhuisvesting, ondernemerschap en bijvoorbeeld Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad in 2018. De HKU onderhoudt ook nauw contact met festivalorganisaties, podia, scholen voor primair en voortgezet onderwijs, ROC's, het Utrechts Centrum voor de Kunsten, bedrijven en initiatieven. Samen met onder andere de Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Kamer van Koophandel, Jaarbeurs Utrecht, UMC, gemeente en provincie Utrecht is de HKU betrokken bij Taskforce Innovatie Regio Utrecht.

SUBSIDIES

SIA/RAAK

In het kader van het SIA/RAAK project 'Art Professionals in Transdisciplinaire Kunstprojecten' heeft de HKU samen met het Domein voor Kunstkritiek in 2009 kunstkritisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van De Operaflat (YO! Opera) en Festival a/d Werf. Tevens is bij YO! Opera een reflectietraject ingezet om te onderzoeken welke rol de ondersteunende organisatie, de artistiek leider, de dramaturg, de productie leider en het hoofd communicatie in deze projecten spelen.

Vanuit het lectoraat Artistiek Onderzoek is in 2009 het project 'Artistieke Kennisproductie' van start gegaan. Het Utrecht Consortium, een samenwerking met verschillende kunstinstellingen uit Utrecht, onderzoekt artistieke kennisproductie in relatie tot het maken van tentoonstellingen. Het doel is de betekenis van die onderzoeksgelateerde praktijksituaties te integreren in het curriculum van de hedendaagse kunstacademies. In het project opgedane kennis wordt verspreid door seminars, lezingen, PhD-trajecten en experimentele tentoonstellingsmodellen.

De SIA/RAAK-projecten 'De vmbo jongere als maker van kunst' en 'Bouwinnovatie design als tool' zijn in 2009 afgerond.

Creative Co-Makership

Dit initiatief van Kunstenaars & Co en Kunst & Zaken, waarin de HKU met de Willem de Kooning Academie en Artez als pilot deelneemt, liep tot eind 2009. Het programma bood hulp aan het kunstvakonderwijs om het ondernemerschap op te nemen in de onderwijsprogramma's. In zogenaamde Communities of Practice deelden professionals uit het kunstvakonderwijs en het bedrijfsleven hun eerdere ervaringen om zo hun gezamenlijke projecten te verbeteren. Vanuit dit programma zijn inspiratiebijeenkomsten, workshops en leerexpedities georganiseerd. Het event 'Matching Cultuur en Economie' waar ruim 140 mensen actief aan deelnamen, sloot het programma af.

Pieken in de Delta

Twee projecten van de HKU worden mede gefinancierd door de Pieken in de Delta-regeling van het Ministerie van Economische Zaken: Dutch Game Valley en Xpert CMKB.

Dutch Game Valley

De HKU neemt deel in het consortium van Dutch Game Valley. Het doel van Dutch Game Valley is het creëren en in stand houden van een optimaal en duurzaam vestigingsklimaat voor gamebedrijven en kennisinstellingen op het gebied van (serious) games in de noordvleugel van de Randstad.

Dutch Game Valley omvat drie onderdelen: het expertisecentrum, Dutch Game Connection en Dutch Games Go Global. De HKU levert een actieve bijdrage aan de opbouw van een expertisecentrum. Dit centrum heeft als kerntaken het delen van kennis over en het koppelen van vraag naar en aanbod van (serious) games. In 2009 heeft het expertisecentrum de projectdefiniëring afgerond, de eerste drie pilots verworven en het onderzoek gestart.

Xpert CMKB

In mei 2009 is de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht van start gegaan met Xpert CMKB. Xpert CMKB zet zich in voor de creatieve sector in de regio Utrecht. Het heeft daarbij de ambitie uit te groeien tot het expertisecentrum voor innovatie en ondernemerschap in de creatieve industrie. Xpert CMKB wordt de spin in het web van het creatief MKB, onderwijsinstellingen, bedrijven en intermediaire organisaties. Met cross sectorale activiteiten en netwerkvorming wil de HKU een bijdrage leveren aan de zichtbaarheid, profilering en innovatie van het creatief MKB in de regio Utrecht.

Xpert CMKB is onderdeel van Creative Xcellerator: een gezamenlijk initiatief van de HKU, Hogeschool Utrecht en de Taskforce Innovatie Regio Utrecht. Creative Xcellerator wordt gefinancierd door Pieken in de Delta en de Gemeente Utrecht. **www.xpertcmkb.nl**

Hoofdstuk 2
ONDERWIJS

DE HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN

UTRECHT is een veelzijdige instelling voor hoger kunstonderwijs. De HKU biedt negen bacheloropleidingen aan in zeven interessegebieden: Beeldende Kunst, Games en Interactie, Kunstmanagement, Media, Muziek, Theater en Vormgeving. Binnen deze interessegebieden heeft de HKU 45 afstudeer-richtingen.

Daarnaast biedt de HKU verschillende basis-/vooropleidingen en masteropleidingen aan. Door samen te werken met de Universiteit Utrecht, de Open University in Groot-Brittannië en de University of Bournemouth heeft de HKU post-graduate opleidingen en trajecten van verschillend niveau gerealiseerd, van masters tot research degrees.

OPLEIDINGENAANBOD

De HKU houdt scherp in de gaten aan welke kennis en competenties op kunstgebied er in de maatschappij en het werkveld behoefte is. Zo wordt continu bekeken of het aanbod van de HKU actueel en relevant is of bijgesteld moet worden.

In 2009 is de Faculteit Theater gestart met een deeltijd-variant van de opleiding Docent Theater (Bachelor of Theatre in Education), die al in een voltijdvariant gegeven werd. Ook heeft de faculteit bij de opleiding Docerend Theatermaker (Bachelor of Theatre in Theatre and Education) een eenmalig zij-instroomtraject gerealiseerd voor theatermakers met dubbele culturele bagage. Verder zijn er geen nieuwe studierichtingen van start gegaan. Wel zijn de voorbereidingen getroffen voor de master Interieurarchitectuur, die in september 2010 zal starten.

In 2009 zijn geen studierichtingen opgeheven.

Bekostigd opleidingsaanbod: afstudeerrichtingen per bachelor- en masteropleiding

In het onderstaande overzicht is weergegeven welke opleidingen de HKU in 2009 aanbood en welke afstudeerrichtingen binnen een bacheloropleiding gevolgd konden worden.

CROHO	TITEL + AFSTUDEERRICHTINGEN	FACULTEIT
39110	Bachelor of Fine Art (vt)	Beeldende Kunst en Vormgeving
39111	Bachelor of Design (vt)	
	• 3D Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Fashion Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Graphic Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Illustration	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Industrial Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Interior Architecture	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Photography	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Urban Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Audiovisual Media	Kunst, Media & Technologie
	• Animation	Kunst, Media & Technologie
	• Image and Media Technology	Kunst, Media & Technologie
	• Theatre Design	Theater
34739	Bachelor of Music (vt)	
	• Klassieke Muziek	Muziek
	• Historische Instrumenten	Muziek
	• Jazz & Pop	Muziek
	• Composition for the Media	Kunst, Media & Technologie
	• Composition Electronic Music	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Music Production	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Music Technology	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Sound Design for Adaptive Systems	Kunst, Media & Technologie
	• Music Production and Performance	Kunst, Media & Technologie
	• Music Technology and Performance	Kunst, Media & Technologie
44739	Master of Music (vt)	Muziek/Kunst, Media & Technologie
34860	Bachelor of Theatre (vt)	
	• Acting	Theater
	• Theatre and Education (docerend theatermaker)	Theater
	• Writing for Performance	Theater
34713	Bachelor of Art and Technology (vt)	
	• 3D Computer Animation and Visual Effects	Kunst, Media & Technologie
	• Audio Design	Kunst, Media & Technologie
	• Digital Media Design	Kunst, Media & Technologie
	• Digital Video Design	Kunst, Media & Technologie
	• Game Art	Kunst, Media & Technologie
	• Game Design and Development	Kunst, Media & Technologie
	• Interaction Design	Kunst, Media & Technologie
	• Sound Design	Kunst, Media & Technologie
	• Design for Virtual Theatre and Games	Theater

CROHO	TITEL + AFSTUDEERRICHTINGEN	FACULTEIT
34951	Bachelor of Art and Economics (vt)	
	• Event Management	Kunst en Economie
	• Arts and Media Management	Kunst en Economie
	• Music Management	Kunst en Economie
	• Theatre Management	Kunst en Economie
	• Visual Art and Design Management	Kunst en Economie
39100	Bachelor of Fine Art and Design in Education (vt/dt)	
	• Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	Beeldende Kunst en Vormgeving
39112	Bachelor of Music in Education (vt/dt)	
	• Docent Muziek	Muziek
34745	Bachelor of Theatre in Education (vt)	
	• Docent Theater	Theater
70044	Master Kunsteducatie [dt]	Interfacultair

Onbekostigd opleidingsaanbod

Het onderstaand overzicht geeft de onbekostigde opleidingen aan de HKU weer. Het betreft hier masteropleidingen die worden verzorgd in samenwerking met de Open University in Groot-Brittannië. Ze voldoen daarmee aan de Britse academische standaarden.

TITEL + AFSTUDEERRICHTING	FACULTEIT
European Media Master of Arts	
• Game Design and Development	Kunst, Media & Technologie
• Interaction Design	Kunst, Media & Technologie
• Digital Media Design	Kunst, Media & Technologie
• Digital Video Design	Kunst, Media & Technologie
• Image Synthesis and Computer Animation	Kunst, Media & Technologie
• Sound and Music Production	Kunst, Media & Technologie
• Sound and Music Technology	Kunst, Media & Technologie
• Composition in Contexts	Kunst, Media & Technologie
Master of Arts in Arts Management	Kunst en Economie
Master of Arts in Design	
• Editorial Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Fashion Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Interior Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Public Space Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
Master of Arts in Fine Art	Beeldende Kunst en Vormgeving

vt = voltijd dt = deeltijd

ONDERWIJSONTWIKKELING

De HKU besteedt veel zorg aan het actueel houden en verbeteren van haar onderwijs en het voorbereiden van studenten op werkvelden die voortdurend in beweging zijn. Zo blijven de opleidingen aansluiten op de ontwikkelingen in de verschillende kunsten en op de verschillende beroepspraktijken. Ook streeft de HKU er continu naar de rendementen van de opleidingen te optimaliseren. Voor 2009 hebben de verschillende faculteiten de volgende doelen gesteld en uitgewerkt op het gebied van onderwijsontwikkeling.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Doelen 2009

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft in 2009 gewerkt aan:

- het ontwikkelen van een masteropleiding Interieurarchitectuur.
- het doorontwikkelen van de afstudeerrichting Urban Interior Architecture tot een volwaardige afstudeerrichting.
- het instellen van twee lectoraten die gericht zijn op artistieke verdieping: een lectoraat ontwerpen in context (specifiek voor de opleiding Design) en een lectoraat kleur en vorm (facultair).

Resultaten

Het programma voor de nieuwe masteropleiding Interieurarchitectuur is in 2009 uitgewerkt en middels een Toets Nieuwe Opleiding ter accreditatie aangeboden. Zie voor informatie hierover de paragraaf 'Accreditaties' verderop in dit hoofdstuk.

In het najaar van 2009 heeft de faculteit een programma van onder andere exposities, inleidingen en workshops

opgezet voor de afstudeerrichting Urban Interior Architecture. Dit programma vormt in 2010 de basis voor een verdere ontwikkeling van de afstudeerrichting, die inmiddels is omgedoopt in Urban Design.

Het lectoraat ontwerpen in context is onder de naam lectoraat Design in 2009 van start gegaan. Ingrid Schuffelers, hoofddocent Product Design, is aangesteld als lector. Het lectoraat Kleur en Vorm is in ontwikkeling genomen. De beoogd lector hiervoor is Harrie Peters. In 2010 zal dit lectoraat zijn definitieve gestalte krijgen. Het lectoraat Design zal verder worden ontwikkeld, met aandacht voor onder andere de inkleuring van het onderzoeksgebied en het opzetten van een kenniskring.

Doelen 2010

In 2010 zal de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving zich voornamelijk richten op de verdere implementatie van het facultaire instellingsplan 2009-2012, dat het faculteitsbestuur in het najaar van 2008 heeft ontwikkeld. Aandachtsgebieden op onderwijsgebied zijn met name de ontwikkeling van een leerlijn onderzoek in de bacheloropleidingen, het doelmatiger organiseren van het projectonderwijs op de faculteit en het anders inrichten van de post-propedeutische fase om zo studievertraging en -uitval te voorkomen.

Faculteit Kunst en Economie

Doelen 2009

In 2009 richtte de Faculteit Kunst en Economie zich op:

- het aanscherpen van de profielen van de afstudeerrichtingen en het toetsen daarvan in het werkveld
- het doorlichten van het bachelorprogramma, onder andere op basis van deze aangescherpte profielen, en

het doorvoeren van verbeteringen in het onderwijsprogramma.

- het verbeteren van de programma's van de specifieke afstudeerrichtingen, zodat de student tot een inhoudelijk sterkere reflectie op leerervaringen in praktijksettings (zoals projectonderwijs) kan komen.

Resultaten

Voor elke afstudeerrichting binnen de Bachelor of Art and Economics is in 2009 met vertegenwoordigers uit de culturele en creatieve werkvelden een aangescherpt profiel ontwikkeld. Met ingang van 2010 zullen deze profielen jaarlijks worden geactualiseerd in samenspraak met alumni en werkveldvertegenwoordigers.

De aanscherping van de profielen heeft verschillende curriculumveranderingen tot gevolg gehad in het laatste blok van het eerste jaar en in het tweede jaar. Ook zijn er leerplanschema's per afstudeerrichting opgesteld, zodat de samenhang en diepgang in het curriculum beter zichtbaar wordt. Deze schema's worden in 2010 nader bekeken op samenhang van de verschillende onderdelen, studeerbaarheid en effectiviteit van de didactiek.

De programma's van de afstudeerrichtingen zijn uitgebreid met het vak Visieontwikkeling. De studenten in met name het derde en vierde jaar leren daardoor beter te reflecteren op de ervaring die ze hebben opgedaan in projecten en stages. Ook is er tijdens de intervisie in het eerste jaar en in de stage van het derde jaar een door het lectoraat Kunst en Economie ontwikkelde reflectiemethode ingevoerd, waarmee de student leert om beroepsgericht en inhoudelijk op zijn ontwikkeling te reflecteren. In 2010 zullen deze methoden verder uitgewerkt worden.

Doelstellingen 2010

Voor 2010 heeft de Faculteit Kunst en Economie zich ten doel gesteld om:

- het onderwijsprogramma van de bachelor verder te verbeteren op basis van de aangescherpte profielen. Hiermee moeten de onderscheidende expertises per afstudeerrichting duidelijker maken.
- de programma's van de Master of Arts in Arts Management en de Master Kunsteducatie te verbeteren, zodat de student tot een inhoudelijk sterkere reflectie op leerervaringen in praktijksettings (zoals projectonderwijs) kan komen.
- een manier van visieontwikkeling op de studieloopbaan voor alle afstudeerrichtingen in de bachelor verder te ontwikkelen en in te voeren. Hierbij wordt ook een studenteninformatiesysteem geïntroduceerd, waarmee studenten kunnen worden begeleid en gevolgd.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

Doelen 2009

De Faculteit Kunst, Media & Technologie heeft in 2009 ingezet op:

- het verder doorvoeren van de in 2008 ingezette ontwikkeling van het didactisch model voor de verschillende afstudeerrichtingen.
- de herziening van de curricula van afstudeerrichtingen binnen de School of Media & Technology.
- de ontwikkeling van een onderzoeksinstrumentarium en bijbehorende didactiek voor het onderwijs in onderzoek en ontwerpen.

- de ontwikkeling van een onderwijsaanbod en bijbehorende didactiek voor het opleiden tot ondernemende professionals en professionele ondernemers.
- het behalen van de accreditatie van de Bachelor of Music voor de compositie-, productie- en technologierichtingen.

Resultaten

De invoering van het nieuwe didactische model voor het eerste en tweede jaar van de afstudeerrichtingen binnen de School of Art & Technology is voltooid. Hierdoor is een geïntegreerd, flexibel curriculum ontstaan. In 2010 zal dit vernieuwde curriculum worden geëvalueerd en waar nodig worden verbeterd. De ervaringen met de curriculumwijziging zullen meegenomen worden in de curriculumwijziging van de School of Media & Technology. De eerste ontwikkelingen hiervoor hebben in 2009 al plaatsgevonden en worden verder uitgewerkt in 2010.

De ontwikkeling van het onderzoeksinstrumentarium en bijbehorende didactiek voor het onderwijs in onderzoek en ontwerpen heeft een invulling gekregen door de opzet van het nieuwe onderzoeksprogramma Creative Design Practices (zie ook het hoofdstuk Onderzoek, p.69). De ontwikkeling heeft wel wat vertraging opgelopen, maar die zal in 2010 worden ingelopen.

Om de studenten van de faculteit te kunnen opleiden tot ondernemende professionals en professionele ondernemers is het van belang om ervaringen vanuit het werkveld op te nemen in de curricula. Met het oog daarop heeft het projectenbureau Xchange Professional diensten voor alumni ontwikkeld (zoals een masterclass ondernemen en een talentdag ondernemen), waarvan de ervaringen terugvloeien naar het onderwijs. In 2010 zal de faculteit hierop voortbouwen.

De accreditatie van de Bachelor of Music is behaald. Zie ook de paragraaf 'Accreditaties' verderop in dit hoofdstuk.

Doelen 2010

De Faculteit Kunst, Media & Technology richt zich in 2010, naast de voorgenoemde trajecten, op:

- de herinrichting van het curriculum van de School of Media & Technology.
- de verdere ontwikkeling van inhoudelijke en organisatorische samenwerking tussen onderwijsafdelingen.
- de integratie van de activiteiten van de lectoraten en onderzoeksprogramma's in het onderwijs. Ook moet de bijdrage van de onderwijsafdelingen aan onderzoek vergroot worden.
- het behalen van de accreditatie voor de Bachelor of Art and Technology.

Faculteit Muziek

Doelen 2009

2009 stond voor de Faculteit Muziek in het teken van:

- het behalen van de accreditatie voor de opleiding Bachelor of Music en de opleiding Bachelor of Music in Education
- het geven van kwaliteitsimpulsen aan zeven specifieke secties/onderwerpen binnen de faculteit, namelijk aan: zangers klassiek, zangers jazz & pop, de afdeling Historische Instrumenten, de vocale ontwikkeling van alle studenten, de educatieve ontwikkeling van studenten en de ondernemende musicus
- het verbeteren van de communicatie over het onderwijs.
- het verbeteren van het ensembleonderwijs bij de afdeling Jazz & Pop door een nieuwe ensemblestructuur.

Resultaten

De accreditaties voor zowel de Bachelor of Music als de Bachelor of Music in Education zijn behaald. Zie ook de paragraaf 'Accreditaties' verderop in dit hoofdstuk.

De voorgenomen kwaliteitsimpulsen zijn in de loop van het jaar in verschillende stadia van ontwikkeling terechtgekomen. De groepslessen die zijn toegevoegd aan de afstudeerrichting Klassieke Zang hebben veel positieve resultaten en enthousiasme van studenten opgeleverd. De afstudeerrichting Jazz & Pop werkt nog aan een curriculumherziening.

Bij Historische Instrumenten is de onderlinge afstemming tussen de verschillende studierichtingen verder verbeterd. Ook zijn er samenwerkingsvormen onderzocht met de studierichtingen klassiek viool en klassiek cello.

De brede vocale ontwikkeling van alle studenten is nog niet verder ingevoerd. Dit blijft een aandachtspunt voor de komende jaren.

Op het gebied van de educatieve ontwikkeling van de bachelorstudenten zijn er nieuwe onderwijsbeschrijvingen gemaakt, waardoor de vakken beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Het reflecterend vermogen is daarbij centraler komen te staan. Tevens is het Engelstalige onderwijs aangepast.

Tot slot zijn binnen het aandachtsgebied van de ondernemende musicus alle eerste- en tweedejaars studenten betrokken bij projecten die gericht zijn op ondernemerschap, zoals de zogenaamde impulsnights. Een concreet resultaat dat hieruit voort is gekomen, is de initiatie en organisatie door studenten van een internationaal harpconcours in het voorjaar van 2010.

Deze kwaliteitsimpulsen worden in 2010 verder doorontwikkeld en ingevoerd.

Het facultaire bureau communicatie heeft in 2009 een onderzoek uitgevoerd naar de binnen de faculteit gehanteerde communicatiestrategieën en -kanalen. Diverse aanbevelingen zijn inmiddels overgenomen en worden in 2010 geïmplementeerd. In het verlengde hiervan worden in 2010 concrete communicatiekanalen naar en voor studenten onderzocht.

In het schooljaar 2009-2010 is bij de afdeling Jazz & Pop een nieuwe ensemblestructuur met succes ingevoerd. Deze structuur biedt de studenten de mogelijkheid om meer hun eigen keuzes te bepalen ten aanzien van ensemble, stijl en begeleidende docenten. In 2010 wordt deze nieuwe structuur geëvalueerd en waar nodig verbeterd.

Doelen 2010

In 2010 richt de Faculteit Muziek zich op:

- het voorbereiden van aangepaste curricula. Deze aanpassingen hebben zowel financiële redenen (de gewijzigde bekostigingssystematiek voor het kunstonderwijs en de economische crisis) als inhoudelijke redenen (het streven om de studenten beter voor te bereiden op de gemengde beroepspraktijk, met name wat betreft de educatieve competenties).
- het verbeteren van het traject rondom toetsen en beoordelen in de Bachelor of Music.
- het meewerken aan de opzet van een nieuw, landelijk competentieprofiel voor de Bachelor of Music in Education (Docent Muziek).

Faculteit Theater

Doelen 2009

De doelstellingen van de Faculteit Theater voor 2009 waren:

- het bestaande curriculum optimaliseren, onder andere met een verdere uitwerking en integratie van de leerlijn ondernemerschap in alle jaren.
- het ontwerp van een nieuw curriculum op basis van het 'Profiel 2012'. De speerpunten hiervan zijn transdisciplinariteit, interactiviteit, engagement en werken in context.
- de inrichting van een praktijkportal en professionalisering van het alumni-beleid binnen het HKU-kader.
- de start van de deeltijdopleiding Docent Theater.
- de ontwikkeling van een transdisciplinaire master (start september 2010), die jaarlijks 10 professionals aflevert en kostendekkend functioneert.

Resultaten

De leerlijn ondernemerschap is het afgelopen jaar sterk uitgebreid. De oriëntatie van studenten op het werkveld is concreter en veelomvattender gemaakt, onder meer door meer gastsprekers uit te nodigen, opdrachten helderder te formuleren en de uitwisseling van informatie tussen studenten beter te faciliteren door middel van een weblog. De leerlijn ondernemerschap voor de tweedejaars is uitgebouwd met een module over ondernemerschapskwaliteiten. Het curriculum van de derde- en vierdejaars wordt aangepast om studenten meer mogelijkheden te geven om te werken in projectgroepen. Tot slot is er met veel succes een 'Speedblok ondernemerschap' georganiseerd. Deze workshop wordt vanaf nu een structureel onderdeel van het onderwijs.

Het ontwerpen van een nieuw curriculum met het oog op het Profiel 2012 heeft geleid tot een gezamenlijk programma voor de derde- en vierdejaars studenten dat zich richt op onderzoeksvaardigheden. Daarnaast hebben de verschillende opleidingen gewerkt aan een facultair studieprogramma voor de derde- en vierdejaars. De opleidingen hebben hierover advies uitgebracht aan het faculteitsbestuur. In 2010 zal bekeken worden of dit advies uitgevoerd kan worden, gevolgd door een pilotproject en een implementatie voor alle derde- en vierdejaars in het studiejaar 2010-2011.

In het kader van het professionaliseren van het alumni-beleid heeft de faculteit de adressenbestanden van alle alumni vanaf 2003 geactualiseerd. Deze gegevens worden gebruikt om de banden met alumni te verstevigen. De faculteit heeft interne werkeringsplaatsen en projecten gecreëerd voor pas afgestudeerden. Het zijn tijdelijke vacatures van maximaal een jaar om ervaring in ondernemerschap op te doen. Verder is er een praktijkportal in gebruik genomen waarmee stages, studieopdrachten en vacatures beter onder de aandacht van studenten en het werkveld worden gebracht. Ook wordt er meer aandacht besteed aan de archivering van praktijkprojecten, zodat er een kennisbank over ondernemerschap voor studenten en docenten ontstaat.

De deeltijdopleiding Bachelor of Theatre in Education (Docent Theater) is in september 2009 van start gegaan met 20 studenten. In 2010 wordt dit eerste jaar geëvalueerd. De resultaten daarvan zullen worden gebruikt om de opzet te verbeteren.

De invoering van de transdisciplinaire master is uitgesteld vanwege de onzekere financiële situatie. In 2010 zal de faculteit onderzoeken of de master in 2011 alsnog van start kan gaan.

Doelen 2010

Naast de bovengenoemde, doorgaande ontwikkelingen zijn de belangrijkste doelstellingen van de Faculteit Theater voor 2010:

- de succesvolle implementatie van het vernieuwde curriculum in het derde jaar van alle opleidingen.
- het vertalen van de ambities op het gebied van culturele maatschappelijke diversiteit, ondernemerschap en internationalisering in werkplannen en leerlijnen, met concreet aanbod en resultaten voor de student.
- Een onderzoek naar de haalbaarheid van de transdisciplinaire master in 2011.
- het behalen van de accreditatie van de Bachelor of Art and Technology voor de richting Design for Virtual Theatre and Games.

KWALITEITSZORG

De HKU maakt onderscheid in interne kwaliteitszorg in het kader van de onderwijs- en onderzoeksontwikkeling, en externe kwaliteitszorg in het kader van de verantwoording. Kwaliteitszorg is binnen de HKU een integraal onderdeel van de onderwijs- en onderzoeksontwikkeling.

Opleidingen houden zichzelf continu tegen het licht, voeren gesprekken met het werkveld en met alumni, onderhouden contacten met collega's in binnen- en buitenland en organiseren evaluaties onder studenten en docenten. Dit geldt, met inachtneming van de verschillen in organisatie, sinds 2009 ook voor onderzoek. Daarnaast worden ook de facultaire processen die van belang zijn voor de onderwijs- en onderzoeksondersteuning, scherp in de gaten gehouden en waar nodig bijgesteld. Ook de bijdragen van de lectoraten aan het onderwijs worden kritisch bekeken. Zo ontstaat een continue cyclus van verbetering die alle facetten van de onderwijspraktijk beslaat.

Wat betreft de externe verantwoording van het onderwijs heeft de HKU te maken met twee stelsels: het Nederlandse accreditatiestelsel van de NVAO en het Britse accreditatiestelsel van de OUVS. Voor de externe verantwoording van de kwaliteitszorg onderzoek (zie hoofdstuk Onderzoek) krijgt de HKU in 2010 ook te maken met de Visitatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek (VKO) van de HBO-raad.

**DE HKU IS EEN VEELZIJDIGE
KUNSTHOOGESCHOOL,
MET NEGEN BACHELOR-
OPLEIDINGEN, 45
AFSTUDEERRICHTINGEN,
7 MASTERS EN ACHT
VOOROPLEIDINGEN.**

ACCREDITATIES

Accreditaties via de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie)

In 2009 zijn de Bachelor of Music en de Bachelor of Music in Education (Docent Muziek) met succes gevisiteerd door de NQA (Netherlands Quality Agency). Voor beide opleidingen werd een positief advies afgegeven. In januari 2010 heeft de NVAO besloten de accreditatie van beide opleidingen te verlengen van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2016.

Tevens heeft de NVAO de Bachelor of Theatre (Acting, Writing for Performance en Theatre and Education) en de Bachelor of Theatre in Education (Docent Theater, voltijd en deeltijd), die in 2008 gevisiteerd werden, geaccrediteerd van 1 januari 2010 tot 31 december 2015.

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft de master Interieurarchitectuur, die een antwoord is op de wijzigingen in de Wet op de Architectentitel, door middel van een Toets Nieuwe Opleiding ter accreditatie voorgelegd aan de NVAO. Begin 2010 heeft de NVAO hierop positief gereageerd en de opleiding geaccrediteerd. De master gaat op 1 september 2010 van start.

Voor 2010 staan de visitaties voor de opleiding Bachelor of Art & Technology op het programma. Bij deze opleidingen zijn de Faculteit Kunst, Media & Technologie en de Faculteit Theater (voor de afstudeerrichting Design for Virtual Theatre and Games) betrokken. De voorbereidingen voor deze accreditatie zijn in 2009 gestart, de visitaties vinden plaats in mei 2010. De huidige accreditatie loopt tot 31 december 2011

Accreditaties via de Open University in Groot-Brittannië

Vier masterprogramma's vallen onder de Britse academische standaarden van de Open University in Groot-Brittannië. In 2009 vond de instellingsaccreditatie plaats, die de Open University elke vijf jaar uitvoert. De Open University Validation Services (OUVS) was uitermate positief over de HKU en heeft de instellingsaccreditatie met de maximale periode van vijf jaar verlengd.

Naast de instellingsaccreditatie zijn ook de Master of Arts in Arts Management en de European Media Master of Arts door de OUVS onder de loep genomen. Beide masterprogramma werden door de OUVS positief gewaardeerd en zijn voor de maximale periode van vijf jaar gerevalideerd.

GEEN UITBESTEDING ONDERWIJS

Hoger onderwijs is een vorm van cultuuroverdracht en -ontwikkeling. In de visie van de HKU past het uitbesteden van onderwijs (outsourcing) daar niet bij. De HKU ontwikkelt zelfstandig alle aspecten van het onderwijsproces en brengt die ook in eigen beheer tot uitvoering. Er vindt geen uitbesteding van onderwijs plaats aan private organisaties of andere bekostigde instellingen. De contractrelatie met studenten is helder. De wederzijdse rechten en plichten zijn eenduidig vastgesteld in de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en in de reglementen en regelingen van de HKU. De contractrelatie blijft volledig in stand bij stages die zijn vastgesteld in het Onderwijs- en Examenreglement van de betreffende opleiding. Dit geldt ook wanneer HKU-studenten in het

kader van een uitwisselingsprogramma een vastgesteld onderwijsprogramma volgen bij een andere erkende instelling voor hoger onderwijs in binnen- of buitenland.

PROJECTONDERWIJS

HKU-studenten worden niet alleen opgeleid als kunstenaars, maar ook als cultureel ondernemer. Onderwijs met een sterke focus op cultureel ondernemerschap is daarom een van de pijlers van het onderwijsbeleid van de HKU. Dit onderwijs krijgt al jaren gestalte in de vorm van projecten waarin studenten samenwerken aan opdrachten uit de beroepspraktijk. Om de focus op ondernemerschap nog verder te versterken, heeft de HKU in 2007 subsidie verworven voor het instituutbreed doorontwikkelen van de HKU als Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie (COCI). In 2008 zijn alle faculteiten begonnen met het ontwikkelen van ondernemerschapsprogramma's binnen het onderwijs. Onder de leiding van de Faculteit Kunst en Economie is per faculteit een COCI-accountmanager aangesteld. In 2009 zijn deze programma's op alle faculteiten verder uitgerold. Elke faculteit ontwikkelt eigen, op de toekomstige beroepspraktijk toegesneden activiteiten om ondernemerschap onder de aandacht te brengen. Enkele voorbeelden:

- De Faculteit Muziek organiseerde zogenaamde Impulsnights over ondernemerschap voor alle studenten en speciale ondernemerschapsprojecten voor de studenten uit de eerste twee jaar van de Bachelor of Music.
- Na het succes van de eerste Talentendag Ondernemen in 2008 heeft de Faculteit Kunst, Media & Technologie deze ook in 2009 georganiseerd voor de vierdejaars studenten.

- De Faculteit Theater heeft een leerlijn Ondernemerschap doorgevoerd in alle jaren van de opleidingen. Met hoorcolleges, een speedblock ondernemen en een uitgebreide oriëntatie op het theaterwerkveld worden studenten op diverse momenten met ondernemerschap geconfronteerd.
- De Faculteit Kunst en Economie heeft een module Ondernemerslab ontwikkeld voor de vierdejaars studenten. Deze is het afgelopen studiejaar voor het eerst aangeboden.
- De pilot van Pre Editions, het vormgevingsbureau van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving waarbij studenten opdrachten kunnen uitvoeren voor externe opdrachtgevers, is afgerond. Het bureau heeft inmiddels een vaste plaats gekregen binnen de faculteit.
- De masterclass Ondernemen voor Designers, die de Faculteit Kunst, Media & Technologie organiseert voor alumni en externen, is ook opengesteld voor een selecte groep vierdejaars studenten die met een professioneel ondernemend profiel willen afstuderen. Zij volgen binnen hun opleiding een speciaal traject, waarvan de masterclass een onderdeel is.
- Studenten van de Faculteit Kunst en Economie kunnen sinds studiejaar 2008-2009 afstuderen op hun ondernemingsplan.
- De Faculteit Kunst, Media & Technologie heeft een 'Routekaart Ondernemen' laten ontwikkelen door een bedrijf van KMT-alumni. De ondernemerstest, een tool in deze applicatie, is door studenten getest tijdens de Oriëntatiedag Ondernemen. De routekaart wordt het komende jaar verder geïmplementeerd.

PROFESSIONAL SCHOOL OF THE ARTS UTRECHT (PSAU)

De PSAU is een samenwerkingsverband tussen de HKU en de multidisciplinaire variant van de Master Kunstbeleid en Kunstmanagement van de Universiteit Utrecht, ook wel het Mastertracé Sturing Creatieve Ontwerpprocessen (SCO). Dit samenwerkingsverband tussen de HKU en de Universiteit Utrecht bestaat sinds juni 2004 en richt zich op onderzoek op het snijvlak van kunsten en wetenschappen.

Binnen de PSAU werken studenten van verschillende bacheloropleidingen van de UU en de HKU elk vanuit hun eigen expertise intensief samen. Het Masterprogramma omvat een interdisciplinair groepsproject, een individueel traject en een afstudeeronderzoek.

Resultaten

In 2009 zijn in totaal tien PSAU-studenten afgestudeerd. Negen van hen hebben in samenwerking met studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie gewerkt aan multidisciplinaire projecten voor externe opdrachtgevers. Eén student heeft geparticipeerd in een onderzoeksproject in Tanzania.

In september 2009 is een nieuwe lichting van vijftien studenten gestart in het Mastertracé Sturing Creatieve Ontwerpprocessen (SCO). Deze studenten zijn verdeeld over dertien multidisciplinaire projecten en twee onderzoeksprojecten in Vietnam en Zambia, die inmiddels succesvol zijn afgesloten.

INTERNATIONALISERING

Internationalisering op de HKU uit zich in de aanwezigheid van buitenlandse (exchange) studenten en docenten, buitenlandse studiebeurten en internationale stages voor HKU studenten, excursies, buitenlandse onderwijs- en onderzoekperiodes van medewerkers, internationaal georiënteerde en erkende opleidingen en kennis van internationale ontwikkelingen in de diverse vakgebieden. Ook is de HKU betrokken bij internationale projecten op het gebied van onderwijs, onderzoek en ontwikkelingssamenwerking

Internationale samenwerkingspartners

De HKU heeft een uitgebreid netwerk van internationale samenwerkingspartners, dat naast opleidingsinstellingen ook bestaat uit partners in de creatieve industrie, community arts en overheidsinstanties. Per faculteit en/of school wordt gestreefd naar een structureel netwerk waar intensief en kwalitatief mee wordt samengewerkt.

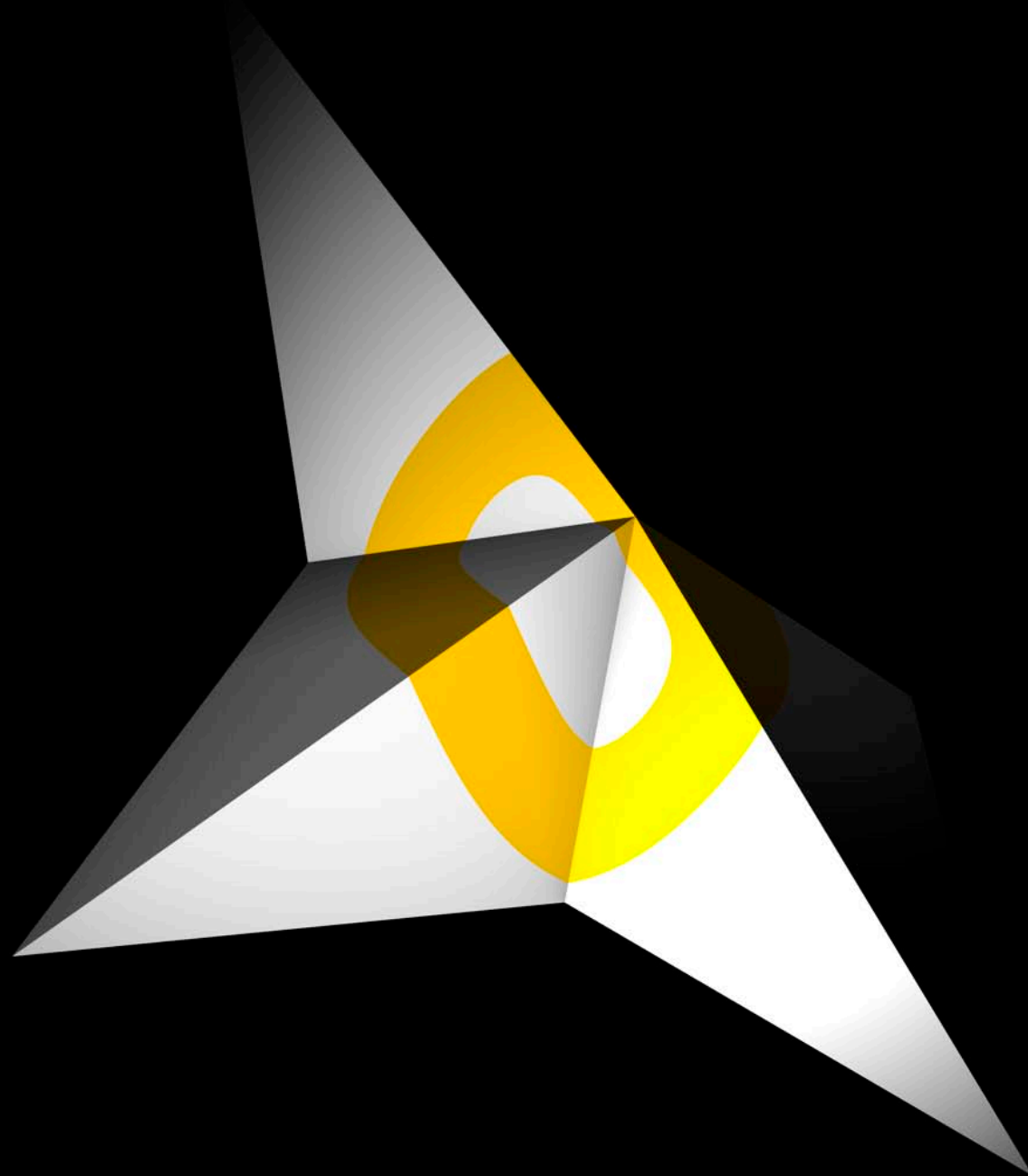
Internationale netwerken en associaties.

De HKU participeert op instellingsniveau in diverse internationale associaties en netwerken op het gebied van onderwijs en/of onderzoek, zoals de European League of Institutes of the Arts (ELIA), European Association of International Education (EAIE) en Utrecht Network. Daarnaast neemt elke faculteit deel aan internationale netwerken die specifiek voor die faculteit van belang zijn.

Twee medewerkers zijn bestuurslid van respectievelijk de European League of Institutes of the Arts (ELIA) en Cumulus (International Association of Universities and Colleges of Art, Design and Media).

Subsidies

De Europese samenwerking wordt voornamelijk ondersteund door subsidieprogramma's van de EU, zoals Leven Lang Leren/Erasmus en het 6de en 7de Kaderprogramma. Buiten Europa en op het gebied van ontwikkelingssamenwerking zijn dit NPT en NFP (Netherlands Fellowship Programme) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Xplore, het Culture & Development Fund van ambassades en middelen van externe opdrachtgevers die werkzaam zijn op het gebied van armoedebestrijding en de creatieve industrie.

Hoofdstuk 3
ONDERZOEK

BELANG VAN ONDERZOEK

Onderzoeksvaardigheden zijn van groot belang in de beroepspraktijk. De HKU vindt het daarom belangrijk dat de excellente studenten die zij opleidt, zich onder meer ontwikkelen op het snijvlak van artistieke, ontwerp en onderzoek. Ook wil de HKU een kenniscentrum zijn voor kunst en cultuur en bijdragen aan de doorontwikkeling van de vakgebieden en werkvelden waarvoor zij opleidt. Om deze redenen ziet de HKU het uitvoeren van toegepast, praktijkgericht onderzoek als haar tweede kerntaak, naast het verzorgen en ontwikkelen van onderwijs.

ONDERZOEKSORGANISATIE

Het onderzoeksbeleid is in 2008 onder de verantwoordelijkheid van de faculteitsbesturen gebracht. Zo ontstaat een optimale samenhang tussen onderwijs- en onderzoeksbeleid. De verantwoordelijkheid voor het verrichten van onderzoek ligt bij de lectoren, die leiding geven aan hun lectoraten.

De (her)formulering van het onderzoeksbeleid op de verschillende faculteiten heeft in 2009 geleid tot de instelling van drie nieuwe lectoraten: Communicating Music op de Faculteit Muziek, Play Design and Development op de Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT), en Design op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV). Verder heeft BKV het lectoraat Kleur en Vorm in ontwikkeling genomen.

Het lectoraat Communicating Music onderzoekt de communicatieprocessen die musici gebruiken om hun muziek over het voetlicht te brengen.

Het lectoraat Play Design and Development ontwikkelt kennis over en voor het ontwerpen van play (niet alleen in de vorm van games, maar ook serious play of applied play). Met de nieuwe lectoraten Design en Kleur en Vorm heeft BKV twee lectoraten ontwikkeld die artistieke verdieping nastreven. Hiermee staan zij naast het bestaande lectoraat Artistiek Onderzoek, dat zich met name concentreert op theoretisch verdiepend onderzoek. Voor Design zijn de ontwikkeling van en opgedane ervaring met ontwerpprocessen vanuit ontwerp praktijken richtinggevend. Voor het onderzoeksdomein Kleur en Vorm is gekozen omdat vorm en kleur in alle opleidingen binnen BKV een rol spelen, en omdat het een nog onontgonnen onderzoeksgebied is.

De HKU kende eind 2009 de volgende lectoraten en lectoren:

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

- Artistiek Onderzoek - lector Dr. Henk Slager
- Design - lector Ir. Ingrid Schuffelers
- Kleur en Vorm (beoogd) - lector Harrie Peters

Faculteit Kunst en Economie

- Kunst en Economie - lector Prof. Mr. Dr. Giep Hagoort

Faculteit Kunst, Media & Technologie

- Art & Technology - lector Drs. Jeroen van Mastrigt
- Muziekontwerp - lector Dr. Jan IJzermans
- Play Design & Development - lector Dr. Marinka Copier

Faculteit Muziek

- Communicating Music - lector Charlotte Margiono

Faculteit Theater

- Theatrale Maakprocessen - lector Drs. Nirav Christophe

Lectoraat Kunsteducatie

Met een master Kunsteducatie en drie bachelor docentopleidingen op het gebied van de kunstvakken neemt de HKU een vooraanstaande positie in op het gebied van het opleiden van docenten in de kunsten. In 2009 zijn de voorbereidingen getroffen voor de start van een faculteitsoverstijgend lectoraat Kunsteducatie. Dit lectoraat wordt mede gefinancierd met de door het Ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen in het kader van de kwaliteitsagenda Krachtig Meesterschap. Het lectoraat gaat zich richten op onderzoek naar kunsteducatie binnen actuele sociale, culturele en economische contexten. Het lectoraat richt zich met name op de thema's 'culturele diversiteit', 'creatieve partnerships' en 'nieuwe geletterdheid'. Per 1 januari 2010 is dr. Karin Hoogeveen benoemd tot lector. Het lectoraat valt organisatorisch direct onder het College van Bestuur.

KWALITEITZORG ONDERZOEK

Met ingang van 2009 is een landelijk kwaliteitszorgsysteem onderzoek in werking getreden. Onderdeel van dit systeem is een door elke hogeschool te ontwikkelen intern kwaliteitszorgsysteem onderzoek. De HKU heeft gekozen voor een opzet waarbij het onderzoek van elke faculteit een keer per drie jaar wordt geëvalueerd door een auditcommissie bestaande uit twee lectoren en een lid

van het bestuur van andere faculteiten. De audit resulteert uiteindelijk in een aantal conclusies en aanbevelingen.

In december 2009 is als eerste het onderzoek van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving geauditeerd. Dit traject is nog niet geheel afgerond, maar de eerste ervaringen met het systeem lijken positief.

Dit interne kwaliteitszorgsysteem wordt een keer per zes jaar overeenkomstig de landelijke afspraken gevalideerd door de Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek. In het najaar van 2010 zal de HKU dit validatietraject voor het eerst doorlopen.

De audits vormen tevens een voorbereiding op de zesjaarlijkse evaluatie van het onderzoek zelf, uit te voeren door een door de HKU samen te stellen onafhankelijke commissie bestaande uit externe peers en stakeholders. Deze evaluatie is voorzien voor 2014.

Voor de zesjaarlijkse beoordelingen van het onderzoek en het kwaliteitszorgsysteem heeft de HKU één organisatorische, faculteitsoverstijgende eenheid onderzoek opgezet. Er is een overleg onderzoek ingesteld, dat verantwoordelijk is voor het uitvoeren van het kwaliteitszorgsysteem. In dit overleg zijn het College van Bestuur, de faculteitsbesturen en alle lectoraten vertegenwoordigd. In deze uitgebreide samenstelling vergadert dit overleg minimaal twee keer per jaar. In een wat kleinere samenstelling – zonder faculteitsbestuurders – komt het overleg drie à vier keer per jaar bij elkaar: deze bijeenkomsten zijn meer gericht op lectorale kennisdeling en collegiale afstemming.

**NAAST ONDERWIJS IS
HET UITVOEREN VAN
TOEGEPAST,
PRAKTIJKGERICHT
ONDERZOEK EEN TWEEDE
KERNTAAK VAN DE HKU.**

LOK CONFERENTIE 2009

Op verzoek van het LOK (Landelijk Overleg Kunstlectoren) heeft de HKU in 2009 de twejaarlijkse voorjaarsconferentie van dit platform georganiseerd. Het onderwerp was de relatie tussen kunstvakonderwijs en creatieve industrie. De HKU-lectoren en specialisten hebben onder supervisie van het lectoraat Kunst en Economie vijf rondetafels voor hun rekening genomen. Studenten van verschillende faculteiten (met name Beeldende Kunst en Vormgeving, Kunst, Media & Technologie en Kunst en Economie) hebben een bijdrage aan de conferentie geleverd. In totaal hebben circa 150 deelnemers de conferentie bezocht. De algemene conclusie was dat het kunstonderwijs meer zichtbaar moet zijn als kennisinstelling en zich actiever moet opstellen naar de creatieve industrie. Het lectoraat Kunst en Economie neemt het voortouw voor een vervolg in 2010.

THEMA'S

Binnen het onderzoek aan de HKU zijn vier thema's te onderscheiden: multidisciplinariteit, ondernemerschap, artistiek onderzoek en doorwerking van onderzoek naar het onderwijs. Binnen deze thema's vindt een grote verscheidenheid aan onderzoeks- en ontwikkelactiviteiten plaats. Vanzelfsprekend voldoen deze activiteiten aan de eisen die aan onderzoek door lectoraten in het HBO worden gesteld: er dient sprake te zijn van kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein, van valorisatie van de nieuw ontwikkelde kennis naar beroepspraktijk en maatschappij, en het onderzoek dient betekenisvol te zijn voor en impact te hebben op het onderwijs en de professionaliteit van de docenten. Hier volgen belangrijke ontwikkelingen en resultaten binnen elk thema.

Multidisciplinariteit

Veel onderzoek op de HKU is multidisciplinair van karakter. Dit is met name de ervaring op de Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT), waar steeds vaker gesubsidieerde onderzoek- en ontwerpprojecten verworven en uitgevoerd worden. Het thematische en multidisciplinaire karakter is juist vaak de kracht van de verworven projecten. Echter, de lectoraten zijn in beginsel gericht op één specifiek vakgebied. Daarom heeft KMT ervoor gekozen om zes thematische programma's te ontwikkelen waarin het onderzoek en onderwijs van de verschillende vakgebieden over een bepaald (multidisciplinair) thema samenkomen. Deze aanpak leidt ertoe dat ontwerpen en onderzoeken op een natuurlijke manier in het curriculum van een onderwijsafdeling kunnen worden geïntegreerd. De zes programma's zijn:

- Adaptive Architectures for Creative Design
- Applied Game Design
- Design for Playful Impact
- Intercultural Creative Design
- Inclusive Design (Maatschappelijke toepassingen van creatief ontwerpen)
- Creative Design Practices: Ontwerpprocessen, Samenwerkingsvormen en Multidisciplinariteit (OSM) in creatief ontwerpen

Een programma functioneert als projectorganisatie. Het programma wordt geleid door een inhoudelijk leider (hoofddocent of lector) in samenwerking met een programmamanager. Samen zorgen zij voor de acquisitie en aansturing van de projecten binnen dat programma. Naast de programmaleiding zijn de deelnemers aan het programma excellente studenten en docenten van alle onderwijsafdelingen, onderzoekers, een medewerker van het projectenbureau (Xchange) en een medewerker van HUB.

De lectoraten blijven verantwoordelijk voor alle activiteiten op het gebied van ontwikkeling en onderzoek in de programma's. Ook blijven de lectoraten in samenwerking met de onderwijsafdelingen verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling van de vakgebieden. De lectoraten zorgen voor de terugkoppeling van in programma's ontwikkelde kennis en praktijk naar de opleidingen.

Doorwerking van onderzoek naar het onderwijs

Het lectoraat Theatrale Maakprocessen werkt nauw samen met het faculteitsbestuur om de nieuwe inhoudelijke speerpunten van de Faculteit Theater - interdisciplinariteit, interactiviteit, engagement en werken in context - te realiseren. Het lectoraat levert daarvoor niet alleen de theoretische ondergrond, maar vertaalt deze ook naar de praktijk. Zo ontwikkelt het lectoraat een faculteitsbrede afstemming van onderzoek, eindschrijfties en theorie-onderwijs.

Daarnaast worden de publicaties van het lectoraat Theatrale Maakprocessen steeds meer binnen het onderwijs van de Faculteit Theater gebruikt. Het boek 'Een voortdurend gesprek; de dialoog van de theaterdramaturg' van Bart Dieho bijvoorbeeld maakt (beginnende) dramaturgen en theatermakers duidelijk wat ze van een dramaturg mogen verwachten. Het boek kreeg in de vakpers goede reacties die aangeven dat een belangrijk doel van het lectoraat - theorie en dramaturgie toegankelijk maken voor theatermakers - gehaald lijkt te zijn. Het boek is inmiddels verplichte literatuur geworden op de twee universitaire bacheloropleidingen Theaterwetenschap in Nederland (Universiteit van Amsterdam en Universiteit Utrecht).

Artistiek onderzoek

Artistiek onderzoek is van grote waarde voor de professionalisering van docenten. Een concreet voorbeeld van de wijze waarop een lectoraat deze professionalisering vorm geeft, is het verkorte mastertraject voor praktijkdocenten dat het lectoraat Artistiek Onderzoek binnen de Graduate School van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving ontwikkeld heeft.

Dit traject bestaat uit het volgen van het master-programma onderdeel Critical Studies en het in het verlengde hiervan schrijven van een researchessay dat de eigen creatieve praktijk situeert in de context van het actuele debat. In 2009 verdedigden twee docenten hun essay met goed gevolg tijdens een expertmeeting waarvoor prominente vertegenwoordigers uit het werkveld en docenten van de faculteit werden uitgenodigd.

Om te onderzoeken wat artistieke kennisproductie betekent voor het ontwikkelen van actuele presentatiemodellen, initieerde het lectoraat Artistiek Onderzoek in samenspraak met een aantal lokale publieke instellingen (Centraal Museum, Universiteitsmuseum, Pastoe/Utrecht Manifest, Casco en Expodium, verenigd in het onderzoeksplatform Utrecht Consortium), een programma van lezingen, seminars, workshops, experimentele tentoonstellingen, symposia en publicaties. Aan deze activiteiten wordt deelgenomen door studenten en docenten van de verschillende masteropleidingen. Zoals het zich nu laat aanzien zal een van de betrokken onderzoekers op deze vraagstelling promoveren.

Ondernemerschap

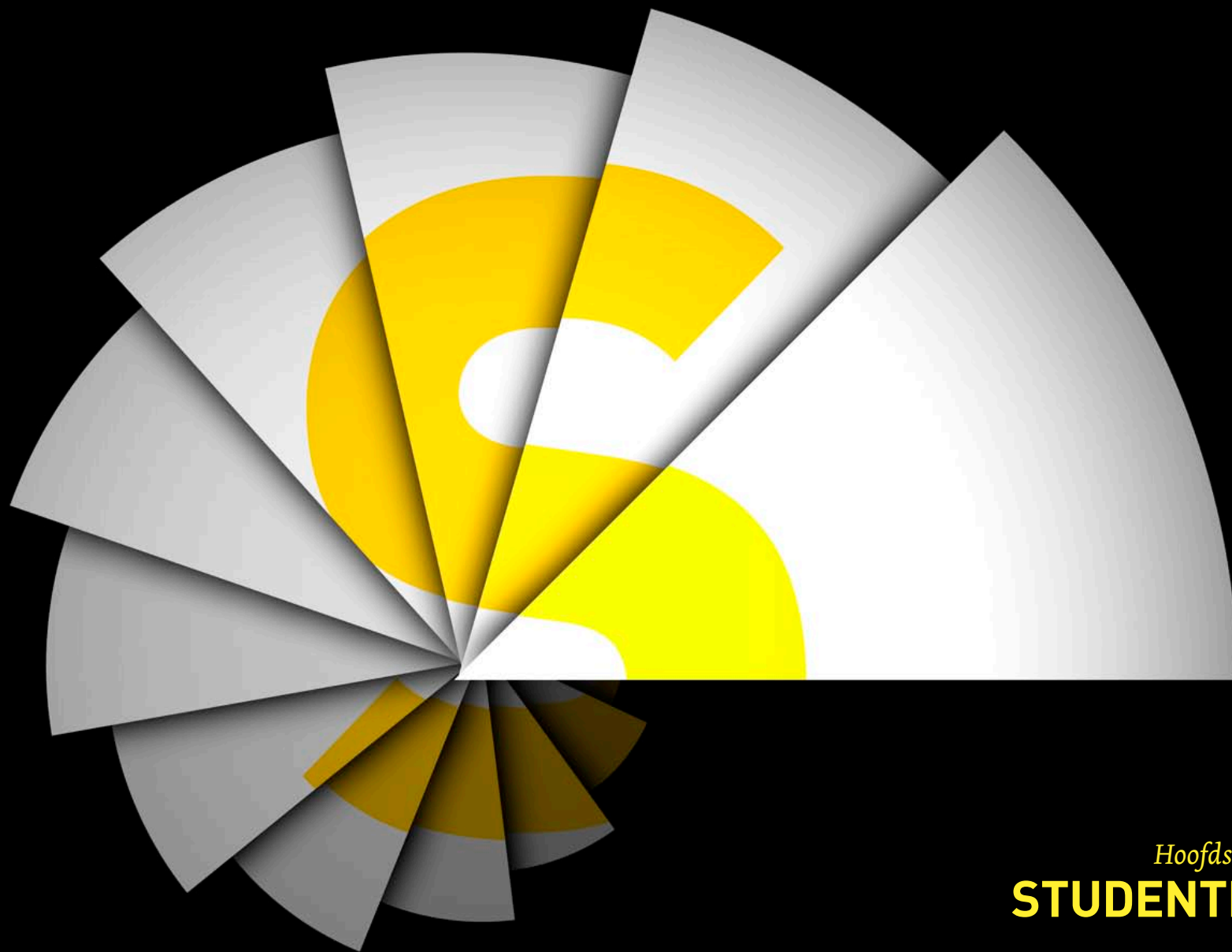
Het lectoraat Kunst en Economie ontwikkelt een grote verscheidenheid aan ontwikkel- en onderzoeksactiviteiten die gericht zijn op ondernemerschap en - in een breder perspectief - het bedrijfsleven.

Een opmerkelijk kleinschalig initiatief is de kunstenaarcoach voor het bedrijfsleven. De kunstenaarcoach begeleidt individuele MKB-ondernemers ter versterking van het creatief klimaat van de onderneming met het oog op innovaties. Na een begeleide praktijk en een training op de HKU ontvangt de kunstenaar het certificaat Kunstenaarcoach voor het Bedrijfsleven, waarvan het register wordt bijgehouden door het lectoraat. Inmiddels zijn vijf kunstenaars gecertificeerd.

Op een geheel ander niveau speelt zich het onderzoeksprogramma Creative Grounds af, een Europees onderzoeksprogramma van de Universiteit Utrecht in samenwerking met het lectoraat Kunst en Economie van de HKU (de lector Kunst en Economie is tevens hoogleraar aan de Universiteit Utrecht). Het onderzoeksdomein van het programma is het cultureel ondernemerschap. De doelstelling is het optimaliseren van de kansen en perspectieven van de nieuwe Creative Grounds (creatieve werkvelden) voor kunstenaars, ontwerpers, onderzoekers en andere creatieve professionals.

Vanuit een andere invalshoek wordt ook aandacht besteed aan de bevordering van ondernemerskwaliteiten. Films, muziek en games komen tot stand via een creatief proces waarin ontwerpers en vormgevers uit verschillende disciplines met elkaar samenwerken. Het eerder genoemde programma Creative Design Practices van de Faculteit Kunst, Media & Technologie richt zich op het in kaart brengen en verbeteren van de verschillende ontwerpprocessen en de wijze waarop creatieve disciplines hierin met

elkaar kunnen samenwerken. Omdat kennis hiervan van cruciaal belang is voor de afgestudeerde ontwerper op de arbeidsmarkt, is het onderzoek naar de multidisciplinaire ontwerpprocessen in de vierdejaarsprojecten ondergebracht binnen COCI (Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie).

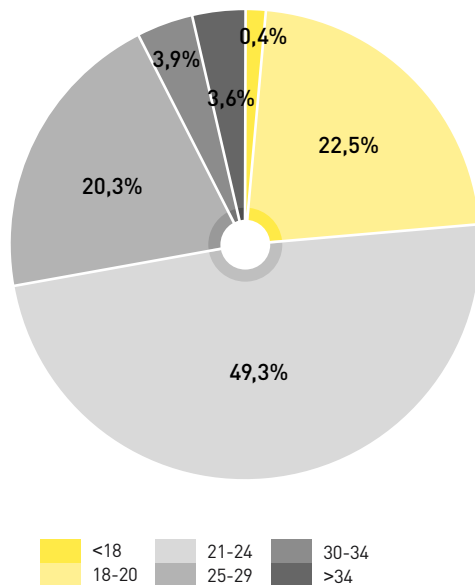

Hoofdstuk 4
STUDENTEN

JONGE PROFESSIONALS

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht biedt getalenteerde studenten de gelegenheid zich te ontwikkelen tot jonge professionals. Zij worden opgeleid tot professionals die werken vanuit een beeldend, muzikaal, theateraal, kunsttechnisch of kunsteconomisch perspectief, met bijzondere aandacht voor de nieuwe media. Ze moeten op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in hun vakgebied, vertrouwd zijn met het werken in multidisciplinaire teams, voorbereid zijn op permanente innovatie van hun gebied, toegerust zijn om hun eigen beroepspraktijk op te zetten en in staat zijn onderzoek in te zetten in of voor hun beroepsuitoefening. HKU-studenten maken al vroeg in de studie kennis met de praktijk.

LEEFTIJD VAN INGESCHREVEN STUDENTEN

STUDENTENPOPULATIE

Eind 2009 studeerden er 3.870 studenten aan de HKU. Dit betekent een stijging van 4,2% ten opzichte van het voorgaande jaar. Van deze studenten waren er 3021 (voorlopig) bekostigd en 849 zonder bekostiging. De studenten zonder bekostiging zijn studenten die geen bekostigingsjaren meer hebben of die reeds een bachelor- of mastergraad van een andere studie hebben. Ook zitten hier studenten bij die op het moment van inschrijving aan de HKU al een andere studie volgen. Tot slot bevat deze groep studenten die geen bekostiging hebben omdat ze de nationaliteit hebben van een land dat niet bij de Europese Economische Ruimte hoort, of omdat ze niet voldoen aan de woonplaatsvereisten (woonachtig in Nederland, België, Luxemburg of een van de Duitse grensdeelstaten).

Eind 2009 stonden er drie HKU-medewerkers ingeschreven als student voor het studiejaar 2009-2010. Zij volgen elk één van de volgende studies: Master Kunsteducatie, Docent Beeldende Kunst en Vormgeving en Interior Architecture.

Er studeerden iets meer vrouwen (2019) dan mannen (1851) aan de HKU. Dit komt overeen met een verdeling van 52,2% - 47,8%. Per opleidingsgebied zijn er grote verschillen tussen de verdeling man/vrouw. De grootste verschillen zijn te vinden bij de Bachelor of Art and Technology (83,3% mannen - 16,7% vrouwen) en de Bachelor of Fine Art and Design in Education (Docent Beeldende Kunst en Vormgeving: 20,6% mannen - 79,4% vrouwen).

Aan de HKU studeren studenten van 57 verschillende nationaliteiten. Gemiddeld heeft 92,9% de Nederlandse nationaliteit. Bij de Faculteit Muziek is het percentage studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit het hoogst: 32%. Bij de Faculteit Kunst en Economie is die het laagst: 0,7%

TOTAAL AANTAL BEKOSTIGDE STUDENTEN PER 1 OKTOBER 2009, PER OPLEIDING EN FACULTEIT

BACHELOR OF FINE ART

BACHELOR OF DESIGN

BACHELOR OF MUSIC

BACHELOR OF THEATRE

BACHELOR OF ART AND TECHNOLOGY

BACHELOR OF ART AND ECONOMICS

BACHELOR OF FINE ART AND DESIGN IN EDUCATION

BACHELOR OF MUSIC IN EDUCATION

BACHELOR OF THEATRE IN EDUCATION

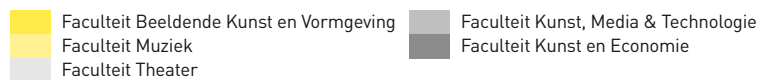
MASTER OF MUSIC

MASTER KUNSTEDUCATIE

0 500 1000

VERDELING INSTRROOM MAN/VROUW PER OPLEIDINGSGBIED

BACHELOR OF FINE ART

BACHELOR OF DESIGN

BACHELOR OF MUSIC

BACHELOR OF THEATRE

BACHELOR OF ART AND TECHNOLOGY

BACHELOR OF ART AND ECONOMICS

BACHELOR OF FINE ART AND DESIGN IN EDUCATION

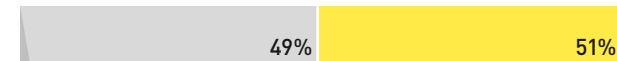
BACHELOR OF MUSIC IN EDUCATION

BACHELOR OF THEATRE IN EDUCATION

MASTER OF MUSIC

MASTER KUNSTEDUCATIE

0% 50% 100%

AANMELDINGEN

De vraag naar kunstonderwijs is vele malen groter dan het aanbod. Er zijn dus meer aanmeldingen van aspirant-studenten bij de HKU dan plekken om te verdelen. In 2009 hebben 7.286 aspirant-studenten zich aangemeld voor de instroom per september 2009. Het aantal aanmeldingen is aanzienlijk toegenomen, met 49% ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze stijging is (mede) het gevolg van de overstap van een schriftelijke aanmelding naar de digitale aanmelding via Studielink. Dit maakt de drempel voor aankomende studenten lager.

Ten opzichte van 2008 is het aantal aanmeldingen van alle opleidingen gestegen. De grootste stijging van aanmeldingen is te zien bij de opleiding Bachelor of Art and Economics: een toename van 103%. Daarna volgen de opleidingen Bachelor of Fine Art en Bachelor of Fine Art and Design in Education, met een stijging van respectievelijk 58% en 57%. De masters stegen iets minder hard, met een stijging van 33% voor de Master of Music en 15,4% voor de Master Kunsteducatie.

Na de dalingen van vorig jaar in het aantal aanmeldingen, zijn alle opleidingen weer terug op het oude niveau, met enkele spectaculaire stijgingen.

AANMELDINGEN/TOTALE INSTROOM 2009 PER BEKOSTIGDE OPLEIDING

	AANMELDING	INSTROOM
Bachelor of Fine Art	256	58
Bachelor of Design	2760	381
Bachelor of Music	964	160
Bachelor of Theatre	801	42
Bachelor of Art and Economics	938	224
Bachelor of Art and Technology	928	191
Bachelor of Fine Art and Design in Education	218	63
Bachelor of Music in Education	125	20
Bachelor of Theatre in Education	140	21
Master of Music	141	37
Master Kunsteducatie	15	11
TOTAAL	7286	1208

INSTROOM

In 2009 is de instroom toegenomen met 3,2% ten opzichte van het voorgaande jaar. Er stroomden 37 aspirant-studenten meer in dan in 2008. Daarmee komt het aantal instromers op 1.208. De meeste van deze extra instromers zijn toegelaten in de Bachelor of Design, Bachelor of Fine Art and Design in Education en de Bachelor of Art and Economics.

Vooropleiding

Bij de selectie van kandidaten draait het vooral om het ontwikkelbare talent van de kandidaten. De vooropleiding speelt een ondergeschikte rol. Ten opzichte van 2008 zijn er HKU-breed wat lichte verschuivingen opgetreden in de vooropleiding van de instromers.

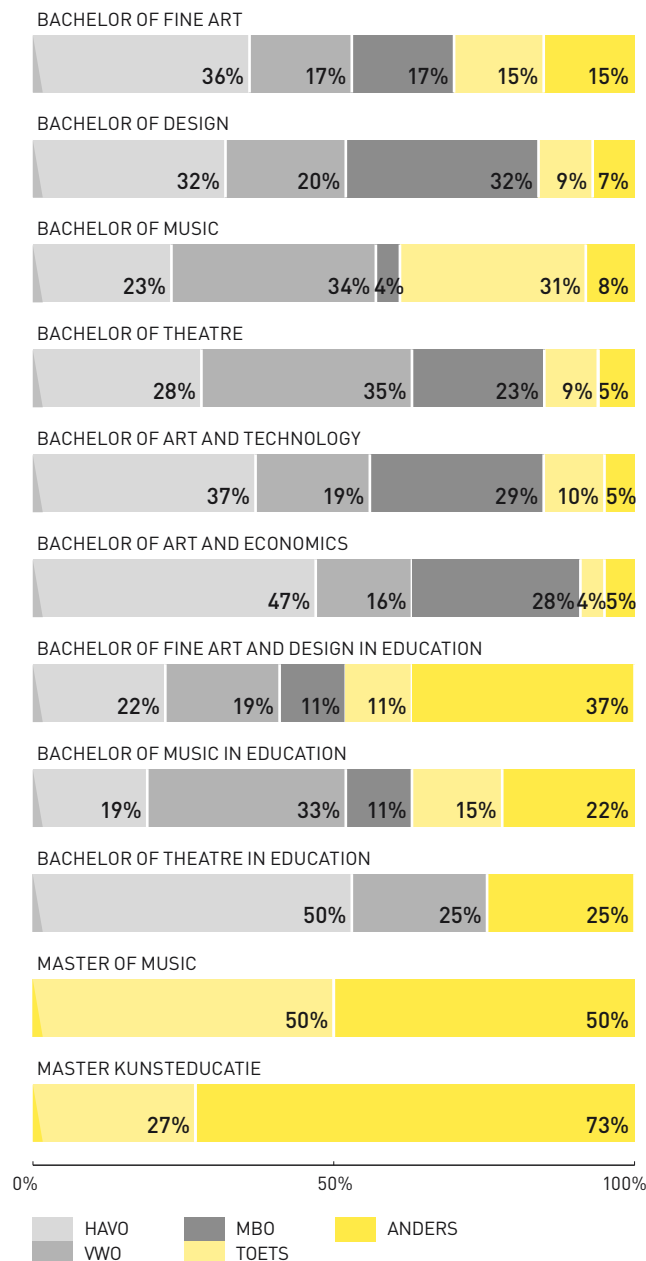
Van de totale HKU-instroom in 2009 heeft 33% als vooropleiding havo en 19% als vooropleiding vwo. Dit laatste cijfer is iets lager dan in 2008, toen 24% van de instromers afkomstig was van het vwo. De Faculteit Muziek heeft het grootste percentage vwo-instromers: 26%, de Faculteit Kunst en Economie de laagste: 15%.

Van de totale HKU-Instroom in 2009 heeft 22,8% als vooropleiding mbo. Hiermee is het percentage mbo-instromers licht gestegen ten opzichte van 2008 (20%).

De overige instromers hebben een andere vooropleiding, zoals een hbo/wo-opleiding, of zijn ingestroomd na het doen van een 18+- of 21+-toets. Dit percentage is ten opzichte van 2008 gestegen van 16% naar 23%.

De verdeling man/vrouw komt bij de aanmeldingen en de instroom vrijwel overeen met de verdeling bij het totaal aantal ingeschreven studenten. De verhouding bij de aanmeldingen was 45,5% man en 54,5% vrouw. De verhouding bij de instroom was 46,3% man en 53,7% vrouw.

VOOROPLEIDING INSTROMERS, PER BEKOSTIGDE OPLEIDING

SELECTIE

Het onderwijs dat de HKU aanbiedt, heeft een zeer selectief karakter. Op drie momenten worden er keuzes gemaakt: bij de toelating is er selectie van potentieel getalenteerden; bij het propedeutisch examen wordt geselecteerd wie er echt kunnen profiteren van het aangeboden onderwijs; bij het eindexamen tenslotte is er selectie op behaald niveau. Deze vormen van selectie hebben gevolgen voor de uitstroom uit het onderwijs. Ze verlangen een genuanceerde benadering bij het formuleren van streefdoelen ten aanzien van de uitstroom. Voor de propedeuse worden doelbewust geen streefcijfers geformuleerd omdat het zowel voor de opleiding als de student een selectieve fase is. De opleiding moet de selectie daar uitsluitend kunnen doen op grond van talent in combinatie met de verwachting dat de potentie aanwezig is om de studie met succes af te kunnen ronden. Deze selectie dient niet onder druk komen te staan van te behalen streefcijfers.

Door de selectie bij toelating komt niet elke aspirantstudent die zich bij de HKU aanmeldt hier ook daadwerkelijk terecht. De HKU streeft ernaar in elk vakgebied de beste studenten binnen te halen, die het meest zullen profiteren van het onderwijs dat de HKU biedt. Selecties zijn daarvoor een belangrijk middel. De selecties bij de HKU variëren van audities bij de faculteiten Muziek en Theater tot portfoliobeoordelingen en extra opdrachten bij de faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving en Kunst, Media & Technologie. De Faculteit Kunst en Economie selecteert studenten door middel van een (vrijwillig) groepsassessment of, voor degenen die daar niet aan mee willen doen, door middel van loting door de IBG. Daarnaast organiseert de HKU speciale evenementen waarop aankomende studenten het beste van zichzelf kunnen laten zien, zoals de Talentendagen op

de Faculteit Kunst, Media & Technologie of de Toelatingsdagen op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. Op deze dagen krijgen docenten van de faculteit in korte tijd een goed zicht op een groot aantal potentiële studenten en het aanwezige talent. Tevens is dit het uitgelezen moment om goede studenten te verwijzen naar de studierichtingen waar hun talent het best tot ontwikkeling komt.

UITSTROOM

Diploma's

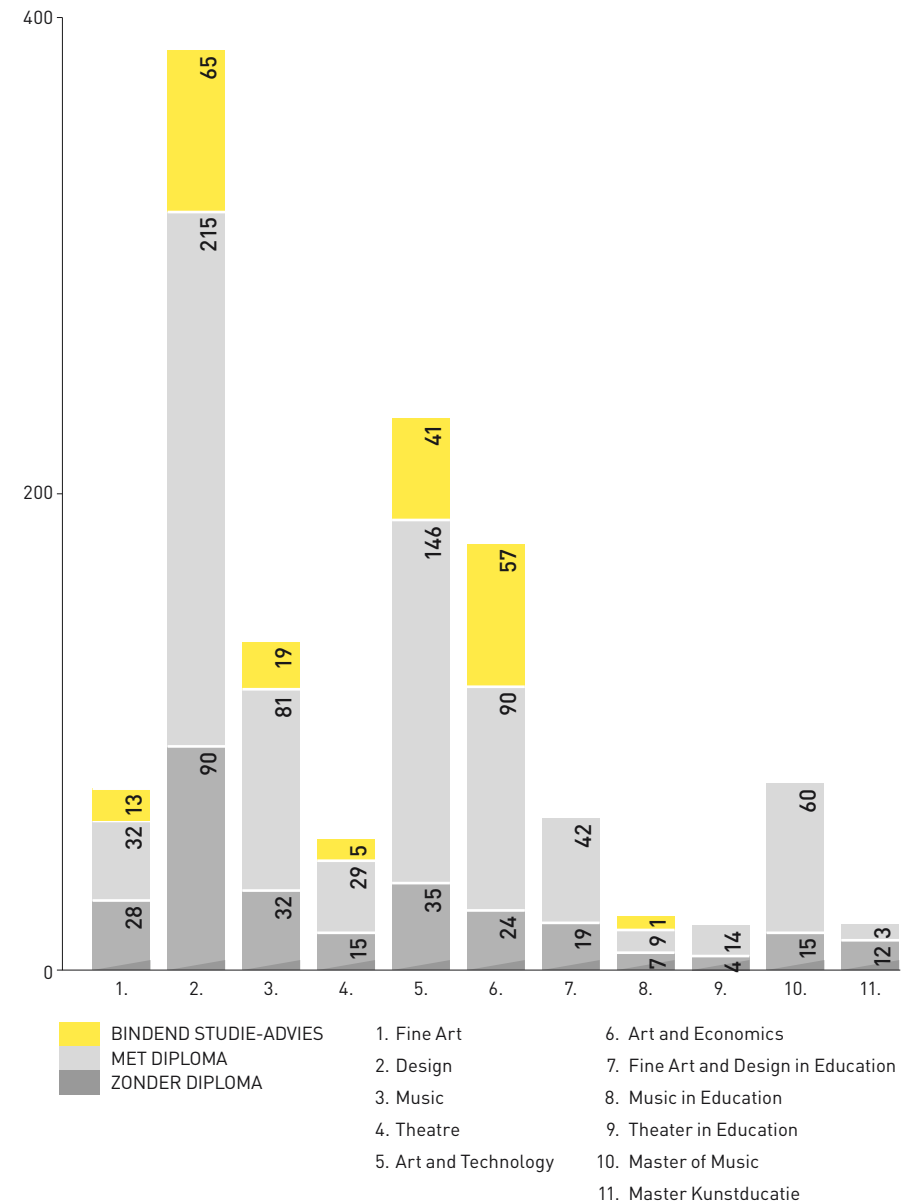
De HKU gaat er vanuit dat alle studenten die de propedeuse behalen en zich ook inzetten om het maximale uit zichzelf te halen, in principe het eindexamen kunnen behalen. Het eindexamen is in hoofdzaak een instrument voor niveaubewaking. Uitval in de hoofdfase zou dan ook hoofdzakelijk veroorzaakt moeten zijn door persoonlijke omstandigheden. Hoewel de uitval na drie jaar bij de HKU opleidingen gemiddeld lager is dan bij vergelijkbare opleidingen, is dat nog niet in alle opleidingen het geval. In de tabel 'Uitstroom 2009' is te zien hoeveel studenten de HKU hebben verlaten met een diploma, zonder diploma (eigen keuze om te stoppen) of met een bindend studieadvies (BSA).

Rendementen

De HKU hecht eraan dat studenten hun studietijd optimaal benutten en dat zij de studie afronden in de tijd die ervoor staat. Dat levert rendementen op die hoger liggen dan het gemiddelde bij vergelijkbare opleidingen. Alle opleidingen van de HKU tezamen realiseren een vijfjaars rendement van 65% tegenover een landelijk gemiddelde in het kunstonderwijs van 58%. Binnen de sector van het kunstonderwijs (alle HKU-opleidingen min de Bachelor of Art and Technology en de Bachelor of Art and Economics), is het HKU rendement 67% en het landelijke 62%. Het achtjaars rendement van kunstopleidingen aan de HKU is 76% terwijl dit landelijk 68% bedraagt.

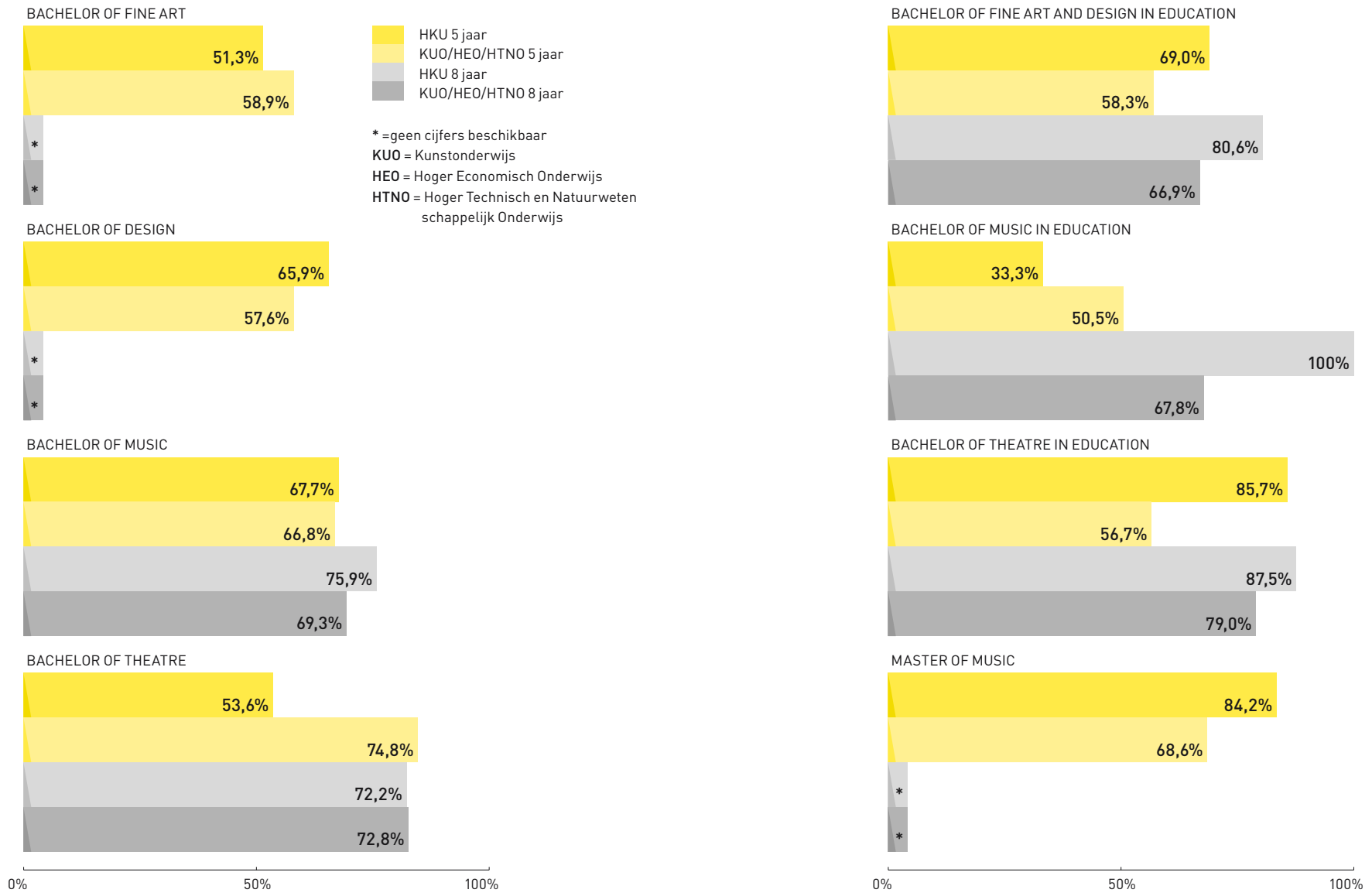
Op het niveau van de afzonderlijke opleidingen behalen de opleidingen Bachelor of Design, Bachelor of Music in Education, Bachelor of Theatre in Education, Bachelor of Music en de Bachelor of Art and Technology een hoger rendement dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt zowel voor de vijfjaars als voor de achtjaars rendementen. In de tabel 'Rendementen' is te zien hoe elke opleiding scoort ten opzichte van het landelijk gemiddelde (de tabel is gebaseerd op cijfers uit 2008).

UITSTROOM 2009 PER BEKOSTIGDE OPLEIDING

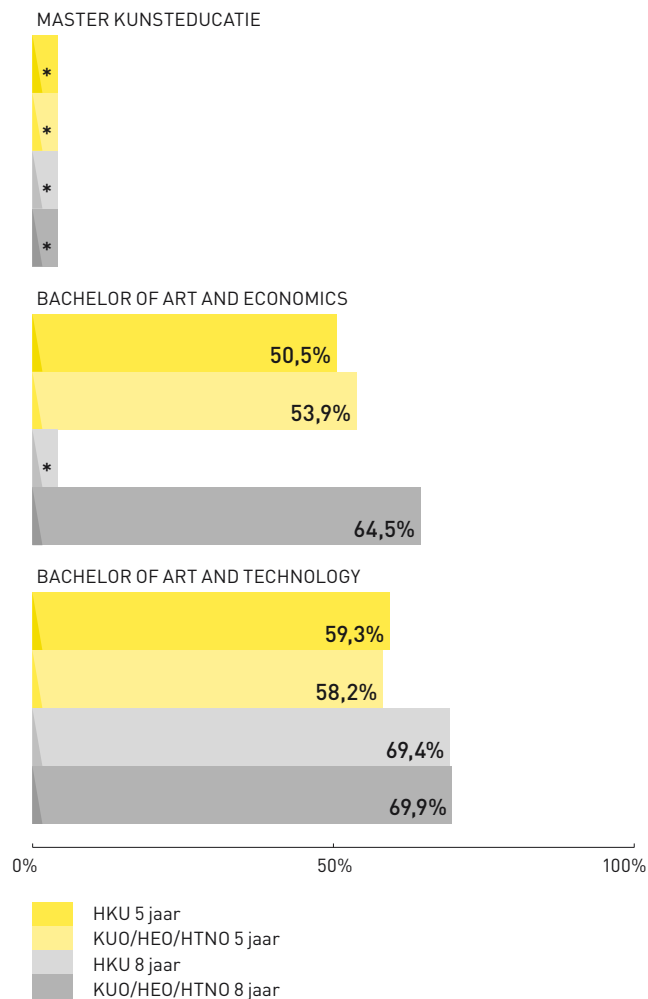

RENDEMENTEN PER BEKOSTIGDE OPLEIDING

in vergelijking met landelijke gemiddelden (gebaseerd op cijfers uit 2008)

(VERVOLG) RENDEMENTEN PER BEKOSTIGDE OPLEIDING
in vergelijking met landelijke gemiddelden (gebaseerd op cijfers uit 2008)

* =geen cijfers beschikbaar
 KUO = Kunstonderwijs
 HEO = Hoger Economisch Onderwijs
 HTNO = Hoger Technisch en Natuurwetenschappelijk Onderwijs

WERVING

Het wervingsbeleid van de HKU is gericht op het aantrekken van getalenteerde studenten. Het gaat erom de juiste student op de juiste plaats te krijgen. Goede voorlichting speelt daarin een belangrijke rol. Omdat het bij het aantrekken van de juiste student op de juiste plaats meer gaat om de kwaliteit dan om de kwantiteit, heeft de HKU in 2009 besloten de voorlichting persoonlijker te maken. Zo is de HKU niet meer aanwezig bij de massale Studie Beurs, maar is er een team van studenten geformeerd dat naar scholen reist om daar inhoudelijke voorlichting te geven aan kleine groepen geïnteresseerden. Ook via digitale kanalen worden potentiële studenten persoonlijker geïnformeerd, bijvoorbeeld via chatsessies met HKU-studenten en gepersonaliseerde email-nieuwsbrieven. De Open Dagen en de talentendagen op KMT zijn zo ingericht dat persoonlijke communicatie met aankomende studenten voorop staat.

In 2009 verzorgde het bureau '178 aardige ontwerpers', bestaande uit oud-studenten van de HKU, voor de vierde keer de vormgeving van de wervingscampagne. Het thema van de campagne was 'onderdompeling in de kunst', wat geïllustreerd werd door zeven HKU-studenten die op verschillende manieren de resultaten van een kunststudie op hun lichaam dragen. De wervingscampagne is doorgevoerd in alle online en print-uitingen van de HKU, alsmede op de HKU-stadsbus van het Gemeentelijk Vervoersbedrijf Utrecht. Zo treedt de HKU met één sfeer en op een herkenbare manier naar buiten.

De voorlichting en werving van de HKU laat een duidelijke verschuiving zien van werving via printmedia naar online werving. Zo wordt er minder geadverteerd in kranten en magazines en meer via online-tools als Google Ads.

**DE HKU LEIDT GETALENTEERDE
STUDENTEN OP TOT JONGE
PROFESSIONALS DIE WERKEN
VANUIT EEN BEELDEND, MUZIKAAL,
THEATRAAL, KUNSTTECHNISCH
OF KUNSTECONOMISCH
PERSPECTIEF.**

Ook de chatsessies met studenten en de uitbreiding van de HKU-site met interviews met studenten zijn hier voorbeelden van. In 2010 wordt de online werving verder uitgebreid met een groot social media-traject en audiovisueel materiaal op de HKU-site van de diverse interessegebieden.

STUDENTEN SERVICE CENTRUM

De HKU is per november 2008 aangesloten op Studielink, het landelijke online aanmeld- en registratiesysteem voor het hoger onderwijs. Via Studielink konden aspirant-studenten zich dit jaar voor het eerst online aanmelden voor het nieuwe studiejaar. De communicatie over de toelatingen verliep eveneens via de digitale weg. Daarnaast moesten de huidige HKU-studenten zich herinschrijven via Studielink, om in september opnieuw ingeschreven te staan.

Het Studenten Service Centrum (SSC) van de HKU heeft veel aandacht besteed aan deze overgang. Uit ervaringen van andere hogescholen is gebleken dat de overschakeling op Studielink niet altijd even soepel verloopt. De HKU heeft van deze lessen geleerd en geprobeerd om het voor studenten zo eenvoudig en duidelijk mogelijk te maken. Het zeer geringe aantal problemen dat zich voordeed bij de overschakeling geeft aan dat de HKU in deze opzet is geslaagd.

Het voordeel van Studielink is de laagdrempeligheid. Studenten kunnen zich makkelijker aanmelden, wat een grote stijging van het aantal aanmeldingen tot gevolg heeft. Maar het leidt ook tot een stijging van de administratieve druk.

De administratieve begeleiding van de toelatingen vindt grotendeels digitaal plaats. De HKU bekijkt nu of de gehele administratie van de toelatingen via OSIRIS en Studielink kan gaan lopen in plaats van via de applicatie die de HKU daar nu nog voor heeft.

De herinschrijvingen verlopen eveneens goed. De snelheid van de inschrijvingen is stabiel gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.

In 2009 is de HKU ook begonnen met het ontwikkelen van een nieuwe module binnen OSIRIS: 'International Office'. HKU-studenten die als uitwisselingsstudent een gedeelte van hun studie in het buitenland willen doen, kunnen vanaf 2010 via OSIRIS Student een aanvraag daartoe indienen. Daarnaast kunnen ze de voortgang van hun aanvraag via OSIRIS Student monitoren. In de toekomst wil de HKU deze manier van aanvragen ook voor inkomende studenten mogelijk te maken.

INFORMATIEVOORZIENING VOOR HKU-STUDENTEN

Veel informatie die studenten nodig hebben gedurende hun tijd aan de HKU, is terug te vinden op de intranetten van de verschillende faculteiten (voor onderwijsinhoudelijke informatie) en op de site van het Studenten Service Centrum (SSCweb, voor niet-onderwijsinhoudelijke informatie). Daarnaast krijgen alle nieuwe studenten een usb-stick met daarop een digitale applicatie met basis studie-informatie (een soort wie-wat-waar-gids). Deze applicatie is ook te downloaden via SSCweb. De communicatie per email naar studenten is zoveel mogelijk facultair

ingericht, zodat studenten niet overstelpt worden door emails. Alleen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld voor mededelingen over herinschrijving of collegegeld, wordt er HKU-breed naar de studenten gemaild.

In 2008 en 2009 heeft de HKU veel aandacht besteed aan het verbeteren van de informatie voor studenten met een functiebeperking. Dat deze verbeteringslag resultaat heeft gehad, blijkt uit het landelijke tevredenheidsonderzoek onder studenten met een functiebeperking. De HKU is daarin gestegen van een lage middenmoter tot een van de best beoordeelde hogescholen van het land.

AFSTUDEERFONDS

Het Afstudeerfonds van de HKU is een fonds dat HKU-studenten financieel bijstaat die vanwege bijzondere omstandigheden niet (optimaal) hebben kunnen studeren aan de HKU. In 2009 heeft het fonds in totaal €13.751 uitgekeerd. Dit bedrag is verdeeld over 4 studenten die studievertraging opliepen vanwege ziekte (totaal €6.228), vier studenten die vertraging opliepen vanwege bijzondere (familie)omstandigheden (totaal €5.705) en twee studenten die bestuurswerk deden (totaal €1.818).

ALUMNI

De HKU betreft alumni op verschillende manieren bij de organisatie en activiteiten van de opleidingen. In het instellingsplan 2009-2012 heeft de HKU expliciet verwoord dat ze meer aandacht wil besteden aan de kansen die alumni de organisatie bieden, maar ook die de

organisatie aan alumni kan bieden. In het kader van deze doelstelling ontwikkelt elke faculteit activiteiten voor en door alumni. Die lopen uiteen van brainstormsessies over bijvoorbeeld nieuwe concepten voor externe opdrachtgevers, lezingen door alumni over hun praktijkervaring, bijscholings sessies voor oud-studenten (bijvoorbeeld masterclasses) en deelname van alumni aan pitches voor projecten van de faculteit. Ook zijn alumni betrokken bij selecties van nieuwe studenten, nemen zij plaats in de Raden van Advies van de faculteiten en worden ze ingezet als ambassadeurs in de profilering van de faculteiten. Op deze manier onderhouden alle faculteiten nauwe banden met het werkveld.

Om hier ook in de toekomst goed op voorbereid te zijn, hebben alle faculteiten in 2009 acties ondernomen om de adressenbestanden van alumni te updaten. Via speciale alumnimails worden zij op de hoogte gehouden van de activiteiten van de HKU. Ook wordt gebruik gemaakt van LinkedIn en Facebook om alumni-netwerken op te bouwen.

INTERNATIONALE STUDENTENMOBILITEIT

Studenten naar het buitenland

Van alle HKU-studenten verbleef 6% (221 studenten) in 2009 ten behoeve van hun studie een periode in het buitenland. Dit was voornamelijk in het kader van een uitwisselingsprogramma, een internationaal project of een buitenlandse stage.

De 221 studenten betreft studenten waarvan de buitenlandse studiekeerperiode door de HKU erkend wordt. Ten opzichte van vorig jaar is dit een aanzienlijk groter aantal studenten (147 in 2008).

Australië, de Verenigde Staten, Japan en Europa zijn binnen de studentenuitwisselingen de meest populaire bestemmingen. Voor stages en onderzoeks- en ontwikkelingssamenwerkingsprojecten gaan studenten daarnaast ook naar uiteenlopende landen in Azië, Zuid- en Midden-Amerika en Afrika.

AANTAL HKU-STUDENTEN DAT IN 2009 IN HET BUITENLAND STUDEERT, ONDERVERDEELD NAAR STUDIEACTIVITEIT

	AANTAL
Studie	42
Stage	81
Onderzoek/project	98
TOTAAL	221

AANTAL HKU-STUDENTEN DAT IN 2009 IN HET BUITENLAND STUDEERT PER FACULTEIT

	AANTAL
Beeldende Kunst en Vormgeving	48
Kunst en Economie	39
Kunst, Media & Technologie	77
Muziek	18
Theater	39
TOTAAL	221

Het Jan van Scorelfonds van de HKU verstrekt beurzen voor studie, stages en projecten voor zover deze niet ondersteund kunnen worden door andere fondsen. Het gaat dan voornamelijk om studentenuitwisselingen, stages en projecten buiten Europa. Daarnaast betreft het ook kortere projecten en studietrajecten zowel binnen als buiten Europa, voor zover ze niet in aanmerking komen voor een Erasmusbeurs.

In 2009 maakten 117 studenten gebruik van een Jan van Scorelbeurs. 39 studenten ontvingen een Erasmusbeurs via het Leven Lang Leren programma van de EU. Een aantal projecten wordt financieel ondersteund door de ambassade in het desbetreffende land (Tanzania, Vietnam) en organisaties/stichtingen werkzaam in verschillende landen op het gebied van armoedebestrijding en (nieuwe) media.

Uitwisselingsstudenten uit het buitenland

Uitwisselingsstudenten uit het buitenland zijn niet-reguliere studenten die voor een periode van drie maanden tot een jaar aan de HKU studeren. Zij verblijven hier in het kader van een uitwisselingsprogramma of, in een enkel geval, buiten enig kader om.

In 2009 studeerden 60 buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU. Het grootste deel van de uitwisselingsstudenten komt uit Europa en maakt gebruik van het Leven Lang Leren/Erasmus-programma. De meeste buitenlandse uitwisselingsstudenten kwamen dit jaar uit Groot-Brittannië, Ierland, Finland, Duitsland, Oostenrijk en Spanje.

Verder betreft het vooral studenten van niet-Europese partnerinstellingen uit Australië, de Verenigde Staten en Japan, waarmee de HKU bilaterale uitwisselingscontracten heeft afgesloten.

AANTAL BUITENLANDSE UITWISSELINGSSTUDENTEN AAN DE HKU IN 2009 PER FACULTEIT

	AANTAL
Beeldende Kunst en Vormgeving	36
Kunst, Media & Technologie	8
Muziek	14
Theater	2
TOTAAL	60

Huisvesting

In 2009 heeft het Studenten Service Centrum voor 34 buitenlandse studenten bemiddeld in huisvesting: 27 uitwisselingsstudenten, 5 master studenten en 2 reguliere studenten. Er wordt gebruikgemaakt van het woningaanbod en diensten van de SSH Utrecht.

KLACHTENREGELINGEN STUDENTEN

Klachten van studenten worden behandeld op basis van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek en interne HKU-regelingen. Binnen de HKU is een onafhankelijk College van Beroep voor de Examens ingesteld en de HKU is aangesloten bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Daarnaast heeft de HKU een eigen Geschillenregeling en kent de HKU een Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. Gelet op de rechtsbescherming die deze regelingen bieden, heeft de HKU ervoor gekozen om geen separate klokkenluidersregeling vast te stellen.

College van Beroep voor de Examens

Het College van Beroep voor de Examens heeft in 2009 negentien beroepschriften ontvangen. In 2008 waren dat er negen. Het grootste deel van de beroepen was gericht tegen een negatief bindend studieadvies. Dit jaar diende echter ook een aantal aankomend studenten een beroepschrift in omdat ze niet waren toegelaten tot een opleiding.

Acht beroepschriften werden ingediend door studenten van de Faculteit Kunst en Economie. In zeven gevallen is een minnelijke schikking bereikt tussen de faculteit en de student. In één geval is geen minnelijke schikking bereikt, maar heeft de student zijn beroepschrift ingetrokken.

Zes studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie tekenden beroep aan.

Vier beroepen werden minnelijk geschikt. Twee keer was een minnelijke schikking niet mogelijk. In het ene geval is het College samengekomen voor een mondelinge zitting. Dit beroep is ongegrond verklaard. In het andere geval is het beroepschrift op verzoek van de student behandeld door de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Utrecht. In deze zaak is een schikking bereikt.

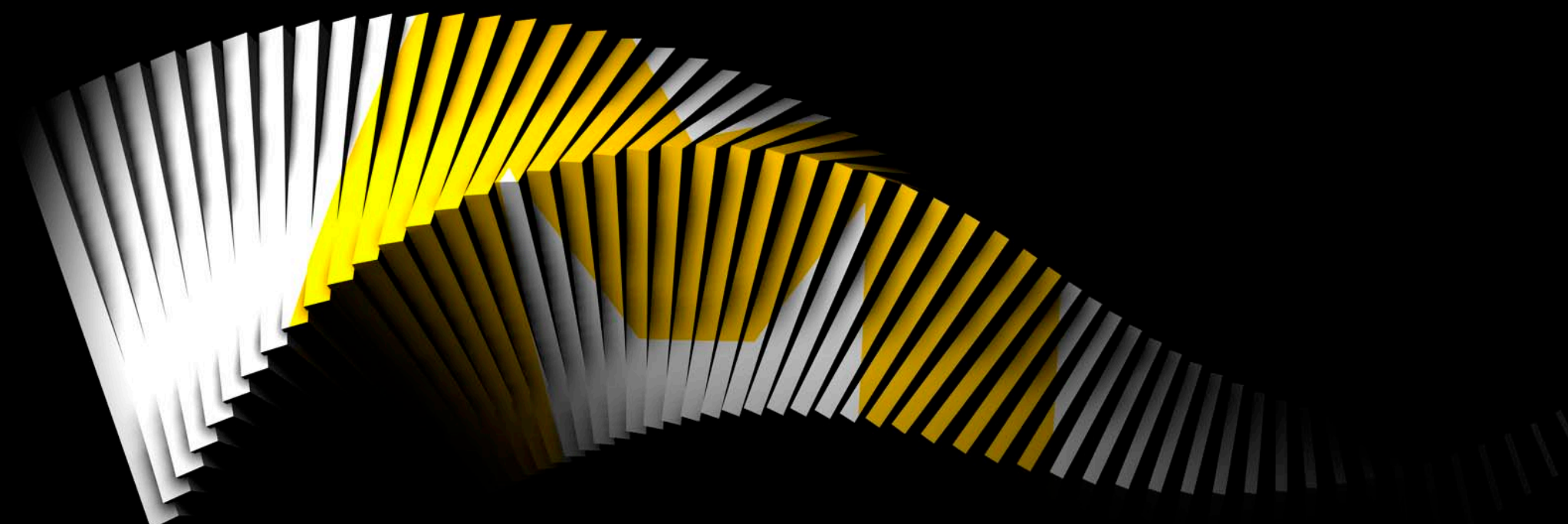
Verder werden drie beroepschriften ingediend door studenten van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. In twee gevallen werd een minnelijke schikking bereikt. In één geval werd het beroepschrift door de student ingetrokken, zonder dat een minnelijke schikking was bereikt.

Tenslotte ontving het College van Beroep voor de Examens twee beroepschriften van studenten van de Faculteit Muziek. Het ene beroep is in een zitting van het College behandeld en gegrond verklaard. Het andere beroep werd ingetrokken, zonder dat er een minnelijke schikking was bereikt.

Klachtencommissie Ongewenst Gedrag

De Klachtencommissie Ongewenst Gedrag heeft geen klachten ontvangen in 2009.

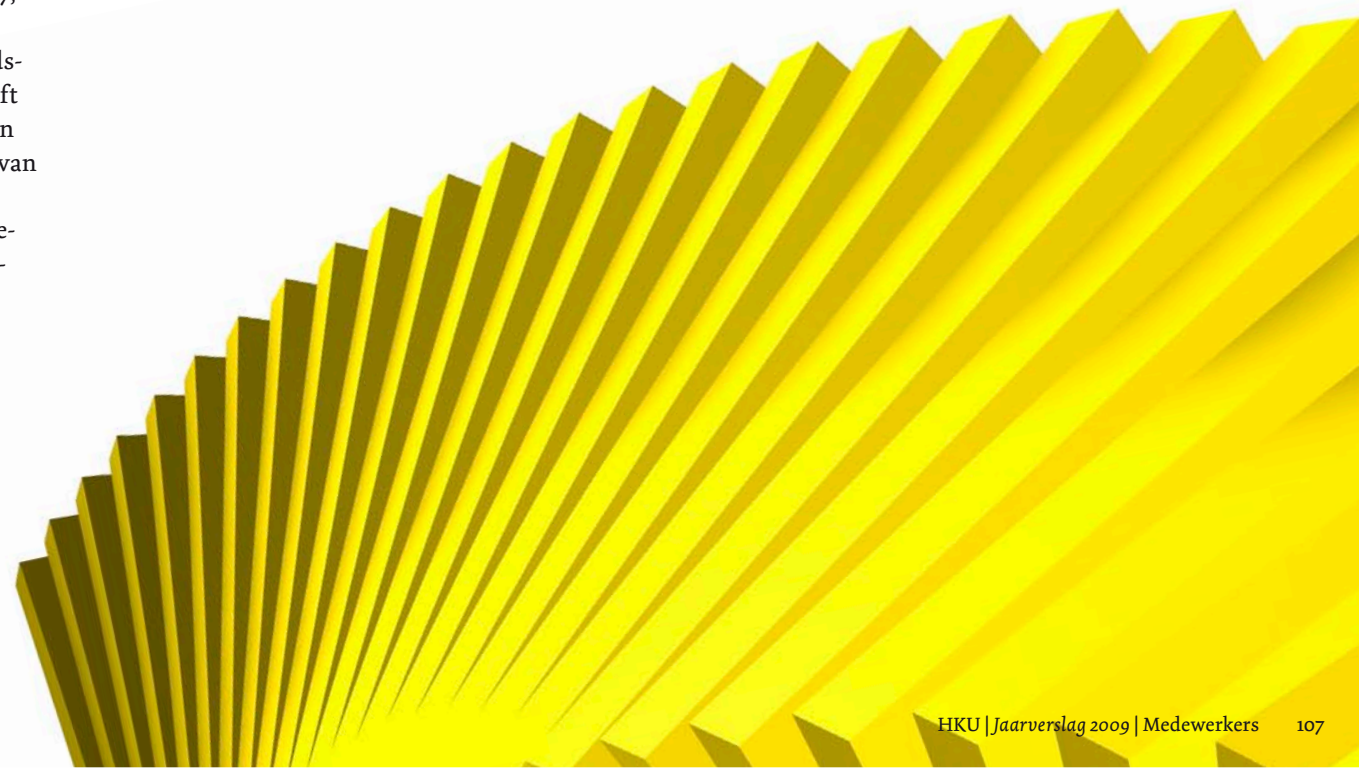
Hoofdstuk 5
MEDEWERKERS

GEVOERD PERSONEELSBELEID

In de cao-hbo is vastgelegd dat de hogeschool minimaal 1,15% van de brutoloon som besteedt aan decentrale arbeidsvoorwaarden. Voor de HKU komt dat in 2009 neer op €260.034. In het lokale CAO-overleg zijn afspraken gemaakt over het gevoerde beleid. De belangrijkste onderwerpen in het kader van de decentrale arbeidsvoorwaarden zijn:

- Betaald ouderschapsverlof: hieraan heeft de hogeschool 0,13% van de brutoloon som besteed.
- Ouderenbeleid: in 2005 heeft het College van Bestuur besloten een regeling te treffen voor medewerkers van 56 jaar of ouder. Deze medewerkers kregen de mogelijkheid uiterlijk op 1 december 2005 gebruik te maken van de FPU-regeling, waarbij de hogeschool de FPU aanvult tot 80% van het laatst verdiende salaris. In 2009 bedroegen de totale kosten van deze aanvullingen €1.434.797, zijnde 6,35% van de brutoloon som.
- Doelgroepen: de maatregelen ten behoeve van arbeidsgehandicapten zijn in 2009 gecontinueerd. Het betreft onder andere een vervoersvoorziening, aanpassingen aan de gebouwen en het aanschaffen en verstrekken van hulpmiddelen. De totale kosten hiervoor bedragen €61.613. Ook wordt via UW-bedrijven een aantal medewerkers die op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening werkzaam zijn, ingehuurd. De kosten hiervoor bedragen €13.827, waarmee de totale uitgaven voor het doelgroepenbeleid uitkomt op 0,1 % van de brutoloon som.

- Reiskosten woon-werkverkeer: sinds 2004 heeft de hogeschool een verbeterde regeling reiskosten woon-werkverkeer. Mede in het kader van het terugdringen van autogebruik voor woon-werkverkeer, vergoedt de hogeschool gemaakte reiskosten op basis van 2e klas openbaar vervoer volledig. In 2009 is €417.975 uitgegeven aan reiskosten woon-werkverkeer, 1,85% van de brutoloon som. Tevens is de regeling in 2009 verruimd. Zo kunnen nu alle medewerkers die voor (een gedeelte van) het woon-werkverkeer gebruik maken van de fiets, in aanmerking komen voor een vergoeding van de kosten van fietsenstalling. Ook het gebruik van een ov-fiets komt voor vergoeding in aanmerking.

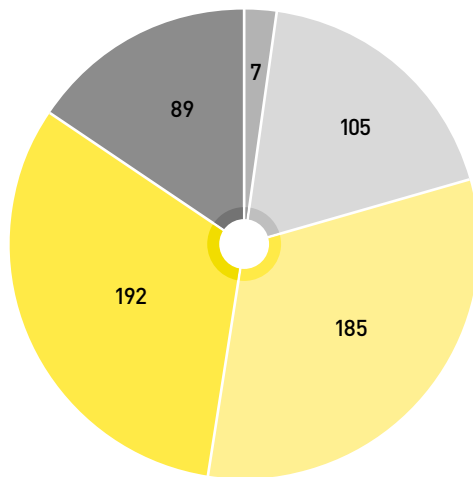
**HKU = 330,8 FTE,
578 MEDEWERKERS
(291 VROUWEN,
287 MANNEN),
GEMIDDELD 43,8 JAAR**

KENGETALLEN PERSONEEL

Ultimo 2009 had de HKU 578 mensen in dienst (330,8 fte). 49,7% hiervan is man, 50,3% is vrouw. De gemiddelde leeftijd was 43,8 jaar.

In het totaal besteedde de HKU €21.959.008 aan salarissen en sociale lasten, 51,98 % van de totale uitgaven.

LEEFTIJDOPBOUW PERSONEEL HKU

VERDELING MEDEWERKERS NAAR BETREKKINGSOMVANG:

BETREKKINGSOMVANG IN FTE	AANTAL MEDEWERKERS
<0,3	142
>= 0,3 & < 0,5	94
>= 0,5 & < 0,7	113
>= 0,7 & < 1,0	136
>= 1,0	93

VERDELING PERSONEEL OVER DE LOCATIES IN AANTAL PERSONEN

GEMEENSCHAPPELIJK DIENST

KUNST EN ECONOMIE

THEATER

MUZIEK

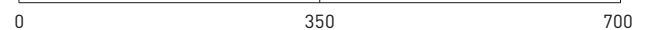
BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING

KUNST, MEDIA & TECHNOLOGIE

ONTWIKKELING PERSONEELSBESTAND IN AANTAL PERSONEN

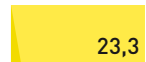

VERDELING PERSONEEL OVER DE LOCATIES IN FTE

GEMEENSCHAPPELIJK DIENST

KUNST EN ECONOMIE

THEATER

MUZIEK

BEELDDE KUNST EN VORMGEVING

KUNST, MEDIA & TECHNOLOGIE

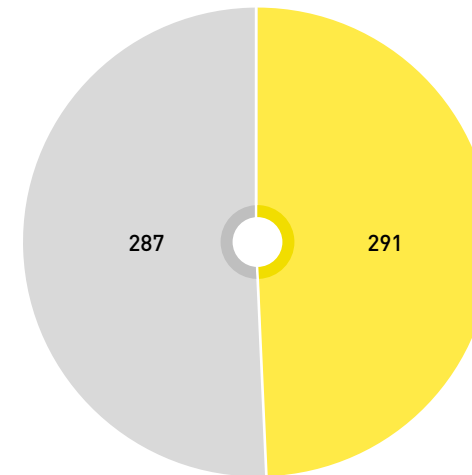
0 50 100

ONTWIKKELING PERSONEELSBESTAND IN FTE

0 175,0 350,0

VERDELING PERSONEEL MAN/VROUW

VROUW
MAN

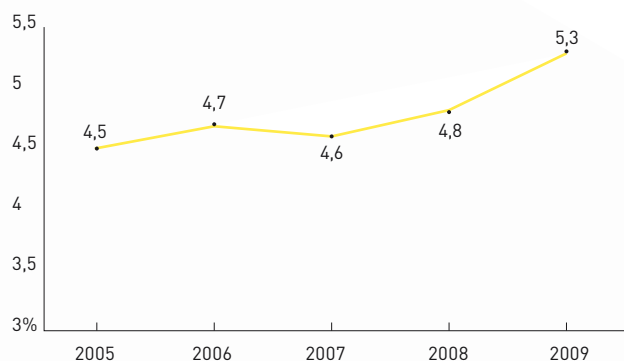
ZIEKTEVERZUIM

Het ziekteverzuim, exclusief zwangerschapsverlof, is in 2009 gestegen naar 5,3 % (2008: 4,8%). Binnen de hogeschool is nauwelijks sprake van werkgebonden verzuim. De verzuimfrequentie is van 1,8 in 2008 gedaald naar 1,4 in 2009. Net als in voorgaande jaren bestaat het ziekteverzuim hoofdzakelijk uit kort verzuim (minder dan 7 dagen).

Het actieve ARBO-beleid is in 2009 gecontinueerd. Zo wordt er veel aandacht besteed aan preventie, onder andere door medewerkers zich bewust te laten worden van de oorzaken en verschijnselen van beroepsziektes zoals RSI. Door middel van voorlichtingsbijeenkomsten worden aan de medewerkers informatie en instructies verstrekt over het herkennen en voorkomen van RSI-klachten.

Ook worden trainingen aangeboden op het gebied van omgaan met stress en worden er voor de medewerkers yogalessen georganiseerd. Medewerkers kunnen met korting gebruik maken van een sportcentrum.

ZIEKTEVERZUIM 2005-2009

GASTDOCENTEN

De HKU streeft ernaar het onderwijsprogramma zo nauw mogelijk aan te laten sluiten bij de beroepspraktijk. Dit wordt ondermeer gerealiseerd door het inhuren van gastdocenten vanwege hun specifieke kennis of vaardigheden. In 2009 is in totaal €2.287.836 uitgegeven aan het inhuren van gastdocenten.

CONVENANT LEERKRACHT

In 2009 is in het kader van het Convenant LeerKracht (verbetering salarismix bij hogescholen) een plan opgesteld en na overleg met de vakcentrales ingediend bij het Ministerie van OCW. Het door de HKU ingediende plan is door het ministerie goedgekeurd.

FUNCTIEORDENING

In 2008 zijn alle functies beschreven en gewaardeerd conform het FUWA-HBO systeem. Vervolgens heeft de Centrale Medezeggenschapsraad begin 2009 ingestemd met het functieboek van de HKU.

FUNCTIONERINGS - EN BEORDELINGSGESPREKKEN

In 2009 zijn na overleg met de vakcentrales de regelingen 'Functioneringsgesprekken HKU' en 'Beoordelingsregeling HKU' vastgesteld en ingevoerd.

De regeling 'Functioneringsgesprekken HKU' heeft tot doel individuele medewerkers te stimuleren, belemmeringen weg te nemen en de persoonlijke ontwikkeling van de werknemers te bevorderen. Onderwerpen die tijdens het functioneringsgesprek onder andere aan de orde komen zijn:

- Taakstelling en de (jaar-)taakbelasting
- Deskundigheidsbevordering
- Persoonlijk ontwikkelingsplan

Functioneringsgesprekken worden één keer per jaar gehouden.

Een beoordelingsgesprek vindt in ieder geval plaats als vastgesteld moet worden of de werknemer in aanmerking komt voor een dienstverband voor onbepaalde tijd of voor een jaarlijkse periodieke verhoging van het salaris. Dit beoordelingsgesprek wordt gevoerd op grond van de 'Beoordelingsregeling HKU'.

In verband met de invoering van de nieuwe regelingen voor de functionerings- en beoordelingsgesprekken zijn voor alle leidinggevendenden trainingen georganiseerd in het voeren van deze gesprekken.

Mede naar aanleiding van de gehouden functioneringsgesprekken is in 2009 €150.193 aan deskundigheidsbevordering besteed.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

De belangrijkste secundaire arbeidsvoorwaarden binnen de HKU zijn:

- Spaarloonregeling
- Levensloopregeling
- Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer
- Fietsregeling
- Gedeeltelijk betaald ouderschapsverlof
- Uitgebreide scholingsmogelijkheden
- Diverse collectieve verzekeringen

Gebruik van enkele secundaire arbeidsvoorwaarden:

Spaarloonregeling:	147 deelnemers
Levensloopregeling:	10 deelnemers
Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer:	totale kosten €417.975
Fietsregeling:	51 deelnemers
Gedeeltelijk betaald ouderschapsverlof:	8 medewerkers

STAFONTWIKKELING

De afdeling Stafontwikkeling levert een bijdrage aan de verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de HKU. De afdeling organiseert cursussen, trainingen, coaching en maatwerktrajecten. De maatwerktrajecten richten zich onder andere op didactiek en curriculumontwikkeling, maar ook op teambuilding- en intervisietrajecten.

Het algemene trainingsaanbod wordt ieder jaar opgesteld in samenspraak met diverse medewerkers, afdelingshoofden en de faculteitsbestuurders. Het aanbod van trainingsactiviteiten in 2009 was gericht op de aandachtsgebieden didactiek, studiebegeleiding, computer- & webtrainingen en trainingen op het gebied van effectief (samen)werken.

De afdeling Stafontwikkeling is tevens aanspreekpunt voor subsidies op het gebied van stafontwikkeling, zoals de regeling 'Promoveren in het HBO' van de Stichting Mobiliteitsfonds HBO. Deze bestaande subsidies zijn in 2009 verlengd.

INTERNATIONAAL

In 2009 bezochten medewerkers van de HKU diverse conferenties en symposia in het buitenland, als deelnemer of als spreker. Ook hebben HKU-docenten les gegeven of studenten in het buitenland begeleid in het kader van onderzoeks- en ontwikkelingssamenwerkingsprojecten.

Diverse faculteiten hebben buitenlandse gastdocenten en medewerkers van internationale (onderwijs)organisaties ontvangen. Een deel van de docentenuitwisselingen vond

plaats in het kader van de Erasmus Teaching Assignments van het Leven Lang Leren-Programma van de EU. In 2009 hebben 12 HKU-docenten gebruik gemaakt van dit programma.

KLACHTENREGELINGEN MEDEWERKERS

Ten behoeve van de rechtsbescherming van medewerkers kent de HKU een eigen Geschillenregeling en een Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. Gelet op de omvang van de rechtsbescherming die deze regelingen bieden, heeft de HKU ervoor gekozen om geen separate klokkenluidersregeling vast te stellen.

In verband met de invoering van een nieuw functie-orderingsysteem in 2007 is de tijdelijke 'Bezwarencommissie functiebeschrijving en -waardering' ingesteld.

Zij adviseert het College van Bestuur over bezwaren van medewerkers inzake de functiebeschrijving en -waardering conform het nieuwe functieorderingsysteem. Tegen een beslissing op een dergelijk bezwaar staat beroep open bij de Landelijke Bezwarencommissie Functieordenen HBO. De Bezwarencommissie functiebeschrijving en -waardering heeft in 2009 geen bezwaren ontvangen. Het College van Bestuur heeft in 2009 eenmaal een verzoek ontvangen van een medewerker in het kader van de Geschillenregeling. Dit verzoek is - met inachtneming van het advies van de adviescommissie Geschillenregeling - afgewezen.

VOORUITBLIK

In 2010 zal het plan dat is opgesteld naar aanleiding van het Convenant LeerKracht worden geïmplementeerd.

Het in 2009 voorgenomen tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, ten behoeve van de optimalisering van het ARBO- en personeelsbeleid, zal in 2010 worden gehouden.

Hoofdstuk 6
FACILITEITEN

HUISVESTING

Het huisvestingsbeleid van de HKU richt zich op het realiseren en in stand houden van passende werk- en studeervoorzieningen tegen beheersbare kosten

Vijf factoren vormen de basis voor het beleid:

- interne organisatie;
- historisch bepaalde situaties;
- specifieke (huisvestings)eisen van de verschillende faculteiten;
- financiële en wettelijke randvoorwaarden;
- ontwikkelingen in het hoger (kunstvak)onderwijs.

Een belangrijke doelstelling van het locatiebeleid van de HKU, zoals die ten tijde van de fusie eind jaren '80 was geformuleerd, is dat elke faculteit werkt vanuit een basislocatie met eventuele bijgebouwen in de directe omgeving. Hierop zijn twee uitzonderingen:

- de Beiaardschool, onderdeel van de Faculteit Muziek. Deze zit in Amersfoort.
- de Bachelor of Fine Art en de Bachelor of Fine Art and Design in Education. Deze zijn gedeeltelijk gehuisvest op de Tractieweg te Utrecht.

Huisvestingsvoorzieningen

Huisvesting is in eerste instantie een voorziening voor het onderwijs. Iedere faculteit stelt specifieke eisen aan huisvesting. De HKU houdt daar rekening mee bij de instandhouding en verbetering van de huisvesting. Daarnaast richt het voorzieningenbeleid zich op de instandhouding van een goed en veilig gebouwenbestand.

Verhouding huur en panden in eigendom

Een evenwichtige combinatie van eigendom en huur van panden zorgt voor spreiding van de capaciteitsrisico's.

Ongeveer 20% van de beschikbare vierkante meters wordt door de HKU gehuurd. In 2004 is besloten om het pand aan de Oude Amersfoortseweg te Hilversum te verkopen met een terughuuroptie voor de ruimte die de HKU in dit pand in gebruik heeft (ongeveer tweederde deel van het vloeroppervlak). De doelstelling van dit besluit was ondermeer het verkrijgen van een betere spreiding van eerder genoemd capaciteitsrisico. Mede in verband met de heroverweging van het strategische huisvestingsplan HKU is in 2008 besloten om de verkoop van het pand (voorlopig) op te schorten. Het vloeroppervlak dat de HKU in het pand niet in gebruik heeft, is beschikbaar voor verhuur aan derden. In 2009 was circa 1.800 m² vloeroppervlak verhuurd.

Resultaten 2009

In 2009 is een geactualiseerd meerjaren onderhoudsplan opgesteld, waarbij een realistische inschatting is gemaakt van de kosten voor instandhoudingsonderhoud in de periode 2009-2021. Naast instandhoudingsonderhoud is tevens rekening gehouden met onderhoudskosten in het kader van wettelijke verplichtingen (verbruiksvergunningen).

Verder heeft de HKU in 2009 de overeenkomst met Annexum voor de huur van het gebouw aan de Lange Viestraat 2 te Utrecht verlengd tot 1 juni 2017 met een optie op nogmaals 5 jaar huur.

**DE HKU STREEFT
NAAR KWALITATIEF
HOOGSTAANDE VOOR-
ZIENINGEN VOOR OPTIMALE
ONDERWIJS-LEER- EN
ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN.**

GEBOUWENBESTAND HKU IN 2009

LOCATIE	PLAATS	FACULTEIT	Huur, Eigendom of Bruikleen	Bruto vloer- oppervlak in m ²	netto functioneel oppervlak in m ²
Lange Viestraat 2	Utrecht	Centrale bureaus en diensten, Faculteit Kunst en Economie	H	6940	4351
IBB Laan 50	Utrecht	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	E	12839	8803
Tractieweg 41	Utrecht	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	H	2500	1727
Mariaplaats 27	Utrecht	Faculteit Muziek	E	4494	2319
Mariaplaats 28	Utrecht	Faculteit Muziek	E	4038	2144
Belgenmonument	Amersfoort	Faculteit Muziek	H	25	25
Grote Spui 9 en 11	Amersfoort	Faculteit Muziek	H	550	383
Janskerkhof 17	Utrecht	Faculteit Theater	E	2529	1755
Janskerkhof 18	Utrecht	Faculteit Theater	H	1061	698
Janskerkhof 4	Utrecht	Faculteit Theater	E	111	59
Janskerkhof 4a	Utrecht	Faculteit Theater/Beeldende Kunst en Vormgeving	E	1577	1234
Jansveld 25	Utrecht	Faculteit Theater	H	83	83
Oude Amersfoortseweg 121-131	Hilversum	Faculteit Kunst, Media & Technologie (inclusief verhuur)	E	18852	12443
TOTAAL				55599	36024

Herhuisvesting

In de winter van 2008-2009 is door het externe bureau CNL-Adamasgroep een onderzoek uitgevoerd naar de wensen en behoeften van (her)huisvesting. Dit onderzoek bestond uit een enquête voor alle HKU-medewerkers en -studenten, een aantal workshops en gesprekken met betrokkenen. Het heeft geleid tot een weerslag van de wensen met betrekking tot (her)huisvesting. Ook is in kaart gebracht wat de voor- en nadelen van de huidige huisvesting zijn. Dit is de aanzet geweest voor een strategisch huisvestingsplan in de vorm van een visie-document, met daarin een huisvestingsvoorstel dat het startpunt vormt voor verdere discussie.

In het najaar van 2009 heeft het College van Bestuur een werkgroep herhuisvesting ingesteld. In deze werkgroep zijn alle faculteiten en medewerkers uit verschillende functiegroepen vertegenwoordigd. Onder begeleiding van het externe bureau Aestate werkt deze werkgroep aan een verdere concretisering van de eerder verkregen onderzoeksresultaten. Zo worden diverse huisvestingsmodellen concreet uitgewerkt op vierkante meters, risico's en bijbehorende financiën. De resultaten van deze werkgroep zullen in maart 2010 gepresenteerd worden aan het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

ARBO EN MILIEU

Het ARBO- en milieubeleid van de HKU is gericht op het optimaliseren van de arbeidsomstandigheden voor een veilige, gezonde en stimulerende werkplek, met zo min mogelijk belasting van het milieu.

Verzuimbegeleiding

Op het gebied van verzuimbegeleiding maakt de HKU gebruik van de diensten van een gecertificeerde ARBO-dienst: Achmea Vitale. In 2009 is het dienstverleningscontract met Achmea Vitale met 1 jaar verlengd tot 1 januari 2010. Naast de sociaal medische begeleiding van medewerkers wordt er ondermeer veel aandacht besteed aan het terugdringen van het frequent en/of langdurig verzuim en aan reïntegratie van zieke medewerkers.

Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)

Met een RI&E brengt de HKU periodiek de veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen de organisatie in kaart. De RI&E heeft ondermeer tot doel:

- het verkrijgen van inzicht in de gevaren en de hieraan verbonden risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn, waaraan de medewerkers worden blootgesteld
- het op grond van de verkregen inzichten kunnen formuleren van maatregelen om risico's te elimineren of te beperken en beheersbaar te maken.

Bedrijfsgezondheidsbudget

In het kader van een preventief verzuimbeleid, het waarborgen van goede arbeidsomstandigheden en het leveren van een goed werkgeverschap in het algemeen heeft Zilveren Kruis Achmea in samenwerking met de HBO-raad voor alle hogescholen Livvit ontwikkeld. Livvit bestaat uit een aantal diensten die preventief ingezet kunnen worden om onder andere de gezondheid van medewerkers te bevorderen en ziekteverzuim te voorkomen. Hiervoor stelt Livvit een budget beschikbaar.

Dit budget bestaat uit:

- een bedrijfsgezondheidsbudget ter financiering van arbeidsgerelateerde zorgprojecten. Hiervoor heeft de HKU in 2007 het project Preventie Beroepsziekten bij Kunstenaars bij Livvit ingediend. Ook in 2009 is dit project goedgekeurd.
- een budget voor specifieke vergoedingen die door de werkgever op individuele basis voor werknemers kunnen worden ingediend. Ook in 2009 heeft de HKU hier veelvuldig gebruik van gemaakt.

AUTOMATISERING

De afgelopen jaren is het netwerkverkeer tussen de faculteiten flink gegroeid. Daarom is in 2009 geïnvesteerd in glasvezelverbindingen tussen de faculteiten. Hierdoor is de capaciteit van het HKU-netwerk vergroot en de stabiliteit van de verbindingen verbeterd.

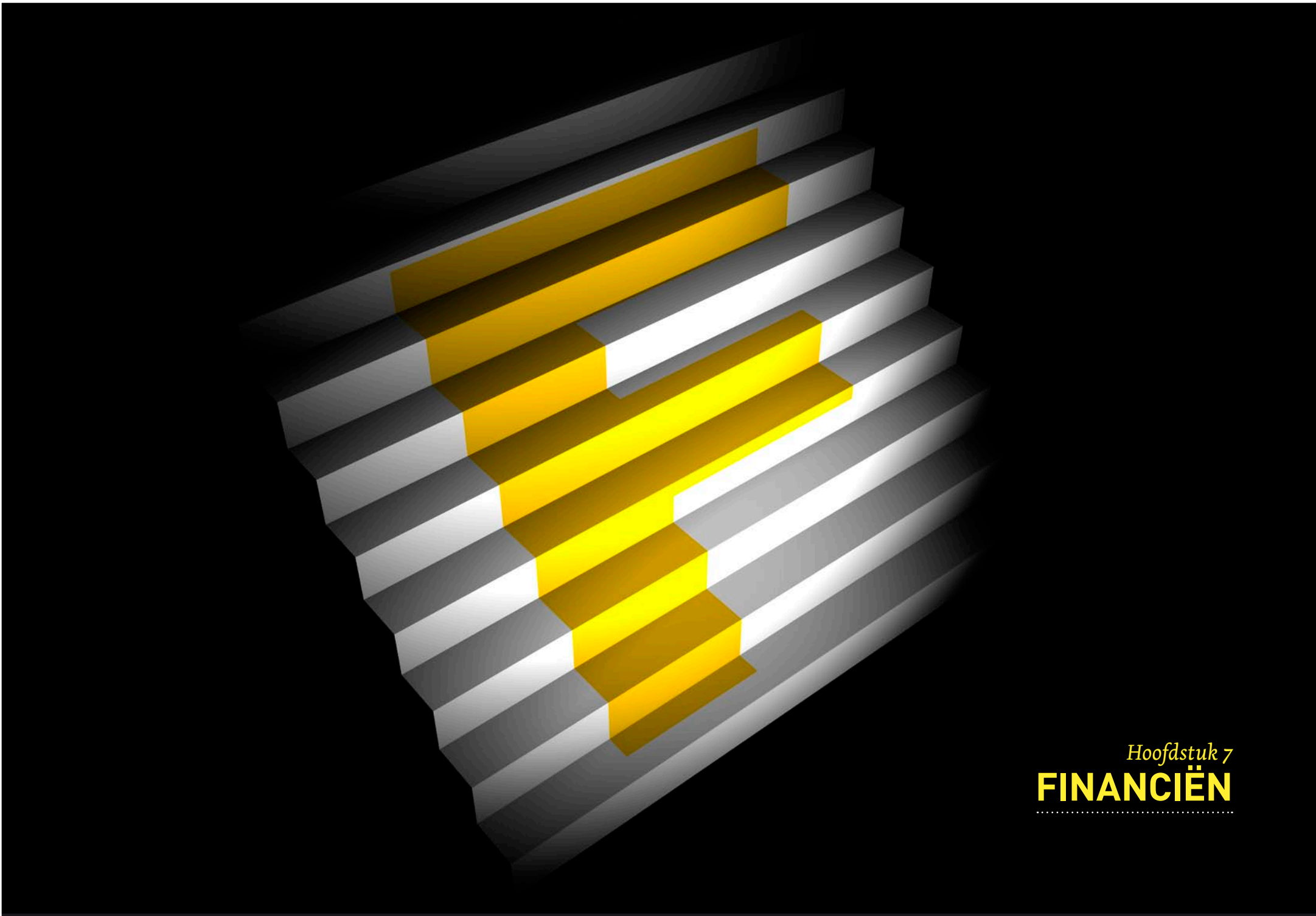
Online publieksdiensten

In 2009 is een groot deel van de communicatie van de HKU met haar publieksgroepen verder geprofessionaliseerd: een grote diversiteit aan nieuwsbrieven en agenda's is omgezet in elektronische nieuwsbrieven die periodiek per email worden verstuurd. Daarnaast zijn wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de aanscherping van de Telecomwet per 1 oktober 2009.

In 2010 zal met name het contact met het werkveld centraal staan. In samenwerking met Bureau Communicatie en facultaire vertegenwoordigers zal een nieuw bedrijvenportaal ontwikkeld worden. Hierin zal tevens het huidige stage-, project-, en onderzoeksaanbod van de HKU gebundeld worden.

Europese samenwerkingstrajecten

In 2009 is het pan-Europese portaal voor mediakunst 'GAMA' opgeleverd en geïntroduceerd op het Ars Electronica Festival in Linz, Oostenrijk. In 2010 zal het gebruik van dit portaal in het onderwijs verder gepromoot worden. Daarnaast is een start gemaakt met de ontwikkeling van flexibele archiveringssoftware ten behoeve van onderwijs en onderzoek. In 2010 zullen de eerste resultaten van dit traject binnen het onderwijs worden geëvalueerd.

Hoofdstuk 7
FINANCIËN

DOELSTELLING

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) wil steeds tijdig inzicht hebben in de financiële consequenties van de uitgezette beleidslijnen. Het financieel beleid is onder meer gericht op het verkrijgen en in standhouden van een sterk financieel weerstandsvermogen. Hierbij is een doelstelling geformuleerd voor een solvabiliteitspositie van het eigen vermogen van minimaal 30%. Daarnaast wil de HKU de komende jaren extra middelen vrij maken om onderwijsvernieuwingen en hiermee samenhangende huisvestingsplannen te kunnen financieren. Mede als gevolg van een afwaardering van onroerend goed met ruim 4,5 miljoen euro in 2009 is ultimo 2009 de solvabiliteitspositie van het totale eigen vermogen gedaald naar circa 25%. Naar verwachting zal de solvabiliteit ultimo 2010 ongeveer 33 % bedragen.

Voor de investeringen geldt het uitgangspunt dat de jaarlijkse investeringen niet boven het niveau van de jaarlijkse afschrijvingen mogen uitkomen.

De HKU streeft naar een minimale financieringslast. Om dit te realiseren heeft de HKU een flexibele kredietfaciliteit afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Financiële middelen worden aangewend voor het doel waarvoor deze zijn toegekend. CROHO-opleidingen worden gefinancierd uit de reguliere baten. Ook voor de ontwikkeling van nieuwe CROHO-opleidingen geldt dit. Dit betekent dat de rijksbijdrage en de collegegelden volledig worden aangewend voor de financiering van de reguliere onderwijsactiviteiten.

PLANNING- EN CONTROLCYCLUS

Om de financiële doelstellingen te bereiken, hanteert de HKU een stringente planning- en controlcyclus. Deze cyclus bestaat onder meer uit de begroting, de – voor zover noodzakelijk – gewijzigde begroting, de meerjarenbegroting, de tussentijdse doorlichtingen en het financieel jaarverslag. Met ingang van het komende verslagjaar maakt ook het financieel meerjarenperspectief deel uit van de planning- en controlcyclus. Verder heeft de HKU veel aandacht voor een gedegen en planmatig budgetbeheer. Het interne verdeelmodel is daarbij een belangrijk sturingsinstrument.

BEKOSTIGING

Met ingang van het voorgaande verslagjaar is de bekostiging van het onderwijsdeel van de HKU anders ingericht. Het exploitatiedeel en het huisvestingsdeel zijn - in naam - komen te vervallen. In plaats daarvan wordt de bekostiging van het onderwijsdeel gesplitst in een deel dat afhankelijk is van de onderwijsvraag en een deel dat niet afhankelijk is van de onderwijsvraag, de onderwijsopslag.

Vervolgens wordt het onderdeel dat afhankelijk is van de onderwijsvraag weer gesplitst in:

- een deel dat verdeeld wordt op basis van onderwijsvraag per opleiding vermenigvuldigd met een bekostigingsniveau: de opleidingsgewogen onderwijsvraag (het vroegere exploitatiedeel). De totale toewijzing van de bekostiging van de opleidingsgewogen onderwijsvraag bedraagt voor 2009 €18.381.006.
- een deel dat verdeeld wordt op basis van de onderwijsvraag per instelling vermenigvuldigd met de ruimtebehoefte-norm en vervolgens met een prijs: de

instellingsgewogen onderwijsvraag (het vroegere huisvestingsdeel). De totale toewijzing van de bekostiging van de instellingsgewogen onderwijsvraag bedraagt voor 2009 €3.544.754.

De onderwijsopslag bestaat uit twee onderdelen, te weten:

- Een bedrag onderwijsopslag percentages. Dit is een vaste toewijzing, zoals de vaste opslag ten behoeve van het kunstonderwijs (en bijvoorbeeld de vaste opslag ten behoeve van niet EER-studenten die met ingang van 2009 van kracht is). Voor de HKU is als onderwijsopslag percentages voor 2009 een bedrag toegewezen ad €8.914.409.
- Een bedrag onderwijsopslag bedragen. Dit zijn toewijzingen die jaarlijks kunnen fluctueren, zoals bijvoorbeeld de zogenoemde enveloppemiddelen die in het coalitieakkoord zijn afgesproken. De onderwijsopslag bedragen 2009 bedraagt in totaal €2.288.255.

Ontwerp en ontwikkeling HBO

Naast de middelen die worden toegewezen als onderwijsdeel wordt er nog een bedrag in de lumpsum apart toegewezen onder de noemer 'Ontwerp en ontwikkeling HBO'. Dit betreffen de middelen die beschikbaar zijn voor lectoren en kenniskringen in het HBO.

In 2009 is hiervoor HBO macro €58,3 miljoen beschikbaar. Deze middelen worden naar rato van het aandeel onderwijsdeel verdeeld over de instellingen. Voor de HKU resulteert dit in een toewijzing van €862.941.

POSITIEF EXPLOITATIERESULTAAT

Het financieel beleid van de HKU is onder meer gericht op het in stand houden en zo mogelijk verder versterken van de financiële (vermogens)positie om de financiële stabiliteit van de HKU te waarborgen. Uitgangspunt hierbij is een jaarlijks sluitende exploitatie waarbij, per saldo, geen bedragen worden onttrokken uit de reserves. Op basis van het resultaat 2009 uit gewone bedrijfsvoering kan er een bedrag ad €2.263.142 worden toegevoegd aan het eigen vermogen. Er is in 2009 geen resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering.

In de begroting 2009 was een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering voorzien van €1.809.797. Het gerealiseerde resultaat uit gewone bedrijfsvoering komt €453.345 hoger uit. Deze hogere uitkomst is in hoofdlijnen toe te schrijven aan diverse positieve en negatieve exploitatieresultaten die zijn gerealiseerd.

Resultaten uit gewone bedrijfsvoering 2003 t/m 2009, in Euro's

**HET FINANCIËEL
BELEID VAN DE HKU RICHT
ZICH ONDER MEER OP
HET VERKRIJGEN EN IN
STAND HOUDEN VAN EEN
STERK FINANCIËEL
WEERSTANDSVERMOGEN.**

BIJZONDERE RESULTATEN

In het voorgaande jaar is de nieuwe regeling (financiële) jaarverslaglegging onderwijs in werking getreden. Mede naar aanleiding hiervan zijn er in 2008 een aantal (materieële) mutaties verwerkt op het gebied van waardering en resultaatbepaling. Ook is in dat jaar het afschrijvingsregime aangepast met betrekking tot de verbouwingsinvesteringen, apparatuur en inventaris en zijn er een aantal versnelde afschrijvingen op verbouwingsinvesteringen verwerkt. Al met al had dit tot gevolg dat er in 2008 nogal wat (bijzondere) mutaties zijn verwerkt die van invloed waren op het resultaat.

In 2009 is het aantal mutaties dat geleid heeft tot een bijzonder effect op het exploitatieresultaat, beperkt. In hoofdlijnen is er sprake van een drietal (bijzondere) mutaties die effect hebben op het exploitatieresultaat, te weten

1. het effect van de afboeking van het pand Oude Amersfoortseweg 121-131 te Hilversum (€678.637);
2. het effect van de ultimo 2009 toegewezen middelen in verband met de afspraken in het kader van het Convenant LeerKracht (de extra middelen functiemix en lectoren lerarenopleidingen voor totaal €260.073);
3. het effect van de ultimo 2009 toegewezen middelen voor de vooropleiding Muziek (€60.000);

Ad 1.:

Op basis van een hertaxatie van het pand Oude Amersfoortseweg 121-131 is ervoor gekozen dit pand in de boeken te herwaarderen op het bedrag van de per 28 februari 2010 getaxeerde marktwaarde ad €11.400.000. Deze herwaardering heeft geleid tot een afboeking van totaal €4.682.087. Hiervan is €4.003.449 gedekt door een afboeking van de herwaarderingsreserve. De resterende €678.638 zijn afgeboekt ten laste van de exploitatie 2009.

Ad 2.:

Omdat er pas ultimo 2009 duidelijkheid is verstrekt over de toewijzing van de middelen die voor 2009 waren gereserveerd voor de functiemix en de extra middelen voor lectoren bij lerarenopleidingen, konden deze middelen niet meer in 2009 worden ingezet voor de betreffende doelstelling. Deze middelen zullen vanaf 2010 alsnog worden ingezet. De vrijval van het betreffende bedrag ad €260.073 (€244.492 voor de extra middelen functiemix en €15.581 voor de extra middelen voor lectoren lerarenopleidingen) is per 31 december 2009 opgenomen in de bestemmingsreserve.

Ad 3.:

Ook de middelen voor de vooropleiding Muziek zijn pas ultimo 2009 vrijgegeven. Ook dit bedrag zal vanaf 2010 worden besteed en is per 31 december 2009 opgenomen in de bestemmingsreserve.

Extra dotatie in de onderhoudsvoorziening

Voor de periode 2010 t/m 2022 is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Op basis van dit meerjarenonderhoudsplan is de vereiste omvang van de voorziening onderhoud per 31 december 2009 bepaald. Dit heeft geresulteerd in een totale dotatie in 2009 van €1.550.253 (HKU en SBRG geconsolideerd).

EXPLOITATIEREKENING 2009

Onderstaande gegevens zijn ontleend aan de geconsolideerde jaarrekening 2009 van de Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, waarover een accountantsverklaring is afgegeven door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING, IN EURO'S

BATEN	REALISATIE 2009	BEGROTING 2009	REALISATIE 2008
Rijksbijdragen	34.005.786	32.005.145	32.610.607
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	626.995	0	666.551
College-, cursus-, les- en examengelden	6.851.785	6.674.110	6.305.349
Baten werk in opdracht van derden	1.165.104	1.731.929	851.619
Overige baten	1.923.252	933.766	2.736.192
TOTAAL BATEN	44.572.922	41.344.950	43.170.318
LASTEN			
Personele lasten	26.586.885	25.149.068	26.030.338
Afschrijvingen	2.252.050	2.087.784	3.158.268
Huisvestingslasten	6.326.306	5.730.761	5.792.562
Overige instellingslasten	6.589.610	6.070.436	5.820.535
Saldo financiële baten en lasten	554.929	497.104	486.034
TOTAAL LASTEN	42.309.780	39.535.153	41.287.737
RESULTAAT UIT BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING	0	0	0
EXPLOITATIESALDO	2.263.142	1.809.797	1.882.581

De rijksbijdragen

De toename van ruim 4% van de rijksbijdragen OCW ten opzichte van 2008 is onder meer toe te schrijven aan een stijging van het aantal onderwijsvragende studenten, met name bij de opleiding Bachelor of Arts and Economics. Daarnaast kan de stijging van de rijksbijdrage in 2009 worden toegeschreven aan de toevoeging van middelen ter compensatie van de stijging van het aantal studenten in het hbo (de aanpassing in het kader van de zogenaamde referentieramingen) en de toevoeging van middelen als gevolg van de loon- en prijsbijstelling.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies, en baten werk in opdracht van derden

Bij de verantwoording van subsidiebatens dient in de verslaglegging een onderscheid te worden gemaakt tussen subsidies die verstrekt worden door de overheid en subsidies die verstrekt worden door andere instellingen. Feitelijk gaat het hier om een min of meer cosmetisch onderscheid, omdat diverse subsidies vanuit overheidswege via door de overheid in het leven geroepen tussenpersonen, subsidie-instellingen of agentschappen worden toegewezen. Ten behoeve van de (jaarlijkse) cijfer- en omzetvergelijking inzake subsidies is het meer inzichtelijk om de rubrieken 'overige overheidsbijdragen en -subsidies' en 'baten werk in opdracht van derden' als volgt te vergelijken:

	TOTAAL 2008	TOTAAL 2009	VERSCHIL
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	626.995	666.551	-39.556
Baten werk in opdracht van derden	1.165.104	851.619	313.485
TOTAAL	1.792.099	1.518.170	273.929

Het totaal bedrag in 2009 ad €1.792.099 geeft een wat vertekend beeld, omdat hierin een bedrag is opgenomen van circa €200.000 dat de HKU heeft ontvangen als penvoerder van een aantal Europese projecten. Omdat de HKU voor deze projecten beheersverantwoordelijk is, zijn de subsidies in eerste instantie geheel verantwoord in de baten. De middelen die de HKU dient door te sluisen zijn verantwoord in de overige lasten. Dit betekent per saldo dat er in 2009 sprake is van een feitelijke toename van circa €70.000 totaal.

De college-, cursus-, les- en examengelden

De toename van deze post (€546.436) is vooral het gevolg van een toename van de collegegelden. Die is voor een groot deel toe te schrijven aan een stijging van het aantal ingeschreven studenten bij de Bachelor of Arts and Economics. Daarnaast wordt de stijging verklaard door de verhoging van het (wettelijk) collegegeld in 2009 met ongeveer 2%. Tenslotte is met ingang van het collegejaar 2009-2010 voor niet EER-studenten het instellingsgebonden collegegeld als volgt ingevoerd:

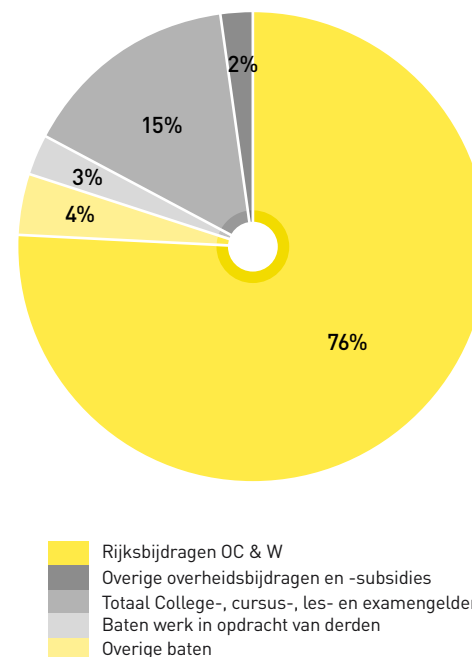
- het collegegeld voor studenten zonder recht op studiefinanciering voor de muziekoopleidingen (bachelor en master) bedraagt €3.240;
- het collegegeld voor studenten zonder recht op studiefinanciering voor de overige (CROHO)-opleidingen (bachelor en master) bedraagt €2.120.

Voor 2009 had ook de invoering van het instellingsgebonden collegegeld een, weliswaar beperkt, verhogend effect.

Overige baten

De afname van de overige baten in 2009 ten opzichte van 2008 bedraagt €812.940. Deze afname is vooral toe te schrijven aan een aantal bijzondere baten (totaal €847.254) waarvan in 2008 sprake was, mede tengevolge van de eerder genoemde inwerkingtreding van de nieuwe regeling (financiële) jaarverslaglegging onderwijs.

BATEN 2009

De personeelslasten

De stijging van de personeelslasten met circa €556.547 ten opzichte van 2008 is enerzijds toe te schrijven aan de hogere rechtspositionele salarislasten ten gevolge van de doorwerking van de CAO (de toename van de lonen en salarissen bedraagt €1.568.244) en anderzijds het gevolg van een veel lagere dotatie in personeelsvoorzieningen (totaal €898.242). Dit heeft vooral te maken met de voorziening ontslaguitkeringen.

Afschrijvingen

De vermindering van de afschrijvingslasten in 2009 (totaal €906.218) is vooral toe te schrijven aan de (eenmalige) hogere afschrijvingslasten in 2008 (zie paragraaf 'Bijzondere resultaten'). Ook zijn er in 2008 nog versnelde afschrijvingen verwerkt van een tweetal verbouwingsinvesteringen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten komen in 2009 €533.744 hoger uit dan in 2008. Dit is grotendeels toe te schrijven aan hogere onderhoudskosten die gemaakt werden om te voldoen aan de eisen voor afgifte van de gebruiksvergunning. De overige huisvestingsgebonden kosten zijn in 2009 ten opzichte van 2008 met 4 % gestegen. Deze stijging is min of meer marktconform.

Overige lasten.

De stijging van de overige instellingslasten in 2009 met €769.075 is vooral toe te schrijven aan het effect van de eerder genoemde afboeking van het pand Oude Amersfoortseweg 121-131 te Hilversum.

Saldo financiële baten en lasten

Het negatieve effect op financiële baten en lasten (€68.895) komt vooral door lagere rentebaten als gevolg van een lager rendement op deposito's in verband met de neerwaartse renteontwikkeling in 2009 ten opzichte van 2008.

FINANCIERINGSLASTEN EN RENTERISICO

De relatief lage liquiditeitspositie (€7.145.404 per 31 december 2009) zorgt voor lage financieringslasten. Dat de HKU zich een lage liquiditeitspositie kan veroorloven, is mede te danken aan afspraken met de Bank Nederlandse Gemeenten: de HKU heeft hier een doorlopende kredietfaciliteit ad €11.000.000 tot 2025. Per 31 december 2009 heeft de HKU €4.500.000 opgenomen uit de genoemde kredietfaciliteit.

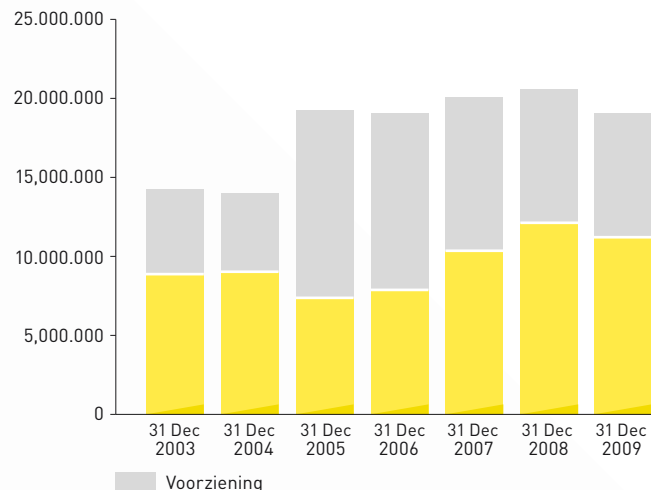
De renterisico's verbonden aan de hypothecaire leningen met een variabele rente (totaal €4.364.230 per 31 december 2009) zijn afgedekt door middel van rente-instrumenten (gefixeerde payer-SWAPS). Daarnaast heeft de HKU nog een hypothecaire lening (€4.189.904 per 31 december 2009) waarvan de rente voor langere tijd is vastgezet.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	2009	2008
Materiële vaste activa	30.239.55	35.313.862
Financiële vaste activa	0	957.912
Voorraden	6.567	7.012
Vorderingen	4.900.462	4.379.069
Liquide middelen	7.145.404	5.507.888
TOTAAL ACTIVA	42.291.987	45.207.831

PASSIVA	2009	2008
Eigen vermogen	10.709.784	12.430.092
Voorziennigen	7.395.563	8.769.432
Langlopende schulden	13.101.242	13.652.585
Kortlopende schulden	11.085.398	10.355.722
TOTAAL PASSIVA	42.291.987	45.207.831

ONTWIKKELING EIGEN VERMOGEN + VOORZIENINGEN per 31 dec 2003 t/m 2008
excl. vangnet en dubieuze debiteuren, in Euro's

VOORUITBLIK

In 2009 is het financieel rekenkundig meerjarenperspectief (FRMP) 2010 – 2014 opgesteld. Hierbij is rekening gehouden met een aantal financiële ontwikkelingen die de komende jaren op de HKU lijken af te komen. Hiervan is een aantal mogelijke financiële effecten doorgerekend. De belangrijkste hiervan zijn:

- het effect van de, met ingang van het verslagjaar 2011, ingevoerde nieuwe bekostiging hbo.
- het effect van de groei van het aantal studenten in het hbo versus de instroom (en de hieraan gekoppelde bekostiging) met betrekking tot het kunstonderwijs.
- het effect van hogere salarislasten door de doorwerking van de CAO.
- het effect van de incidentele loonsomstijging.
- het effect van hogere werkgeverslasten inzake af te dragen pensioenpremies.

Hoewel het zeker niet de bedoeling is om zonder nuance onheilspellende boodschappen te verspreiden, vindt het College van Bestuur het wel van belang om alert te zijn op mogelijke toekomstige negatieve financiële effecten, zodat het hierop tijdig kan inspelen.

De financiële situatie 2010 en verder

Voor het verslagjaar 2010 is er financieel nog weinig aan de hand. De begrotingsopstelling 2010 kon, mede hierdoor, soepel en positief verlopen. De te verwachten financiële teruggang vanaf 2011 (en de hiermee samenhangende financiële risico's) is in het begrotingstraject 2010 een belangrijk aandachtspunt geweest. Omdat de HKU de financiën goed op orde heeft en er sprake is van een goede financiële (uitgangs)positie, is het niet nodig om al in 2010 grote bezuinigingen door te voeren. Wel is het van belang om in 2010 te komen tot afspraken en beslissingen met betrekking tot heroverweging van planontwikkeling

en financieel beleid in de komende jaren. Hierbij lijkt het onvermijdelijk dat de HKU zich voorbereidt op financieel mindere tijden. Tegelijkertijd is het van belang dat er gezocht wordt naar (nieuwe) financieringsmogelijkheden, zodat de HKU kan vasthouden aan eerder gestelde en nieuwe ambities (zoals bijvoorbeeld de vernieuwing, verbetering en verruiming van het onderwijsaanbod). De genoemde heroverweging staat voor 2010 op de bestuurlijke agenda. De planning is erop gericht om medio 2010 een concrete uitwerking van maatregelen en plannen te hebben die tot besluitvorming zullen leiden. Op dat moment is er wellicht ook meer inzicht in mogelijke effecten die in het kader van de voorjaarsnota bekend zullen worden. Tevens is er medio 2010 misschien ook meer bekend over de maatregelen die te verwachten zijn van de door het kabinet in de Miljoenennota aangekondigde 'brede heroverweging', met een mogelijke taakstelling van 20 % bezuinigingen op de overheidsuitgaven op een twintigtal terreinen. Over de uitkomst hiervan is op dit moment nog geen enkele inschatting van te maken.

De bekostiging

De afgelopen jaren is de bekostiging van de opleidingsgewogen onderwijsvraag, de instellingsgewogen onderwijsvraag en de onderwijsopslag percentages (de opslag voor het kunstonderwijs en de compensatie voor het afschaffen van de bekostiging van niet EER-studenten) jaarlijks naar beneden bijgesteld. Tegelijkertijd is de bekostiging van de onderwijsopslag bedragen jaarlijks verhoogd. De bekostiging van de middelen ontwerp en ontwikkeling (de lectorengelden) neemt in 2010 ten opzichte van 2009 toe met circa €125.000. Belangrijk aandachtspunt is de invoering van de nieuwe bekostiging in het hoger onderwijs met ingang van 2011.

Op basis van de berekeningen die zijn uitgevoerd aan de hand van historische gegevens (de collegejaren 2006-2007, 2007-2008 en 2008-2009) lijkt de invoering van de nieuwe bekostiging voor de HKU negatief uit te pakken. Op basis van deze berekeningen is er sprake van een vermindering van de bekostiging met circa 3,5 %. Verder is er voor het hbo een compensatieregeling afgesproken die er in hoofdlijnen op neerkomt dat de instellingen in de eerste 5 jaar van invoering gecompenseerd worden tot een teruggang van maximaal 1% per jaar (oplopend: dus het eerste jaar maximale teruggang 1 %, 2e jaar maximale teruggang 2% tot maximaal 5 % teruggang in 2015). Deze compensatie is overigens gebaseerd op de becijferde teruggang in het verleden.

Onderwijsopslag bedragen

Belangrijke speerpunten van het HKU-beleid zijn onder meer het verbeteren van studierendement en de kwaliteit van het onderwijs, het invoeren van (duurzame) onderwijsvernieuwingen (gericht op bijvoorbeeld een ondernemende houding en professioneel ondernemerschap), het bevorderen van kenniscirculatie en kennisvermeerdering door onderzoek en innovatieve toepassing. Jaarlijks maakt de HKU hiervoor middelen vrij in de begroting, onder andere vanuit de middelen die het Ministerie van OCW hiervoor beschikbaar stelt in de lumpsum door middel van de bekostiging van de onderwijsopslag bedragen.

Het reallocatiemodel

Een belangrijk aandachtspunt bij de eerdergenoemde heroverweging van planontwikkeling en financieel beleid is het interne reallocatiemodel. Op basis van dit verdeelmodel worden de rijksbijdrage en de collegegelden verdeeld over de diverse HKU-onderdelen. Hierbij worden

middelen vrijgemaakt voor onder meer de financiering van het budgettair beleidskader. Daaruit worden vervolgens middelen toegewezen voor de financiering van (nieuwe) beleidsontwikkelingen, extra budgettoewijzingen (budgetegaliserings) en specifieke activiteiten. Een belangrijk onderdeel van het budgettair beleidskader zijn de eerder genoemde middelen die als onderwijsopslag bedragen worden bekostigd. Het reallocatiemodel staat in 2010 op de bestuurlijke agenda. Omdat het model grotendeels aansluit op de bekostiging die door het Ministerie van OCW wordt toegekend, is hierbij de invoering van de nieuwe bekostiging met ingang van 2011 een belangrijk aandachtspunt.

3e geldstroom

De HKU voert diverse projecten uit op het gebied van de ontwikkeling van de kenniseconomie. Deze projecten worden voor een belangrijk deel gefinancierd uit de bekostiging onderwijsopslag bedragen. Omdat deze bekostiging feitelijk niet toereikend is, voert de HKU een actief beleid om zelf extra middelen te verwerven. Voorbeelden van dergelijke activiteiten die voor 2010 zijn begroot, zijn bijvoorbeeld:

- een door SenterNovem (agentschap van het Ministerie van EZ voor duurzaamheid en innovatie) gehonoreerde projectaanvraag inzake het Centrum van Ondernemerschap in de Creative Industrie (COCI). De doorlooptijd van dit project is 4 jaar (2008 t/m 2011), de subsidietoewijzing bedraagt totaal €774.950.
- diverse projecten die de HKU via de Stichting Innovatie Alliantie heeft verworven (SIA-RAAK-projecten). De totale subsidieomvang van deze projecten die ten goede komt aan de HKU is €569.357.
- Het mede door SenterNovem gefinancierde project Creative Xcellerator. De totale omvang van dit project bedraagt €701.688.

Middelen in het kader van het Convenant LeerKracht in het hbo

In 2009 is er tussen de HKU en de vakorganisaties overeenstemming bereikt over de wijze waarop de HKU de beschikbare middelen in het kader van het Convenant LeerKracht in het hbo zal gaan inzetten. De beschikbare middelen bedragen voor de HKU circa €435.000 per jaar. Inmiddels is de definitieve toewijzing vanuit het Ministerie van OCW binnen.

Reserveringen

Vooruitlopend op een mogelijke definitieve planvorming met betrekking tot herhuisvesting van de HKU, is besloten om met ingang van 2010 structureel middelen vrij te maken ter financiering van een mogelijke toekomstige verhuizing. In 2010 bedraagt deze reservering circa €1,2 miljoen.

In 2005 heeft de HKU de voorziening nagekomen pensioenlasten in het leven geroepen. Hieruit worden de kosten gefinancierd van de door de HKU - in het verleden - ingevoerde FPU-regelingen. Het beslag op het eigen vermogen in 2005 ten gevolge van de middelen die zijn vrijgemaakt voor deze voorziening, wordt jaarlijks toegevoegd in de algemene reserve. Deze toevoeging wordt gefinancierd uit de solvabiliteitsheffing die wordt opgelegd aan de faculteiten en de centrale organisatie. De hoogte van deze solvabiliteitsheffing is gelijk aan het bedrag dat het ABP jaarlijks in rekening zal brengen bij de HKU in het kader van de FPU-regelingen. Voor 2010 bedraagt deze heffing €1.241.274. De komende jaren zal deze heffing afnemen doordat steeds meer medewerkers die gebruik maken van de regeling de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. In het financieel meerjarenperspectief is berekend dat de jaarlijkse solvabiliteitsheffing in 2014 met circa €1 miljoen zal zijn afgenomen.

Aan: het College van Bestuur van
Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Newtonlaan 205
3584 BH Utrecht
Postbus 85096
3508 AB Utrecht
Telefoon (030) 219 15 00
Fax (030) 219 15 55
www.pwc.com/nl

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in dit verslag opgenomen geconsolideerde balans en exploitatierekening van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht over 2009 op de juiste wijze zijn ontleend aan de door ons gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening 2009 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Bij die jaarrekening hebben wij op 14 juni 2010 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde balans en exploitatierekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2009 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de geconsolideerde balans en exploitatierekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde balans en exploitatierekening op de juiste wijze zijn ontleend aan de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel zijn de geconsolideerde balans en exploitatierekening in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

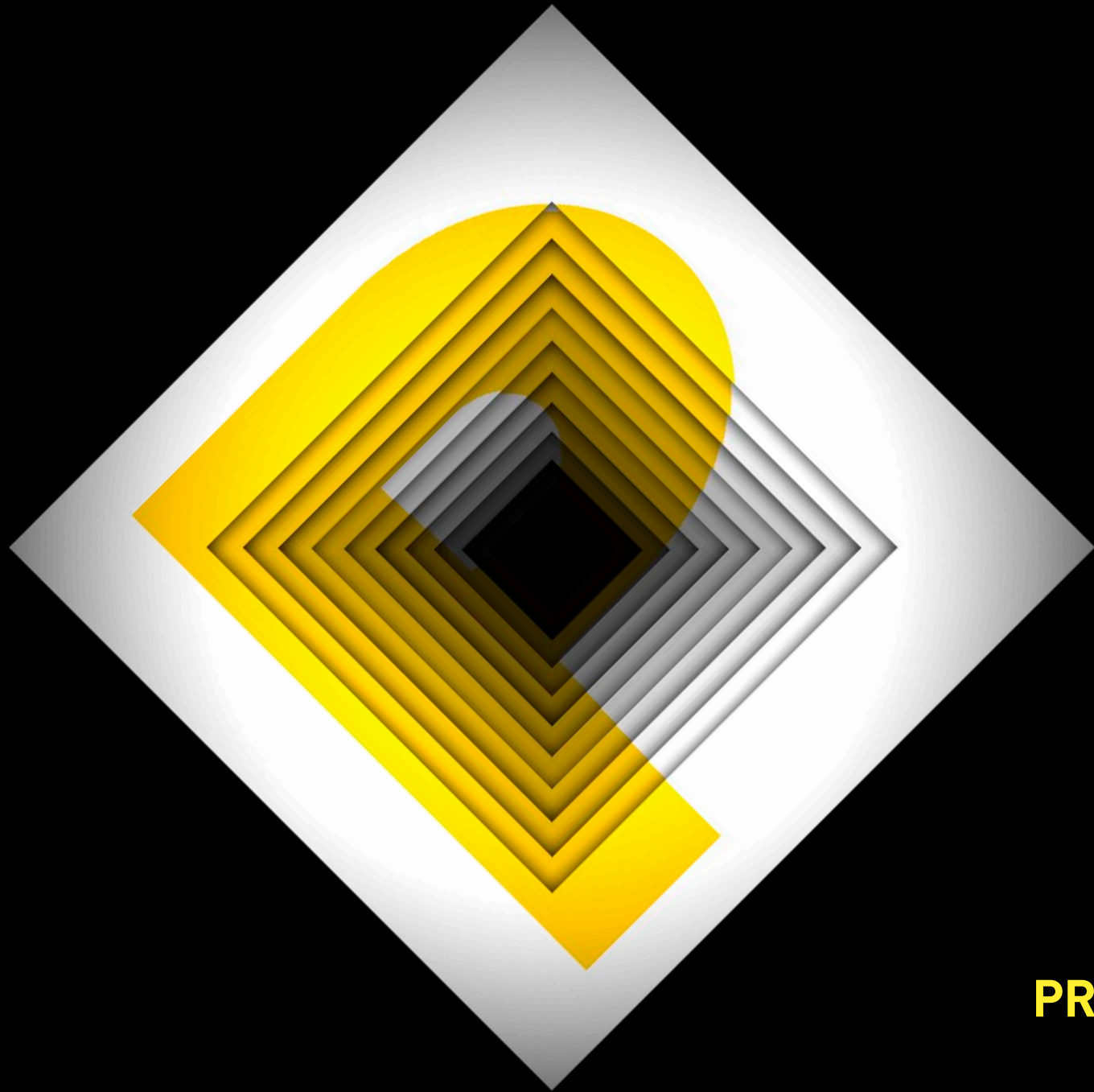
Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de geconsolideerde balans en exploitatierekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 14 juni 2010 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Utrecht, 14 juni 2010

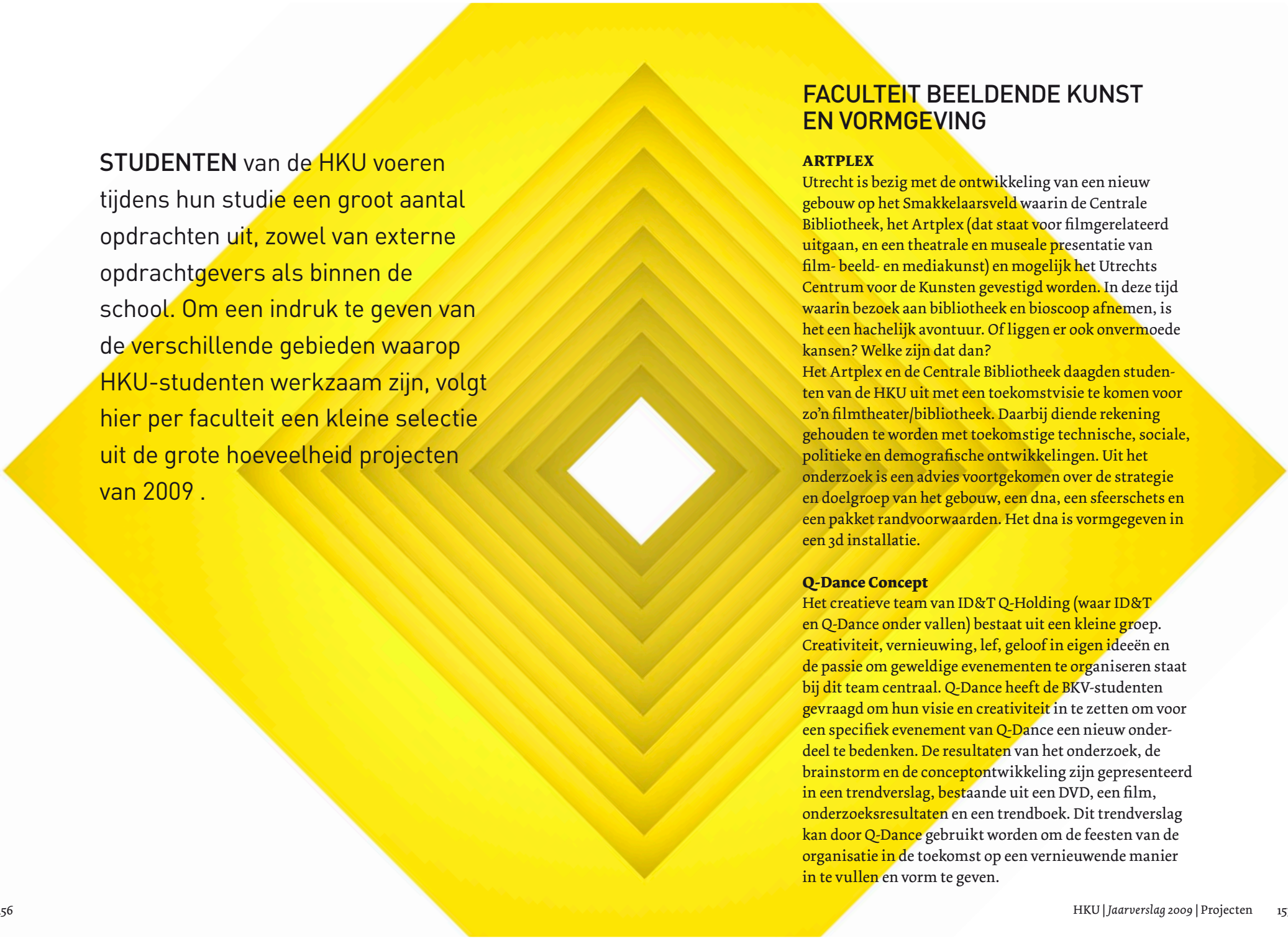
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door M.H.A. Bauman RA

PricewaterhouseCoopers is de handelsnaam van onder meer de volgende vennootschappen: PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287) en PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289). Op diensten verleend door deze vennootschappen zijn Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam en ook in te zien op www.pwc.com/nl.

Hoofdstuk 8
PROJECTEN

STUDENTEN van de HKU voeren tijdens hun studie een groot aantal opdrachten uit, zowel van externe opdrachtgevers als binnen de school. Om een indruk te geven van de verschillende gebieden waarop HKU-studenten werkzaam zijn, volgt hier per faculteit een kleine selectie uit de grote hoeveelheid projecten van 2009 .

FACULTEIT BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING

ARTPLEX

Utrecht is bezig met de ontwikkeling van een nieuw gebouw op het Smakkelaarsveld waarin de Centrale Bibliotheek, het Artplex (dat staat voor filmgerelateerd uitgaan, en een theatrale en museale presentatie van film- beeld- en mediakunst) en mogelijk het Utrechts Centrum voor de Kunsten gevestigd worden. In deze tijd waarin bezoek aan bibliotheek en bioscoop afnemen, is het een hachelijk avontuur. Of liggen er ook onvermoede kansen? Welke zijn dat dan?

Het Artplex en de Centrale Bibliotheek daagden studenten van de HKU uit met een toekomstvisie te komen voor zo'n filmtheater/bibliotheek. Daarbij diende rekening gehouden te worden met toekomstige technische, sociale, politieke en demografische ontwikkelingen. Uit het onderzoek is een advies voortgekomen over de strategie en doelgroep van het gebouw, een dna, een sfeerschets en een pakket randvoorwaarden. Het dna is vormgegeven in een 3d installatie.

Q-Dance Concept

Het creatieve team van ID&T Q-Holding (waar ID&T en Q-Dance onder vallen) bestaat uit een kleine groep. Creativiteit, vernieuwing, lef, geloof in eigen ideeën en de passie om geweldige evenementen te organiseren staat bij dit team centraal. Q-Dance heeft de BKV-studenten gevraagd om hun visie en creativiteit in te zetten om voor een specifiek evenement van Q-Dance een nieuw onderdeel te bedenken. De resultaten van het onderzoek, de brainstorm en de conceptontwikkeling zijn gepresenteerd in een trendverslag, bestaande uit een DVD, een film, onderzoeksresultaten en een trendboek. Dit trendverslag kan door Q-Dance gebruikt worden om de feesten van de organisatie in de toekomst op een vernieuwende manier in te vullen en vorm te geven.

TRAJECTUM LUMEN

Trajectum Lumen, een avondattractie geïnitieerd door de gemeente Utrecht, is een theatrale lichtkunstroute door de historische binnenstad van Utrecht. Tijdens een anderhalf uur durende avondwandeling waadt de bezoeker door verschillende locatiegebonden lichtsferen en autonome lichtkunstprojecten, die het rijke verleden van de stad tot leven brengen. Trajectum Lumen vertelt het verhaal van de zeven lagen van Utrecht, oftewel de zeven W's: water, werf, wonen, welvaart, wonderen (kerken), wet (overheid) en wetenschap. In totaal worden met Trajectum Lumen zeven kerken, tien pleinen, acht standbeelden, vier grachten, vijf torens, twintig bruggen en dertig straten op bijzondere manier verlicht. Vierdejaars studenten Vormgeving ontwikkelden diverse lichtconcepten, die te zien zijn op het Vredenburg, de Neudeflat en de nissen aan de Drift. Trajectum Lumen loopt tot 2018.

www.trajectumlumen.nl

UTRECHT INTERNATIONAAL

Utrecht is een internationale stad met inwoners uit vele landen. Bedrijven en instellingen drijven internationale handel. Utrecht is meertalig en heeft zich verbonden met de Millenniumdoelen. Met andere woorden: Utrecht is een stad in de wereld. De vraag is op wat voor manier deze internationale ontwikkelingen en activiteiten breder onder de aandacht gebracht kunnen worden onder de bewoners van Utrecht. Daarom vroeg de afdeling Bestuurlijke, Internationale en Subsidiezaken van de Gemeente Utrecht een interdisciplinaire groep vierdejaarsstudenten Beeldende Kunst en Vormgeving om hier een antwoord op te bedenken. De studenten ontwikkelden een voorstel om de mensen in Utrecht bewust te maken van het internationale karakter van de stad.

Als beeldtaal maakten zij symbolen die, in combinatie met elkaar, het thema 'internationaal' verbeelden. De symbolen hebben een ambachtelijke uitstraling die past bij het middeleeuwse karakter van Utrecht.

UTRECHT FAIR TRADE GEMEENTE

Fairtrade Gemeente is een eervolle titel die aangeeft dat een gemeente bijzonder veel aandacht besteedt aan fairtrade. Van bedrijven tot het café om de hoek, van school tot sportkantine, in supermarkt en kledingzaak. In een Fairtrade Gemeente worden veel fairtrade producten verkocht en gebruikt. Elke gemeente, dorp of stad kan fairtrade worden en daarmee een bijdrage leveren aan het realiseren van de Millennium Development Goals. Vierdejaars BKV-studenten ontwikkelden een poster- en sticker campagne gericht op de student van Utrecht. Om het begrip Fairtrade nieuw leven in te blazen zijn woordspelingen met 'fair' bedacht die studenten in Utrecht aan het denken moeten zetten. In het eerste deel van de postercampagne zijn alleen de woorden 'Anderen', 'Rijken', 'Antwoord' en 'Gelijk' te zien. Na twee weken worden de affiches vervangen door nieuwe waarbij 'FAIR' voor elk woord is geplaatst. De stickercampagne bevat alleen het woord 'FAIR'. Daarachter kunnen studenten zelf een woordspeling maken met het woord 'fair'.

FACULTEIT KUNST EN ECONOMIE

SMAAKMAKERS SPRAAKMAKERS

Smaakmakers Spraakmakers is een initiatief van de Provincie Utrecht om de kansen van *crossovers* tussen cultuur en economie te grijpen en de sector creatieve bedrijvigheid in de stad en regio Utrecht actief te stimuleren. Derdejaars studenten Event Management is gevraagd om een bijeenkomst rond het thema 'het creatieve klimaat in Utrecht' te organiseren. De studenten hebben een inspirerende en uitdagende setting ontwikkeld die bij heeft gedragen aan de doelstelling en beleving van de bijeenkomst (inhoudelijk debat en ontmoetingen). Ze waren o.a. verantwoordelijk voor de marketing en communicatie, het vinden van een locatie, de aankleding van de ruimte, catering en creatieve interventies in relatie tot het programma.

DE VERBEELDING

Filmtheater 't Hoogt, de Bibliotheek Utrecht en het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) willen in de toekomst een gezamenlijk huisvesting betrekking. Dit gebouw, de Verbeelding, moet een dynamisch en eigentijds centrum worden voor informatie, verdieping, educatie, ontmoeting, ontspanning en reflectie over kunst, cultuur, geschiedenis en actualiteit. Als startpunt van een denktank is aan vierdejaars studenten Event Management gevraagd om een onderzoek te doen naar diverse vraagstukken rondom dit idee. De studenten hebben zich gebogen over de nut en noodzaak van zo'n gebouw en de meerwaarde die de samenwerking tussen de drie instanties heeft voor de klant, burger, bezoeker en creatieve industrie. Daarnaast hebben zij onderzocht tot welke integratie en synergie het samenkomen van boeken, films, videokunst en mediakunst kan en moet leiden.

Tevens hebben zij een schets gemaakt van wat zij van het gebouw verwachten, hoe het eruit ziet en wat er geprogrammeerd wordt.

AUTEURSRECHTENONDERZOEK IMEDIATE

iMediate is dé uitgeverij op het gebied van vakinformatie over games, film en muziek voor zowel de home- als live entertainmentbranche. De uitgeverij vroeg zich af of de auteurswet van begin vorige eeuw nog wel relevant en uitvoerbaar is in deze tijd met moderne technologische ontwikkelingen. En welk effect heeft Europese regelgeving op de wet en de zogenaamde 'collecting societies' (bijvoorbeeld Buma Stemra)?

Vierdejaars studenten Music Management hebben een onderzoek opgezet om helder te krijgen wat de effecten zijn van besluiten van de Europese Commissie op het gebied van auteursrecht en 'collecting societies'. Daarvoor hebben ze gekeken naar wat de commissie op dit gebied in 2009 besloten heeft, wat de aanleiding en rechtvaardiging van deze besluiten waren, met welk doel de besluiten zijn genomen, en welke consequenties de direct betrokken verbinden aan deze besluiten. Ook hebben ze onderzocht hoe die consequenties getoetst moeten worden.

STEDELIJK MUSEUM AMSTERDAM

Het Stedelijk Museum in Amsterdam is al enkele jaren gesloten vanwege een grote verbouwing en uitbreiding. De heropening wordt verwacht in de tweede helft van 2011. Het museum heeft een groep derdejaars studenten Visual Art and Design Management samen met een groep vierdejaars studenten Event Management gevraagd een publieksonderzoek te doen. Doel van dit onderzoek was het in kaart brengen van de bezoekers en het ontwikkelen van een doelgroepengids. De studenten hebben naar aanleiding van het onderzoek een audience marketingplan opgesteld, dat het museum kan gebruiken om zijn verschillende doelgroepen beter te bedienen.

THEATER À LA CARTE

Theaters à la Carte verzorgt de aanvullende programmering in de eigen theaters van Stage Entertainment. Wanneer de vaste en grote musicals niet spelen, worden er andere voorstellingen (concerten, cabaret, familievoorstellingen) geprogrammeerd. Om Nederland bewust te laten worden dat Stage Entertainment meer is dan de grote bekende musicals, heeft het bedrijf derdejaars studenten Theatre Management gevraagd een communicatieplan voor Theaters à la Carte op te stellen. De studenten hebben onderzocht welke mogelijkheden er zijn op het gebied van promotie in de steden waar de vaste theaters staan (Amsterdam, Den Haag/Scheveningen en Utrecht) en wat het karakter is van deze steden. Verder hebben ze bekeken hoe de voorverkoop gestimuleerd kan worden, hoe het effect van last minute kaartverkoop verbeterd kan worden en hoe bezoekers enthousiast kunnen worden gemaakt voor het concept Stage Guests.

FACULTEIT KUNST, MEDIA & TECHNOLOGIE

20 & DE MUUR

In 2009 was het twintig jaar geleden dat de muur viel. Twee studentengroepen hebben van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de opdracht gekregen om korte films te maken over de invloeden van de val van de muur in verschillende Europese steden. Een groep heeft zich gericht op Boedapest en Riga, de andere groep op Wenen, Warschau en Amsterdam. De vorm van de film was vrij: het mocht documentaire, fictie, animatie etc. zijn. Het project heeft geresulteerd in drie korte documentaires (opgenomen in Riga, Boedapest en Wenen) en twee fictiefilms (over Amsterdam en Warschau). In elk filmpje komt een ander thema aan bod, zoals (media)vrijheid, immigratie, het najagen van dromen of de herinneringen aan het communisme. De films zijn te bekijken op <http://europahoortbijnederland.nl> onder 'Actueel' -> 'Dossiers'

CROSSING BORDER

Crossing Border is een tweedaags festival in Den Haag waarin literatuur, muziek, film en beeldende kunst samenkomen. De organisatie was op zoek naar een manier om de aandacht te vestigen op het festivalgebied, naar een registratie van het festival waarin de focus lag op de ervaring van het publiek en naar een cadeau voor de sponsors. Een multidisciplinair team van studenten Kunst, Media & Technologie heeft deze wensen gecombineerd in één product. Zij ontwikkelden een paraplu waarmee de bezoekers van het festival hun gemoedstoestanden kunnen uitdrukken. Bezoekers krijgen een paraplu wanneer ze door de stad van de ene naar de andere festivallocatie lopen. Als de paraplu wordt geopend, gaat er een gekleurd licht branden.

De bezoeker kan de kleur van het licht aanpassen aan de gemoedstoestand die hij het best bij zich vindt passen. Zo worden de straten van Den Haag verlicht met allerlei gekleurde paraplu's. Door middel van een videocamera kunnen de gekozen kleuren worden vastgelegd. Deze registratie geeft vervolgens een indruk van de sfeer van het festival. De paraplu diende tevens als relatiegeschenk voor de sponsors.

BAMBOO MINI APS & GAMES

Wacom is marktleider op het gebied van tekentablets en touchpads. Een internationaal team van 3 HKU-studenten en 3 studenten van de University of Southern California kreeg de opdracht om vier 'mini's' (kleine applicaties of games) te ontwikkelen voor Wacom's nieuwe tablet Pen & Touch. Met deze mini's wilde Wacom de Pen & Touch bekend maken bij een groter publiek. De groep ontwikkelde vier complete mini's, waarvan twee applicaties en twee games. De meest succesvolle mini is 'Paper Cakes'. Deze game (gratis te downloaden vanaf www.wacom.com) won de Student Showcase van het Independent Game Festival (IGF) in San Francisco en was daarmee een van de finalisten van de IGF Student Competition. Zie ook <http://papercakes.nl>

MOBIELE SOAP

In opdracht van de RVU maakten vijf studenten een soapserie bestaande uit 15 afleveringen van 3 minuten die te bekijken is met een mobiele telefoon. Het thema van de serie is 'de maakbaarheid van je eigen geluk'. Omdat er nog geen series specifiek voor mobiele telefoons gemaakt zijn, moesten de studenten onderzoeken wat hiervoor de randvoorwaarden zijn.

Het onderzoek en het maken van een testaflevering heeft uiteindelijk geresulteerd in de 15-delige serie 'Kwart voor Heel', die zich volledig in een treincoupé afspeelt. De hoofdpersoon is Bram, een jongen van 27 jaar, die begint aan zijn proefperiode bij een nieuwe baan. Tijdens zijn reis met de trein naar het werk ontmoet hij verschillende personages die allen hun eigen problemen en ambities hebben. De soap is uitgezonden vanaf 31 maart 2010 en is terug te zien op www.rvu.nl en via een Uitzending Gemist-app voor mobiele telefoons.

VISUAL & SOUND EXPERIENCE

Het Ives Ensemble, dat zich toelegt op ongedirigeerde kamermuziek van deze eeuw, wil zijn concerten meer laten zijn dan een aaneenschakeling van losse muzikale stukken. Het ensemble wil het publiek meenemen in een totaalervaring door de concerten tot een visuele eenheid te smeden. Een team studenten is met dit idee aan de slag gegaan voor de concertserie 'Zweite Heimat', waarin het thema emigratie centraal staat. Tijdens de concerten worden, verdeeld over twee concerthelften, zes stukken gespeeld. Tussen de stukken vinden changementen plaats. Het Ives Ensemble wilde deze changementen omlijsten met projecties. De studenten hebben een vierluik gemaakt waarin migratie centraal staat. Tijdens de vier changementen beleefde het publiek de fases van verandering, te beginnen bij de verandering van omgeving, vervolgens de vervreemding, daarna de verwerping en tenslotte de verrijking. Elk filmpje werd door middel van een mapping techniek op een installatie geprojecteerd die een freeze-frame van een beweging voorstelt.

FACULTEIT MUZIEK

THE JAZZ BENJAMINS

SJU Jazzpodium en de Faculteit Muziek werken al jaren intensief samen. SJU scout zo de nieuwste talenten en de muziekstudenten kunnen spelen op een podium van allure. Voor het seizoen 2009-2010 presenteerden de beide partners voor het eerst The Jazz Benjamins, elke tweede woensdag van de maand in SJU Jazzpodium vanaf 21.00 uur. De aftrap vond plaats op 14 oktober.

De formule: vóór de pauze spelen bands van de Faculteit Muziek, dikwijls geprogrammeerd rond muzikale thema's; de tweede helft van de avond is gereserveerd voor een open podium. Dat betekent stevig jammen, samen met de geprogrammeerde bands en vaak als speciale gast een bekende muzikant uit de eigen docentengelederen. Het Utrechtse publiek had snel in de gaten dat er iets nieuws te beleven viel in SJU Jazzpodium: de avonden worden stevast druk bezocht.

COMPOSER IN RESIDENCE: WILLEM BREUKER

Elk jaar heeft de Faculteit Muziek een composer in residence. Dit jaar was dat Willem Breuker. Breuker speelt al 40 jaar lang een unieke rol in de Nederlandse en internationale muziekwereld. Hij geldt als een van de vernieuwers van de jazz en geïmproviseerde muziek en als de schepper van een nieuwe vorm van muziektheater. Ook staat hij bekend als vernieuwer op het gebied van muziekeducatie. Willem Breuker werkte vanaf oktober met studenten compositie van de Faculteit Muziek en de Faculteit Kunst, Media & Technologie. Elke maand hadden de studenten een lange sessie met Breuker, waarin ze werkten aan hun eigen composities. Op vrijdag 3 april waren de resultaten te beluisteren in Vredenburg Leeuwenbergh.

SCHOOL VOICES: MUZE GEZOCHT

Zo'n 900 leerlingen van ruim 24 basisscholen uit de provincie Utrecht bereidden zich 3 maanden lang in de klas intensief voor op Muze Gezocht. Dat was de titel van een lichtvoetige muziektheatrale voorstelling op muziek van Carlijn Metselaar, studente compositie aan de Faculteit Muziek, en tekst van Nina Moelker, studente Writing for Performance. Het muziekstuk was het resultaat van een wedstrijd, uitgeschreven voor studenten van de HKU.

Studenten van de HKU-docentenopleidingen studeerden het stuk met de kinderen in de klas in. De kinderen traden in april 2009 drie avonden achter elkaar op in Vredenburg Leidsche Rijn, samen met de bekende zangeres Izaline Calister, rapper Blaxtar en Merel Koman, HKU-studente zang Jazz & Pop. Het instrumentaal ensemble dat de zangers begeleidde, bestond uit studenten van de Faculteit Muziek.

Initiatiefnemer van dit project was het grote internationale zangersfestival Europa Cantat. Zij vonden in Muziekcentrum Vredenburg, het Utrechts Centrum voor de Kunsten, Kunst Centraal en de HKU enthousiaste partners. Hun gezamenlijke missie: leerlingen op de basisschool (meer) te laten zingen.

STRIJKORKEST O.L.V. CHRIS DUINDAM

Onder leiding van violdocent Chris Duindam trad het Strijkorkest van de Faculteit Muziek in eigen huis en in de Heilig Hartkerk in Maarssen op met een programma van bekende en onbekende parels van Mozart, Rachmaninov en Avison. Duindam nam zelf plaats achter de eerste lessenaar en voerde de overige 22 strijkers van het orkest aan. Een maand later, eveneens met Duindam als concertmeester, bracht het Strijkorkest een programma met Franse werken.

KAMERMUZIEK

Kamermuziek is in de beroepspraktijk van menig klassieke musicus een vast en onmisbaar onderdeel. De kamermuziekliteratuur is onuitputtelijk en van een grote diversiteit. Vanaf het tweede tot en met het laatste studiejaar vormen studenten van de afdeling Klassieke Muziek ensembles met elkaar. Deze ensembles krijgen allemaal een coach toegewezen, die hen begeleidt bij het schaven en polijsten, luisteren en discussiëren, repeteren en concerneren.

Maandelijks organiseert de Faculteit Muziek twee concerten waar ensembles aan mee mogen doen als hun coach ze daar 'klaar' voor vindt. Twee keer per jaar worden de concerten in marathonvorm gegoten. Zo'n dertig ensembles presenteren zich dan in allerlei bezettingen aan het publiek. Wat het publiek niet weet, maar de ensembles wel, is dat tijdens de concerten een docent en tijdens de marathons een jury aanwezig is die de ensembles beoordeelt. Na afloop krijgen de musici feedback middels een geschreven rapport en een gesprek. De twee beste ensembles van elke Kamermuziek Marathon treden op in Vredenburg Leeuwenbergh.

FACULTEIT THEATER

BANG

In vier weken tijd maakten studenten Acting, Writing for Performance, Theatre Design en Theatre and Education in samenwerking met de Toneelmakerij een avondvullend programma voor het Rozentheater Amsterdam rondom het thema 'angst'. Van 7 t/m 17 oktober 2009 was in alle hoeken en gaten van het Rozentheater iets te zien en te beleven. Het publiek werd meegenomen in een spannende trip door het hele gebouw. De artistieke leiding was in handen van Liesbeth Coltof en Ad de Bont, de regie was van onder andere Roel Adam en Harm van Geel.

SPOORWEGMUSEUM

In opdracht van Stichting Museumkwartier en Culturele Zondagen werkten in totaal 17 studenten van de HKU samen in een interdisciplinair project. Studenten Theatre and Education, Design for Virtual Theatre and Games, Theatre Management, Game Design and Development en de Master of Education in Arts maakten een interactieve multimediale voorstelling speciaal voor de jonge bezoekers van het Spoorwegmuseum tijdens de Kindermuseumnacht in Utrecht.

Vele kinderen (en hun ouders) beleefden een spannend avontuur met de stemmendief tijdens 'Nachtperron' op 17 oktober 2009. Bekijk 'The Making of 'Nachtperron'' op <http://www.youtube.com/watch?v=uVSbyF3RZkw>

**HKU-STUDENTEN
STAAN MIDDEN IN DE
PRAKTIJK DOORDAT ZE
AL VANAF HET BEGIN
VAN DE STUDIE EEN
GROOT AANTAL
PROJECTEN UITVOEREN.**

FESTIVALS

In 2009 hebben studenten van de Faculteit Theater weer bijgedragen aan verschillende (inter)nationale festivals. Derdejaars acteurs maakten samen met regisseur Moniek Merckx een jeugdvoorstelling voor het Tweetakt Festival, vormgegeven door studenten Theatre Design. Verschillende theatermakers speelden hun voorstelling tijdens Festival aan de Werf. Voor Springdance ontwierpen studenten Theatre Design installaties om aandacht te vestigen op de verschillende locaties waar het Festival plaatsvond. Tijdens het ITs Festival in Amsterdam speelde de eindexamenvoorstelling 'Wil je alsjeblieft stil zijn, alsjeblieft?' van de studenten Acting in de regie van Piet Arfeuille en 'Godverdomme, een meisje!', de solo van Kim Berkenhagen. Tevens was daar 'Boeketje Prikkeldraad' te zien, met teksten van studenten Writing for Performance en in coproductie met Bellevue Lunchtheater.

GEOFORT

Zes vierdejaars studenten Design for Virtual Theatre and Games (DVTG) en een student Theatermanagement hebben in opdracht van GeoFort (een museum in oprichting rond navigatie en cartografie) een aantal verhalende gameconcepten ontwikkeld. Deze concepten kunnen worden ingezet om toekomstige bezoekers van het fort bewust te maken van alle geo-informatie om hen heen en het belang daarvan. De Geo Awareness Game kan ook ingezet worden bij de training van bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld de brandweer tijdens oefeningen rampenbestrijding).

POLLESCH

De Duitse regisseur en dramaschrijver René Pollesch maakte op uitnodiging van het Lectoraat Theatrale Maakprocessen voor het eerst een voorstelling in Nederland. In een intensieve periode van drie weken werkte Pollesch aan een theatervoorstelling met 25 theaterstudenten. De groep bestond uit negentien studenten van de vijf verschillende opleidingen van de Faculteit Theater met daarnaast zes studenten Theater-, Film- en Televisiewetenschap van de Universiteit Utrecht. René Pollesch wordt internationaal als een belangwekkend auteur en regisseur beschouwd. Het was een unieke ervaring voor de theaterstudenten om dit maakproces met Pollesch te ondergaan.

INTERNATIONALE PROJECTEN

Elke faculteit is betrokken bij internationale samenwerkingsverbanden en -uitwisselingsprojecten of heeft studenten en docenten die in het buitenland een project realiseren. Hier volgt een kleine greep uit de internationale projecten in 2009

INTERNATIONALE ARCHITECTUURWORKSHOP

ROSENHEIM (Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving)

Docenten en studenten van de opleidingen Interior Architecture en Urban Design hebben in samenwerking met docenten en studenten van de Fakultät für Innenarchitektur van de Hochschule Rosenheim een internationale workshop georganiseerd in Rosenheim, Duitsland. Voorafgaand aan deze internationale workshop hebben de studenten van beide instellingen een voorbereidende seminar gevolgd.

De uitkomsten van deze seminars werden in Rosenheim gepresenteerd en gezamenlijk besproken. Vervolgens hebben de studenten in internationale groepen onder leiding van docenten van de HKU en van de Hochschule Rosenheim gewerkt aan ontwerpopdrachten binnen de thema's 'Körper', 'Raum', 'Landschaft' en 'Heimat'.

PRE DESIGN BOEDAPEST

(Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving)

De HKU maakt onderdeel uit van het internationale netwerk PRE Design. PRE Design staat voor Practice, Research & Education in Design en het netwerk biedt een internationaal kader om een visie en curriculum te ontwikkelen op het gebied van de onderzoekende ontwerper. Vanuit het PRE Design netwerk is een intensieve workshop georganiseerd aan de Moholy-Nagy University of Crafts and Design in Boedapest. Het doel van de workshop was de integratie van etnografisch onderzoek in het ontwerpproces. Studenten Graphic Design van de HKU werkten daarbij samen met studenten uit Boedapest en hebben, voortbordurend op een project met Straatnieuwsverkopers in Utrecht, een vergelijking gemaakt tussen Straatnieuws in Utrecht en Straatnieuws in Boedapest. De resultaten van het project zullen worden gepresenteerd op de Cumulus conferentie in Genk in mei 2010. Daar zal het project ook een vervolg krijgen.

THE WISH TO BE A RED INDIAN *(Faculteit Theater)*

Tien studenten van het Institut für angewandte Theaterwissenschaft in Giessen en negen vierdejaars studenten van de Faculteit Theater maken binnen dit project (waarvan de titel verwijst naar de gelijknamige korte prozatekst van Franz Kafka) samen een presentatie. Deze zal te zien zijn tijdens het Festival aan de Werf 2010, het ITs Festival 2010 in Amsterdam en eind juni 2010 in Frankfurt. In de loop van het afgelopen studiejaar zijn de twee groepen studenten eerst apart bezig geweest het onderwerp 'identiteit en ruimte' via theoretische studies te benaderen en te onderzoeken. Daarna hebben de studenten tweemaal in Giessen en twee maal in Utrecht een aantal dagen samengewerkt. De nadruk kwam te liggen op onderzoek naar innovatieve theatervormen en presentatiemogelijkheden. De studenten zullen vanuit verschillende werk – en maakstrategieën tot een gezamenlijke presentatievorm komen.

MASKERVOORSTELLING OVER 'PESTEN' IN BERLIJN

(Faculteit Theater)

Vier tweedejaars studenten Theatre and Education hebben een maskervoorstelling voor jongeren van 12 en 13 jaar gemaakt rondom het thema 'pesten'. De vorm en kleur van de maskers waren het uitgangspunt voor de studenten om te onderzoeken welke bewegingen, dynamieken en gevoelens er rond het thema speelden. In een workshop, gekoppeld aan de voorstelling, konden de kinderen met de maskers op uitdrukking geven aan de gevoelens en bewegingen die voor hen spelen ten aanzien van het thema. De voorstelling is gespeeld op middelbare scholen in Utrecht en in Berlijn en is daar uitbundig en met veel plezier ontvangen.

Het is gebleken dat een maskervoorstelling zich zeer goed leent voor een tournee naar het buitenland vanwege de universele zeggingskracht van lichaam en masker. Vandaar dat verschillende maskervoorstellingen de afgelopen jaren op reis zijn geweest naar Costa Rica, Portugal, Tsjechië en Malta.

BELGISCHE WEEK (*Utrechts Conservatorium*)

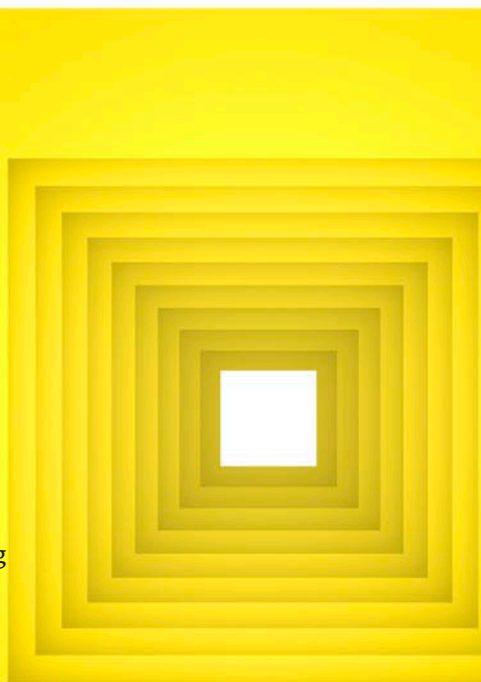
Begin 2009 zijn vier Belgische jazzdocenten te gast geweest bij de Faculteit Muziek, afdeling Jazz & Pop. De projectweek had tot doel de studenten van deze afdeling kennis te laten maken met het jazzklimaat aan de andere kant van onze zuidergrens. De landsgrens blijkt namelijk soms ook een culturele grens te zijn.

Vier gerenommeerde musici kwamen gastlessen geven: saxofonist Erwin Vann, gitarist Peter Hertmans, drummer Dre Pallemaert en pianiste Nathalie Loriers. De vier musici hebben zowel masterclasses gegeven als combo's gecoached. Ook kregen de studenten een historisch overzicht van de geschiedenis van de Belgische Jazz, met veel luistervoorbeelden en uitleg over de musici. Ter afsluiting van de week werd door alle studenten een concert gegeven.

MUSIC TECHNOLOGY IN VIETNAM

(*Faculteit Kunst, Media & Technologie*)

De School of Music and Technology van de Faculteit Kunst, Media & Technologie werkt al enkele jaren samen met kunsthogescholen in Vietnam op het gebied van muziektechnologie. In 2009 stond het opleiden van studiotecnici op de conservatoria van Ho Chi Minh City, Ha Noi en Hue centraal.

Onderzoek in de Vietnamese creatieve industrie heeft aangetoond dat muziektechnologie in Vietnam kan leiden tot 'producten' met een eigen Vietnamese signatuur, tot het vastleggen en publiceren van het (muzikale) Vietnamese erfgoed en tot hergebruik van dit erfgoed in de vorm van nieuwe muzikale producten. Het is dan ook van belang dat er een opleiding muziektechnologie in Vietnam ontwikkeld wordt. Hierin zal multidisciplinaire samenwerking een belangrijk aspect zijn. Aangezien die multidisciplinaire samenwerking binnen de huidige Vietnamese onderwijsinstellingen niet aanwezig is, zijn er multidisciplinaire samenwerkingsverbanden tussen diverse onderwijsinstellingen in Ho Chi Minh City en Ha Noi opgezet. Studenten van deze instellingen en acht studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie hebben in multidisciplinaire samenwerkingsprojecten eindproducten gerealiseerd die laten zien wat de mogelijke uitkomsten van een samenwerking op langere termijn kunnen zijn. De eindproducten zijn te zien op <http://hkuvietnam.tumblr.com>

IM3I (*Faculteit Kunst, Media & Technologie*)

In 2009 zijn leden van de onderzoeksgroep 'Adaptive Architectures for Creative Design' begonnen met de ontwikkeling van een nieuw type archiveringssoftware. Deze software moet het MKB en de culturele sector in verschillende landen in staat stellen om op een flexibeler wijze audiovisuele archieven op te bouwen, te doorzoeken en beschikbaar te stellen aan eindgebruikers. In het samenwerkingstraject is de expertise op het gebied van analysetechnologie, 'cloud'-computing en archiveringspraktijk gebundeld. Het project wordt ondersteund door de Europese Commissie en de eindresultaten worden getoetst door Europese MKB-bedrijven en de nationale archieven van Hongarije en Oostenrijk.

GHANA (*Faculteiten Kunst, Media & Technologie en Beeldende Kunst & Vormgeving*)

Op 1 november 2009 is het vijfjarig NPT-project (Nuffic) bij Accra Polytechnic, Department for Fashion Design & Textiles afgerond. Begin oktober vond een grote, meerdaagse meeting plaats in Accra met vertegenwoordigers uit het Ghanese hoger onderwijsveld, ministeries, gouvernementele organisaties, organisaties uit de mode- en textielindustrie, HKU-vertegenwoordigers en andere genodigden. Hier werd niet alleen gereflecteerd op het ontwikkelde en geïmplementeerde nationale competence based curriculum, maar er werd ook gekeken naar welke ondersteuning er nog nodig is om het project op alle fashion design & textiles opleidingen in Ghana te kunnen gaan geven. De Ghanese instellingen willen graag dat de HKU nog een rol gaat spelen in staftrainingen op verschillende gebieden. Ook is er grote interesse in de rol die (nieuwe) mediaopleidingen kunnen spelen in de ontwikkeling van het land.

JAPAN (*Faculteit Kunst, Media & Technologie*)

De Utrecht School of Art & Technology (USAT) van de Faculteit Kunst, Media en Technologie is actief een netwerk aan het bouwen in Japan op zowel onderwijs- als onderzoeksgebied, en met het Japanse bedrijfsleven. Het doel hiervan is kennisuitwisseling en wederzijdse inspiratie. In Japan is men technologisch verder dan in Nederland, maar qua artistiek creatief ontwerp en de samenwerking met het bedrijfsleven loopt Nederland voorop.

USAT werkt op dit moment samen met Kyushu University in Fukuoka en Kyoto Seika University in Kyoto. In het najaar van 2009 is, mede door de toenmalige minister van onderwijs Ronald Plasterk, een Memorandum of Understanding ondertekend met de Osaka Electro Communication University. Ook het Innovatieplatform was bij de ondertekening aanwezig.

PRIJSWINNAARS 2009

STUDENTEN, OUD-STUDENTEN EN DOCENTEN van de HKU vielen ook dit jaar weer veelvuldig in de prijzen in hun vakgebieden. Hier volgt een chronologisch overzicht van alle prijswinnaars in 2009, met de meest recente prijzen als eerste genoemd.

STUDENTEN

Lois van Baarle (*KMT*)
HKU-Award 2009

Arnout Hulskamp, Jan-Willem Wirtz, Piet-Harm Sterk (*oud-studenten KMT*)
Gouden Reiger 2009

Remy van Kesteren (*Muziek*)
Eerste prijs Nationaal Concours 2009 van de Stichting Jong Muziektalent Nederland in de categorie Harp
Derde Prijs International Harp Contest in Israel
Mario Falcao Prijs op de International Harp Contest in Israel voor de beste uitvoering van een hedendaags werk

Rosa Fabius (*Muziek*)
Tweede prijs Nationaal Concours 2009 van de Stichting Jong Muziektalent Nederland in de categorie Zang

Merel Vercammen
Eerste prijs Nationaal Concours 2009 van de Stichting Jong Muziektalent Nederland in de categorie Viool
Prijs van Muziekcentrum Nederland voor de beste vertolking tijdens het Nationaal Concours van een moderne compositie van een Nederlandse componist

Herman van Bostelen, Richard van der Laken en Pepijn Zurburg (*oud-studenten BKV*)
Publieksprijs van de Rotterdam Designprijs 2009 voor hun beeldcolumn Gorilla

Steven van der Kaaij (*BKV*)
Derde prijs bij de Studententprijs Grafische Vormgeving

Christiaan Berger, Toby Hazes, Marthe Jonkers, Ward Lindhout en Maxine van Tongeren (KMT)
Best Student Game Award voor 'Hollandia' tijdens
EUROPRIX Multimedia Awards 2009

Ronimo Games (Joost van Dongen, Fabian Akker, Gijs Hermans, Jasper Koning, Martijn Thieme, Olivier Thijssen en Ralph Rademakers: oud-studenten KMT)
Original Gameplay Award voor 'Swords & Soldiers' tijdens
EUROPRIX Multimedia Awards 2009

Monobanda (Sjoerd Wennekes, Mathijs Konings, Liselore Goedhart, Simon van der Linden en Niki Smit: oud-studenten Theater)
Special Award voor 'Fonn' tijdens EUROPRIX Multimedia Awards 2009
Creative Amsterdam Award 2009

Sybren Kuiper (oud-student BKV)
TheaterAffichePrijs 2009

Tjon Rockon (Theater)
Hollandse Nieuwe Theatermakersprijs 2009

Hessel Stuut (BKV)
Piet Bakker Prijs 2009

Jasper Stam (oud-student Muziek)
Eerste prijs Internationaal Beiaardconcours in Gorinchem

Toru Takao (oud-student Muziek)
Tweede prijs Internationaal Beiaardconcours in Gorinchem

Jessica Crutzen (Muziek)
Eerste Prijs tijdens het 'Concorso internazionale del bicentenario, premio di musica da camera' in Milaan.

Rogier Martens en Sam van Veluw (oud-studenten BKV)
Eerste prijs bij de Utrege Diezjnprijs 2009

Autobahn Ontwerpers (oud-studenten BKV)
Tweede prijs bij de Utrege Diezjnprijs 2009

Godfried de Graaff (oud-student BKV)
Derde prijs bij de Utrege Diezjnprijs 2009

Lavinia Meijer (oud-studente Muziek)
Nederlandse Muziekprijs 2009

Frank Derijcke (oud-student Theater)
Winnaar Publieksprijs en de prijs voor het best uitgewerkte genre van het 48hour film project tijdens het Nederlands Film Festival

Kim Brand (oud-studente KMT)
Winnaar Documentaire Wildcard op het Nederlands Film Festival 2009

Floris Parlevliet (KMT)
NFF Student Award tijdens het Nederlands Film Festival 2009

Sanne Kabalt (BKV)
Eerste prijs in de categorie 'Thema' van de Fotoprijs 08 | 09

Sander Kamermans, Nanda van Dijk, Percy Tienhooven en Jasper van Nieuwenhuizen (KMT)
Derde prijs van de studentencompetitie tijdens het KLIK Animatiefestival 2009

Sybren de Boer (oud-student BKV)
Eervolle vermelding tijdens Start Point, een internationale selectie van afgestudeerden in Fine Art

Pim Leenen (BKV)
Derde prijs bij de Photo Academy Awards 2009

Frederike Top (oud-studente BKV)
Europe 40 under 40 Award

Aliona Yurtsevich (oud-studente KMT)
Tweede prijs in de Minimusicdrama Competition van het Festival Incontemporanea in het Italiaanse Ovada

Thomas Clever (oud-student BKV)
Red Dot Design Award 2009

Thijs Verbeek (oud-student BKV)
Red Dot Design Award 2009

Vos Broekema en Melanie Drent (oud-studenten BKV)
Red Dot Design Award 2009

Teun van der Zalm, Daan Verbiest, Gijs Kusters, David Jansen en Ronald Meijers (oud-studenten KMT)
Audience Award voor hun eindexamenfilm 'De Breuklijn' tijdens het Molise Cinema filmfestival in het Italiaanse Casacalenda.

Melody Toering (BKV)
Dooyewaard Stipendium 2009

Jolijn de Wolf en Koen Schoonhoven (BKV)
Jan Zumbrink Prijs 2009

Janneke Aronson (BKV)
Statief Foto Award 2009

Andrea Stultiens (oud-studente BKV)
Bouw in Beeldprijs 2009

Ilse van den Nieuwenhuizen (K&E)
Houten Giraffe 2009 voor Best Charity Event

Inge Faber (Theater), **i.s.m. Paladin Studios**
NLGD Game Development Rally Award 2009

Michaele Tomiskova (BKV)
Tweede prijs HEMA Ontwerpwedstrijd in de categorie Hardwaren

Constant Wildenberg (BKV)
Derde prijs HEMA Ontwerpwedstrijd in de categorie Hardwaren

Lieke de Jong (BKV)
Eervolle vermelding HEMA Ontwerpwedstrijd in de categorie Hardwaren

Dorien van Heijst (BKV)
Eervolle vermelding HEMA Ontwerpwedstrijd in de categorie Hardwaren

Michiel Lieuwma (*Theater*)

Winnaar Verste Tekst 2009 van het Platform
Theaterauteurs

Lazy Dogs (*Huub te Brake, Bobby Vulto, Jelle Verhoeff,
Willem van der Schans en Marnix Kluver: studenten K&E*)

Creative Talent Award 2009

Niels Stomps (*oud-student BKV*)

Foto Kees Scherer Prijs 2009

Tess Löwenhardt (*oud-studente KMT*)

Bronzen ei tijdens het Film Front Festival

Lotte Meijer (*oud-studente KMT*)

Webby Award voor het redesign van Smarthistory.org

Arriën Molema (*oud-student Muziek*)

Zilveren Harp met zijn band Room Eleven

Mara van Pommeren (*Muziek*)

Podiumprijs tijdens het Grachtenfestival Conservatorium
Concours 2009

Jorieke Abbing en Gijsje Kooter (*oud-studenten Theater*)

Gedeelde eerste prijs tijdens het Kaas & Kappes Festival,
een Nederlands-Duitse auteursprijs voor jeugd- en
jongerentheater

Babak Kamgar (*KMT*)

Eerste prijs in The Battle, de studentencompetitie van
het Unheard Filmfestival voor beste soundtrack voor een
korte film

Vincent Twigt en Peter van der Velden (*KMT*)

Tweede prijs in The Battle, de studentencompetitie van
het Unheard Filmfestival voor beste soundtrack voor een
korte film

Aleksandar Grujic (*Muziek*)

Eerste prijs Holland Casino Talent Jazz en Pop Award 2009

Kris Rietveld (*Muziek*)

Tweede prijs Holland Casino Talent Jazz en Pop Award
2009

Bram Schouw (*oud-student KMT*)

NFTVM Vers Prijs 2009

Jeroen Kummer, Arthur Herman (*oud-studenten BKV*)

Winnaars Best Verzorgde Boeken 2008

Samar Louwe, Matthijs Konings en Andrew Vink

(*oud-studenten KMT*)

Mixprijs tijdens Global Game Jam 2009

DOCENTEN

Sander Plug (*BKV*)

Cinema.nl Afficheprijs 2009

Gijsje Kooter (*Theater*)

Gedeelde eerste prijs (met oud-studente Jorieke Abbing)
tijdens het Kaas & Kappes Festival, een Nederlands-Duitse
auteursprijs voor jeugd- en jongerentheater

Arthur Herrman (*BKV*)

Winnaar Best Verzorgde Boeken 2008

SAMENVATTING

Bestuur en organisatie

De HKU kende in 2009 op organisatorisch gebied nauwelijks veranderingen. Dit bood alle afdelingen en faculteiten de ruimte om zich te richten op de implementatie van het Instellingsplan 2009-2012. Daarnaast richtten de faculteiten zich op organisatorisch gebied voornamelijk op de professionalisering van de medewerkers, het verbeteren van de effectiviteit en efficiency tussen verschillende organisatieonderdelen en de profilering van de faculteiten in de werkvelden.

De Centrale Medezeggenschapsraad is per september 2009 overgegaan op een nieuwe samenstelling, waarbij de raad gevuld wordt door vertegenwoordigers van de Facultaire Medezeggenschapsraden. De bestaande samenwerkingsverbanden van de HKU met gemeente, provincie en partners in de regio zijn voortgezet. Het stimuleren van de creatieve industrie in Utrecht is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De HKU heeft hiervoor een aparte projectorganisatie opgezet, die onder de naam Xpert CMKB in mei 2009 van start is gegaan.

Onderwijs

De Faculteit Theater is in september 2009 gestart met een deeltijdvariant van de opleiding Docent Theater (Bachelor of Theatre in Education). Ook is de faculteit bij de opleiding Docerend Theatermaker (Bachelor of Theatre in Theatre and Education) een eenmalig zij-instroomtraject gestart voor theatermakers met dubbele culturele bagage. De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft de voorbereidingen getroffen voor de nieuwe Master Interieurarchitectuur, die in 2010 van start zal gaan. De Bachelor of Music en de Bachelor of Music in Education zijn met succes gevisiteerd door de NQA en hebben een positief advies gekregen. De Bachelor of Theatre en de Bachelor of Theatre in Education, die in 2008 gevisiteerd

zijn, zijn door de NVAO geaccrediteerd tot eind 2015. In 2009 vond ook de instellingsaccreditatie plaats door de Open University in Groot-Brittannië. De HKU werkt daarmee samen voor een deel van haar masteropleidingen. De accreditatie is positief verlopen en de Open University Validation Services (OUVS) heeft de instellingsaccreditatie met de maximale periode van vijf jaar verlengd. Ook de Master of Arts in Arts Management en de European Media Master of Arts zijn door de OUVS voor de maximale periode van vijf jaar gerevalideerd.

Onderzoek

Het onderzoek aan de HKU richt zich op vier thema's: multidisciplinariteit, ondernemerschap, artistiek onderzoek en de doorwerking van onderzoek naar het onderwijs.

In 2009 zijn er drie nieuwe lectoraten ingesteld: Communicating Music op de Faculteit Muziek, Play Design and Development op de Faculteit Kunst, Media & Technologie en Design op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV). Daarnaast is het lectoraat Kleur en Vorm door BKV in ontwikkeling genomen.

In het kader van het landelijke kwaliteitszorgsysteem onderzoek, dat in 2009 in werking is getreden, heeft de HKU een intern kwaliteitszorgsysteem onderzoek ingesteld. De HKU heeft gekozen voor een opzet waarbij het onderzoek van een faculteit elke drie jaar wordt geëvalueerd door een auditcommissie. Het interne systeem wordt op zijn beurt een keer per zes jaar gevalideerd door de landelijke Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek. In 2010 zal de HKU dit traject voor het eerst doorlopen.

Studenten

In oktober 2009 telde de HKU 3.870 studenten, een stijging van 4,2% ten opzichte van het voorgaande jaar. Van

dit totale aantal zijn er 1.208 studenten ingestroomd met ingang van studiejaar 2009-2010. In totaal hadden 7.286 aspirant-studenten zich aangemeld voor de instroom per 1 september 2009, een stijging van 49% ten opzichte van 2008. Deze stijging is voor een groot deel te verklaren door de drempelverlagende werking die de overstap naar de digitale aanmelding via Studielink met zich meebracht. In totaal stroomden 1.203 studenten uit. Daarvan waren er 721 met diploma, 281 zonder diploma en 201 met bindend studieadvies.

In 2009 verbleven 221 studenten met subsidie een periode in het buitenland voor hun studie. Er kwamen 60 studenten uit het buitenland om voor een periode van drie maanden tot een jaar aan de HKU te studeren. Het College van Beroep voor de Examens ontving negentien beroepschriften. Eén beroep is gegrond verklaard, één is ongegrond verklaard, over veertien is een schikking bereikt en drie beroepschriften zijn ingetrokken. De Klachtencommissie Ongewenst Gedrag ontving geen klachten.

Medewerkers

Eind 2009 had de HKU 578 medewerkers in dienst (330,8 fte). Het ziekteverzuim bedroeg 5,3%.

Het plan dat de HKU heeft opgesteld in het kader van het Convenant LeerKracht, ter verbetering van de salarismix bij hogescholen, is door het Ministerie van OCW goedgekeurd.

In 2008 heeft de HKU een nieuw functieboek opgesteld. De Centrale Medezeggenschapsraad heeft hier begin 2009 mee ingestemd.

De nieuwe regelingen 'Functioneringsgesprekken HKU' en 'Beoordelingsregeling HKU' zijn na overleg met de vakcentrales vastgesteld en ingevoerd. Alle leidinggevenden hebben training gekregen in het voeren van deze gesprekken.

In het kader van de Geschillenregeling voor medewerkers van de HKU heeft het College van Bestuur één verzoek ontvangen. Dit is - met inachtneming van het advies van de adviescommissie Geschillenregeling - afgewezen.

Faciliteiten

De HKU heeft voor de periode 2009-2022 een meerjaren onderhoudsplan opgesteld, waarin de kosten voor instandhoudingsonderhoud voor de betreffende periode zijn opgenomen. Tegelijkertijd heeft de HKU door de CNL-Adamasgroep een onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke toekomstige herhuisvesting van de HKU. Een werkgroep Herhuisvesting is vervolgens onder leiding van het bureau Aestate aan de slag gegaan om de resultaten van het onderzoek verder te concretiseren. Een rapportage wordt in 2010 verwacht.

Net als in 2008 heeft de HKU in 2009 veel aandacht besteed aan de preventie van beroepsziekten bij medewerkers en het beheersmaken van de gevaren/risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van medewerkers.

Financiën

Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering bedroeg €2.263.142, €453.345 hoger dan begroot. Dit is voor een groot deel het gevolg van hogere rijksbijdragen vanwege de groei van het aantal studenten en een toename van de collegegelden om dezelfde reden. In totaal zijn de rijksbijdragen en collegegelden gestegen met 4,8%. De meeste middelen worden besteed aan personele lasten: 63,5% van de totale kosten.

De HKU streeft naar een solvabiliteit van minimaal 30%. In 2009 is de solvabiliteit gedaald naar ca. 25%. Dit komt vooral door een afwaardering van het onroerend goed van 4,5 miljoen euro. De verwachting is dat de solvabiliteit in 2010 zal stijgen tot 33%.

SUMMARY

Management and organisation

As the HKU experienced few organisational changes in 2009, the departments and faculties had plenty of room for the implementation of the Institutional Policy Plan 2009-2012. In terms of organisational processes, the faculties focused predominantly on professionalisation of staff, improving the effectiveness and efficiency between various organisational units, and the profiling of the faculties in the professional fields.

September 2009 saw the Central Council of Representatives move towards a new composition, with members being drawn from the faculty councils of representatives. Existing collaborative relationships of the HKU with the municipality, province and partners in the region were continued, with stimulating the creative industry in Utrecht as an important spearhead. The HKU founded a separate project organisation for this, which started in May 2009 under the name Xpert CMKB.

Education

In September 2009, the Faculty of Theatre started a part-time version of the Bachelor of Theatre in Education. Additionally, for the Bachelor of Theatre in Theatre and Education course, the faculty embarked upon a one-off lateral-entry track for theatre-makers with double cultural baggage. The Faculty of Visual Arts and Design made preparations for the new Master of Interior Architecture, which will start in 2010.

The Bachelor of Music and the Bachelor of Music in Education were visited by the NQA, resulting in a positive advice. Moreover, the Bachelor of Theatre and the Bachelor of Theatre in Education, which were visited in 2008, were accredited by the NVAO until the end of 2015.

2009 also marked the institutional accreditation procedure by the Open University in Great Britain, with

which the HKU cooperates in part of its Masters Courses. That accreditation was also concluded successfully, with the Open University Validation Services (OUVS) extending the institution accreditation by the maximum period of five years. The OUVS granted the same extension to the Master of Arts in Arts Management and the European Media Master of Arts.

Research

Research at the HKU focuses on four themes: 'extending research into education', 'multidisciplinarity', 'entrepreneurship' and 'artistic research'.

Three new lectureships were established in 2009:

Communicating Music at the Faculty of Music, Play Design and Development at the Faculty of Art, Media & Technology and Design at the Faculty of Visual Arts and Design. Also, the Faculty of Visual Arts and Design has started preparing a lectureship on Colour & Form.

As part of the national quality assurance on research programme, which came into effect in 2009, the HKU implemented an internal quality assurance system. In doing so, the HKU has opted for a scheme in which the research of a faculty is evaluated once every three years by an audit committee. In turn, the internal system is evaluated once every six years by the National Quality Assurance Audit validation committee (Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek). The HKU will follow this procedure for the first time in 2010.

Students

In October 2009, the HKU had 3,870 students, an increase of 4.2% on the previous year. Of this total, 1,208 students were of the new intake from the 2009-2010 educational year. A total of 7,286 candidate students applied for the intake of 1 September 2009, representing an increase of

49% on 2008. Much of this increase can be explained by the threshold-lowering effect of the move to digital registration via Studielink.

A total of 1,203 students left, 721 with a diploma, 281 without and 201 with a binding study recommendation. In 2009 221 students spent some time abroad with a grant for studying. 60 foreign students spent a period of between three months and a year studying at the HKU. The Examinations Appeals Board received nineteen appeals. One appeal was declared grounded, one ungrounded, a settlement was agreed concerning fourteen, and three appeals were withdrawn. The Complaints Board for Undesirable Conduct did not receive any complaints.

Staff

End 2009, the HKU had a workforce of 578 (330.8 FTE). Absenteeism due to illness amounted to 5.3%.

The plan drawn up by the HKU within the context of the Learning Forces Covenant (Covenant LeerKracht), aimed at improving the salary mix at universities of applied sciences, was approved by the ministry of education.

A new function book drawn up by the HKU in 2008 was approved by the Central Council of Representatives at the start of 2009.

The new 'Job Appraisals HKU' and 'Assessment Interview HKU' regulations have been implemented following consultation with the trade unions. Training in conducting these interviews was provided to all managerial staff. Under the Disputes Regulations for employees of the HKU, the Central Board received one request, which was rejected in line with the advice from the Advisory Committee for Disputes Regulations.

Facilities

The HKU has drawn up a long-term maintenance plan for the 2009-2022 period, setting out the costs of preservative maintenance for the period in question. At the same time, the HKU has had the CNL-Adamas group conduct a study into the possible relocation of the HKU. Subsequently, a relocation working party, led by the Aestate bureau, committed itself to further specification of the results of the study. A report is expected in 2010.

As in 2008, the HKU devoted a great deal of attention in 2009 to preventing work-related illness among staff and reducing risks and hazards in the area of employee safety, health and well-being.

Finances

The result from normal business operations was €2,263,142, which was € 453,345 higher than budgeted. This is largely accounted for by higher state contributions due to a growth in the number of students, and a corresponding increase in tuition fees. State contributions and tuition fees rose by 4.8%. The largest cost item was personnel costs at 63.5% of the total expenditure. The HKU strives for a minimum solvency of 30%. Solvency dropped to approx. 25% in 2009, following a downward valuation of the real property by 4.5 million euro. Solvency is expected to rise to 33% in 2010.

